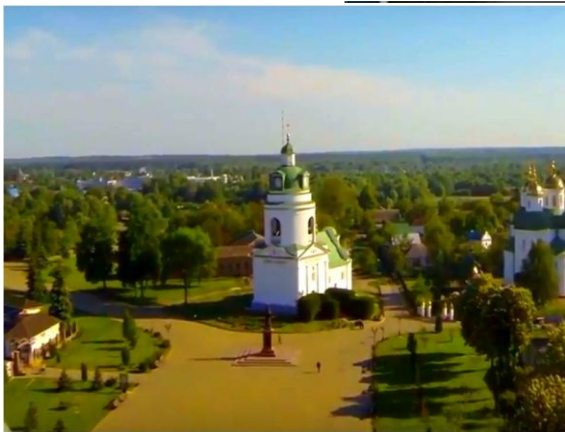

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення міської ради
(__ сесія 7 скликання)
_____ 2020 р. № ____
Секретар міської ради
_____ А.В. ШАМРАЙ

СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ м. ПРИЛУКИ ДО 2026 РОКУ

ЗМІСТ

ЗМІСТ	2
ВСТУП	4
СТРУКТУРА ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ.....	5
ПРОФІЛЬ МІСТА ПРИЛУКИ.....	7
ЧАСТИНА 1. Загальна характеристика території.....	9
ЧАСТИНА 2. Людські ресурси	12
ЧАСТИНА 3. Інфраструктура та комунікації.....	18
ЧАСТИНА 4. Бізнес і економіка.....	33
ЧАСТИНА 5. Навколишнє середовище та екологія	44
ПРОБЛЕМИ ТА БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ МІСТА	49
1. Основні проблеми на думку мешканців міста.....	51
2. Бачення мешканцями м. Прилуки майбутнього свого міста та побажання щодо його розвитку	54
3. PEST- ТА SWOT- АНАЛІЗ.....	57
4. Бачення, місія. Основні принципи розвитку міста	71
СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ м.ПРИЛУКИ	76
СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ТА СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ РОЗВИТКУ м. ПРИЛУКИ	79
СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМОК А: Стійкий розвиток галузей економіки міста.....	86
СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМОК В: Покращення якості життя мешканців міста.....	102
СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМОК С: Розвиток адміністративних та соціальних послуг, орієнтованих на громадян, правопорядок	115
СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМОК Д: Поліпшення навколишнього середовища та ефективне використання ресурсів	133
СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМОК Е: Прилуки - місто з розвинутим громадянським суспільством.....	142
ВПРОВАДЖЕННЯ І МОНІТОРИНГ ВИКОНАННЯ СТРАТЕГІЇ	152
ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	156

ВСТУП

Стратегія розвитку є важливим документом в процесі формування власного соціально-економічного розвитку, що базується на використанні наявних ресурсів, внутрішнього та зовнішнього потенціалів. Використання цих потенціалів та можливостей повинно відбуватися системно та бути скерованим на відповідні пріоритети, напрями розвитку та цілі. Це документ, який містить принципи (припущення), прийняті під час реалізації процесу планування - особливого виду прийняття рішень, що є базою майбутнього територіальної громади.

Планування – це не одноразова подія, з виразним початком і закінченням. Це постійний процес, який відображає зміни, що відбуваються в оточенні кожної організації, та пристосовується до них. Тому зміст Стратегії розвитку необхідно постійно і регулярно актуалізувати та оновлювати.

Стратегічне планування в сфері місцевого розвитку є процесом постановки цілей з різним терміном реалізації та вибір засобів для їх досягнення.

Наслідком такого підходу до стратегічного планування власне є документ - Стратегія розвитку, який для органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, а також для партнерів-підприємців та громади – стає свого роду путівником у прийнятті рішень.

Стратегія сталого розвитку м. Прилуки до 2026 року (далі Стратегія) – це комплексний документ, який окреслює пріоритети та напрями розвитку міста в сфері економічної, соціальної та екологічної політики до 2026 року, а також містить способи та знаряддя для їх втілення.

Дана Стратегія орієнтована на забезпечення гідних умов та високих стандартів якості повсякденного життя мешканців, формування в усіх членів територіальної громади відчуття приналежності до єдиної спільноти, яка поділяє відповідальність за розвиток міста та дбає про захищеність і рівні можливості для всіх мешканців.

Для розробки цього стратегічного документа існують також інші важливі причини, пов'язані з процесами глобалізації. Вони вимагають підвищення конкурентоспроможності міста, визначення напрямків його соціального, культурного та економічного розвитку, розширення демократії участі та забезпечення для всіх членів територіальної громади права вибору та можливості впливу на процес розвитку міста.

Стратегія розвитку м. Прилуки до 2026 року відображає нові цілі розвитку міста, які вказують шлях до досягнення його сталого майбутнього як динамічного та креативного міста для життя і роботи, що вимагає принципової зміни підходів до усіх сфер його життєдіяльності. Тому надзвичайно важливим є досягнення чіткого консенсусу всередині громади у питаннях, пов'язаних з баченням мети довгострокового розвитку міста та його стратегічних пріоритетів.

Стратегія є основним керуючим документом для дій міської влади на шляху досягнення стратегічних цілей. Крім того, до процесу реалізації Стратегії буде долучене широке коло зацікавлених сторін у межах їх сфер відповідальності. Їхня активна участь надихатиме і мотивуватиме дії місцевої громади і сприятиме тому, що Стратегія розвитку м. Прилуки до 2026 року буде надбанням усіх городян.

Нова Стратегія дасть можливість активізувати весь наявний потенціал міста Прилук та відкрити нову сторінку його розвитку на користь прилучан, зацікавлених у створенні європейського міста та у відповідальному управлінні його розвитком.

Процес розробки Стратегії базувався на трьох принципах стратегічного планування:

1. Принцип «міжсекторного партнерства»:
 - залучення всіх суб'єктів громади до процесу розробки стратегічного плану.
2. Принцип «реалістичності»:
 - реалізація операційних завдань повинна бути основана на реально існуючих ресурсах, можливостях та повноваженнях громади.
3. Принцип «прозорості процесу»:
 - відкритість та прозорість обговорення результатів роботи, а також забезпечення максимально ефективного співробітництва з ЗМІ, як в процесі підготовки, так і в процесі реалізації стратегічного плану.

Розробка Стратегії була підготовлена з урахуванням положень наступних документів:

- Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2027 р., затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 року №695;
- Закону України «Про державне прогнозування та розробку програм економічного та соціального розвитку» від 23 березня 2000 р. №1602-III;
- Стратегії сталого розвитку Чернігівської області до 2027 року, затвердженої рішенням Чернігівської обласної ради від 18.12.2019 року;
Аналітична частина підготовлена відповідно до показників:
- Програм економічного і соціального розвитку м. Прилуки на 2015-2020 роки;
- інформації головного управління статистики у Чернігівській області.

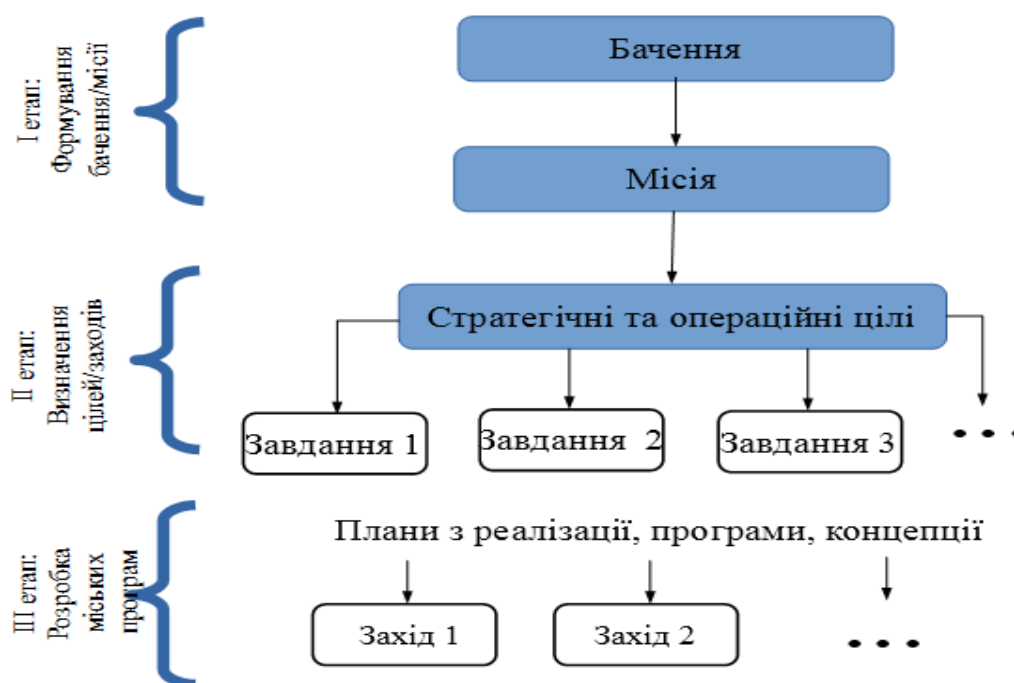
Документ підготовлений робочою групою з питань стратегічного планування сталого розвитку території, створеною розпорядженням міського голови від 8 вересня 2016 року № 264р.

СТРУКТУРА ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ

Вивчаючи різні приклади і підходи до формування головних стратегічних

планів міст, було обрано схему, яка найбільше використовується містами, і дозволяє застосувати потужний синергетичний ефект попередньо розроблених та прийнятих до виконання стратегій і міських програм.

Розробка стратегії розвитку за такою тривірневою схемою дає можливість об'єднати найкращі підходи, які використовуються в сучасному плануванні розвитку міст

Така схема найкраще відображає розуміння стратегії як узгодженого напрямку дій. Саме такий підхід рекомендується сучасними консультантами з стратегічного планування для складних систем з високим рівнем непередбачуваності зовнішнього середовища. Місто якраз представляє собою чудовий приклад надзвичайно складної системи з непередбачуваним зовнішнім середовищем, особливо це справедливо для сьогоденного етапу розвитку України, коли триває докорінна трансформація соціально-політичного, економічного та культурного середовищ у напрямку європейської моделі містоутворення та державної політики.

Використовуючи таку схему планування було поставлено завдання дотримуватися обраного напрямку розвитку оперуючи необхідною кількістю вузько спеціалізованих стратегічних програм (цільові програми, спеціалізовані плани та заходи, тощо), що в свою чергу забезпечує більшу гнучкість та швидкість реагування на зміни в зовнішньому середовищі.

В свою чергу наявність узгоджених напрямків розвитку дозволяє використовувати ефект синергії в різних програмах, що підсилює ефект реалізації і дає можливість для більш раціонального використання обмежених фінансових і людських ресурсів.

ПРОФІЛЬ
МІСТА
ПРИЛУКИ

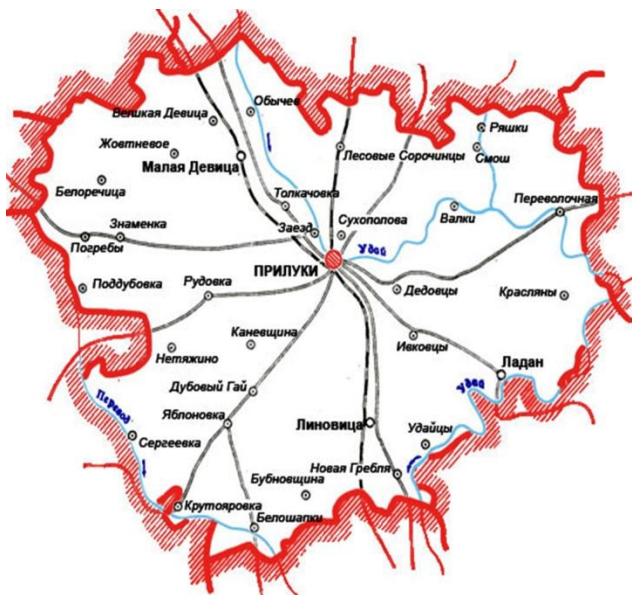
ЗМІСТ

ПРОФІЛЬ МІСТА ПРИЛУКИ	7
ЧАСТИНА 1. Загальна характеристика території	9
1.1 Загальні відомості про місто	9
1.2 Навколишнє середовище	10
1.3 Історико-культурна спадщина	10
ЧАСТИНА 2. Людські ресурси	12
2.1 Демографічні характеристики населення	13
2.2 Зайнятість населення та ринок праці	15
2.3 Рівень добробуту населення.....	16
ЧАСТИНА 3. Інфраструктура та комунікації	18
3.1 Житловий фонд та житлове будівництво	19
3.2 Соціальна інфраструктура	21
3.2.1 Заклади освіти.....	21
3.2.2 Медичні установи	23
3.2.3 Соціальне забезпечення	23
3.2.4 Заклади культури та дозвілля	25
3.2.5 Фізичне виховання і спорт.....	26
3.2.6 Релігійні організації та установи	27
3.2.7 Міські громадські організації.....	27
3.3 Технічна та комунальна інфраструктура	28
3.4 Транспорт та комунікації.....	29
3.4.1 Дорожнє господарство	29
3.4.2 Зв'язок	30
3.5 Побутова інфраструктура	30
ЧАСТИНА 4. Бізнес і економіка	33
4.1 Основні показники економічного стану господарського комплексу	34
4.1.1 Промисловий комплекс	34
4.1.2 Розвиток малого та середнього бізнесу	36
4.1.3 Зовнішньоекономічна діяльність підприємств	37
4.1.4 Інвестиційна діяльність	37
4.1.5 Інноваційна діяльність.....	41
4.2 Бізнес-інфраструктура	41
ЧАСТИНА 5. Навколишнє середовище та екологія	44
5.1 Екологічна ситуація.....	45
5.2 Утилізація відходів.....	47

ЧАСТИНА 1. Загальна характеристика території

1.1 Загальні відомості про місто

Прилуки - місто обласного підпорядкування, районний центр Чернігівської області, залізничний вузол. Місто розташоване на березі річки Удай, у південній частині Чернігівської області, за 167 км від м. Чернігова на автошляху Чернігів - Ніжин - Прилуки. Місто є адміністративним, економічним і культурним центром Прилуцького району.

Територія Прилук – 42 км² (в т.ч.: земель державної та комунальної власності 3484,1 га, земель приватної власності 791,1 га).

Місто має зручне автомобільне та залізничне сполучення з іншими регіонами України, Росією, Білоруссю. Автошляхи та залізниця дають змогу в

радіусі 200 км дістатися до Києва, Сум, Черкас, Полтави, інших міст України.

У місті функціонує залізнична станція Прилуки Південної залізниці. Відстань до обласного центру залізницею – 148 км.

Загальна інформація про місто (станом на 01.01.2020р.)

	Площа (тис. км ²)	Площа у % до загальної площі країни	Наявне населення чол.	Населення у % до загального населення країни	Щільність населення чол./ км ²
м. Прилуки	0,042	0,007	53 395	0,127	1271,3
<i>Довідково:</i>					
Чернігівська область	31,9	5,286	991 294	2,366	31,08
Україна	603,5	100	41 902 416	100	69,43

Герб Прилук – символ місцевого самоврядування міста Прилуки Чернігівської області, затверджений 1994 року рішенням 19 сесії міської ради 23 скликання.

Опис: у синьому полі золота бичача голова зліва в праву сторону золотою кривою шаблею пронизана так, що кінець шаблі навскіс у правому вусі стирчить.

Прапор Прилук – це прямокутне шовкове полотнище зеленого кольору, співвідношення сторін 2 і 3, з двостороннім зображенням св. Георгія на білому коні, який лівою рукою вражає списом поверженого змія, а у правій тримає блакитний щит з золотою головою бика, пронизаного золотою шаблею, по кутах полотнища зображені крилаті голівки херувимів, по краю золотиста окантовка.

На території міста за адресою вул. Київська, 220, розміщена GPS/GNSS-станція «Прилуки» PRYL — одна з 12 станцій Української мережі перманентних GPS-станцій.

1.2 Навколишнє середовище

Місто Прилуки, розташоване на Полтавській рівнині, в унікальній ландшафтній місцевості, де українське Полісся переходить у лісостепну зону. Рельєф нерівний.

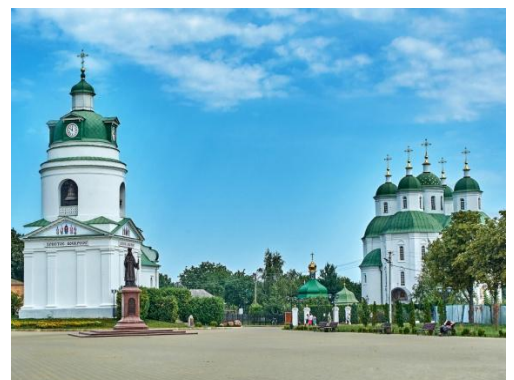
Головна водна артерія — річка Удай. Вода Удаю і його приток використовується для господарських та виробничих потреб, відпочинку населення.

Починаючи з 1960 року, Прилуччина – край нафти і газу. Видобуток нафти і газу (природного, попутного, конденсату) складає 20% обсягів видобутку в Україні. Регіон багатий на поклади глини, яка використовується для виробництва екологічно чистих будівельних матеріалів (цегли, черепиці, керамічних виробів). Також є значні поклади піску, який широко використовується в галузі скловаріння.

Клімат помірно-континентальний, дещо вологий з теплим, іноді жарким літом (середні температури +20...+25) і м'якою зимою (середні температури -7;-10). Опадів за рік випадає близько 500 мм.

1.3 Історико-культурна спадщина

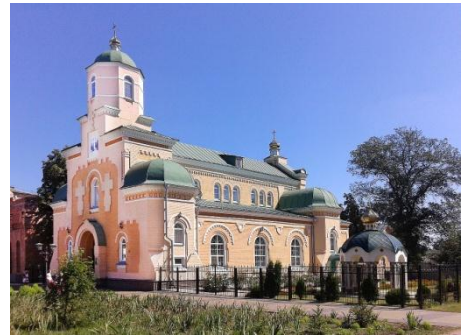
Місто Прилуки починає свою історію з часів київського князя Володимира Великого, який розпочав будівництво міст-фортець на східних кордонах Київської Русі. Бурхливі хвилі

історії, починаючи з набігів половців, татаро-монгольської навали, неодноразових зазіхань литовських феодалів, турецького султанату, польського панства та закінчуючи окупацією фашистських загарбників, не оминали цей благодатний край, сповнений героїчними подвигами багатьох поколінь прилучан.

На території міста розміщені унікальні археологічні, архітектурні та меморіальні пам'ятки історії і культури національного та місцевого значення. Серед археологічних пам'яток, які збереглися до наших днів, унікальними є:

Городище літописного міста Прилуки, XI-XII ст. (територія валу), слов'янське поселення і могильник, 2 тис. до н.е. (пров. Опанасівський), поселення Черняхівської культури, III-IV ст. н.е. (вул.Івана Скоропадського (Бособрода). Серед пам'ятників архітектури найвідомішими є: перша у місті кам'яна споруда – Полкова скарбниця, 1714р., що отримала назву арсенал Галагана

(вул. Галаганівська, 25А). Привертає до себе увагу і спланована центральна частина міста, план забудови якої був затверджений ще імператором Миколою I. Зокрема, в центральній частині міста Прилуки знаходиться історична зона, де

збудовані Спасо-Преображенський Собор, Миколаївська церква з дзвіницею, Собор Різдва Пресвятої Богородиці, Стрітенська церква, чотириметрова скульптура Володимира Мономаха. На сьогодні в місті збереглися історичні будівлі, які вражають своєю архітектурою і неповторністю. На території міста є культові споруди XVIII -XXI ст., пам'ятники та пам'ятні споруди, меморіальні дошки видатним діячам міста.

2.1 Демографічні характеристики населення

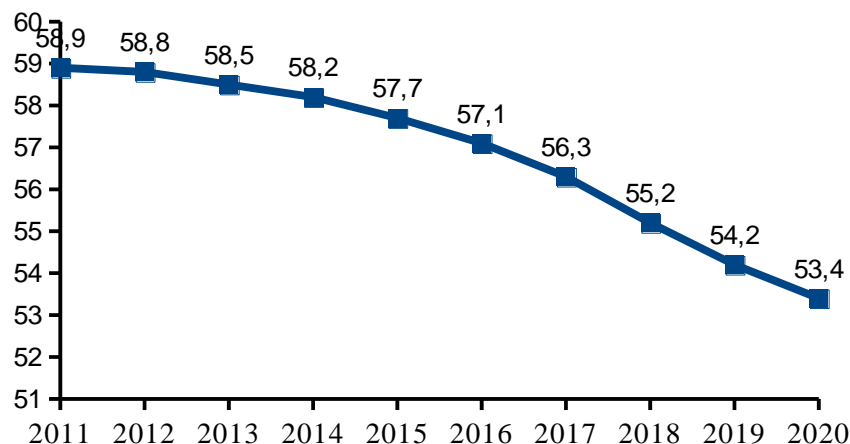
У місті з 1995 року триває процес скорочення чисельності населення в результаті механічного й природного руху. На початок 2020 року у м. Прилуки проживало 53395 осіб наявного населення, що становить 5,4% загальної чисельності населення області. Кількість наявного населення на початок 2020 року становила 53395 осіб. Щороку відбувається скорочення чисельності на 700-1000 осіб.

Чисельність наявного населення м. Прилуки, тис. осіб

(станом на 1 січня)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Чисельність наявного населення	58475	58202	57735	57137	56270	55215	54167	53395

Чисельність наявного населення м. Прилуки, тис. осіб (станом на 1 січня)

За 2019 рік скорочення становило 772 особи, в. т.ч.:

а) міграційне – 185 осіб або 24%;

б) природне – 587 осіб або 76% (кількість народжених – 331 особа, кількість померлих – 918 осіб). Кількість випадків прибуття у місто – 720, вибуття – 905.

Природний та міграційний рух населення по м. Прилуки, осіб

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Народжені	538	548	525	473	403	344	331
Померлі	873	919	944	890	884	933	918

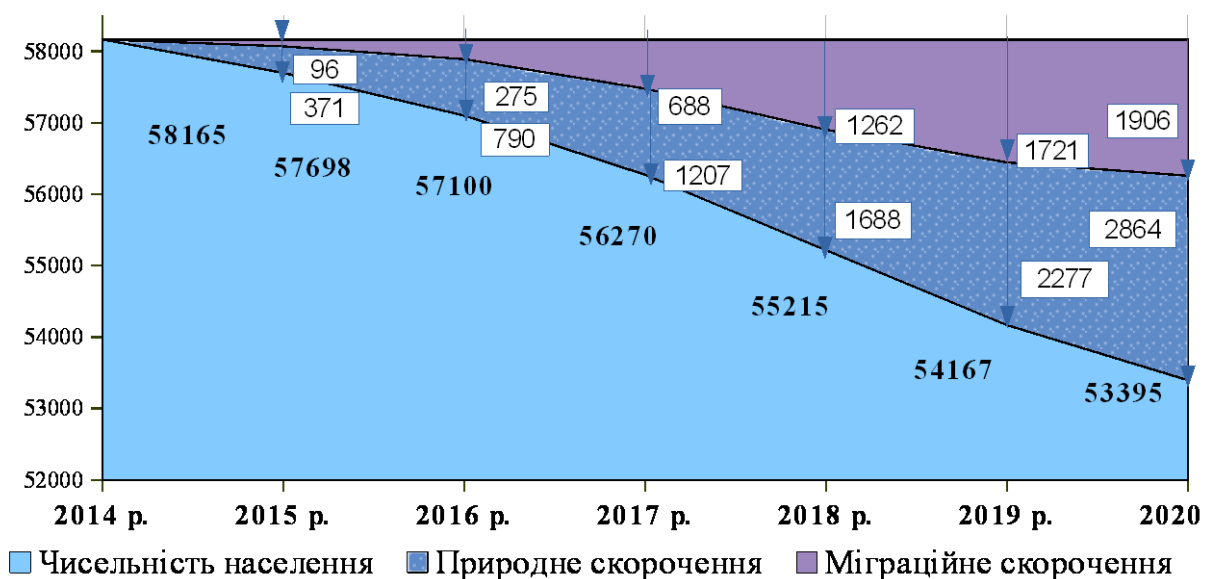
Природний приріст (скорочення)	-335	-371	-419	-417	-481	-589	-587
Прибулі	960	748	837	150	*	830	720
Вибулі	898	844	1016	563	*	1289	905
Міграційний приріст (скорочення)	62	-96	-179	-450	-574	-459	-185

* - статистичні дані відсутні

Природний та міграційний рух населення по м. Прилуки, осіб

Чисельність населення (станом на 1 січня) та вплив на неї природного та міграційного скорочення (наростаючим підсумком)

На початок 2018 року у статевій структурі населення міста переважали

жінки, питома вага яких складала 55,6% постійних жителів (30,3 тис. осіб), чоловіків – 44,4% (24,2 тис. осіб).

Серед жителів міста 13,4% (7,3 тис. осіб) – це діти віком 0–14 років. У цій віковій групі переважала чоловіча стать: на 1000 дівчат припадало 1046 хлопців, адже традиційно їх народжується більше.

Прилучани віком 15–64 роки склали 68,5% населення міста (37,3 тис. осіб). Ця вікова група є основним постачальником трудових ресурсів. У цьому віці на 1000 жінок налічувалося 872 чоловіка. Стійке перевищення чисельності жінок над чисельністю чоловіків починається з 35 років і з віком зростає.

Найстарша вікова група населення (65 років і старше) складала 18,1% жителів міста (9,9 тис. осіб). У цьому віці на 1000 жінок налічувався 449 чоловіків.

Розподіл постійного населення м Прилуки за статтю та віком на початок 2018 р.

Вікова група	всього	чоловіки	жінки
0-6	3387	1703	1684
0-14	7273	3718	3555
0-17	8551	4354	4197
16-29	6983	3554	3429
15-64	37306	17379	19927
16 років і старшому	46743	20224	26519
18 років і старшому	45908	19805	26103
65 років і старшому	9880	3062	6818
всього	54459	24159	30300

2.2 Зайнятість населення та ринок праці

Складні політичні та соціально-економічні процеси, які відбуваються в державі, відповідним чином впливають і на ринок праці Прилуцького регіону. Актуальними залишаються проблеми економічної активності населення, зменшення кількості та зниження якості трудових ресурсів.

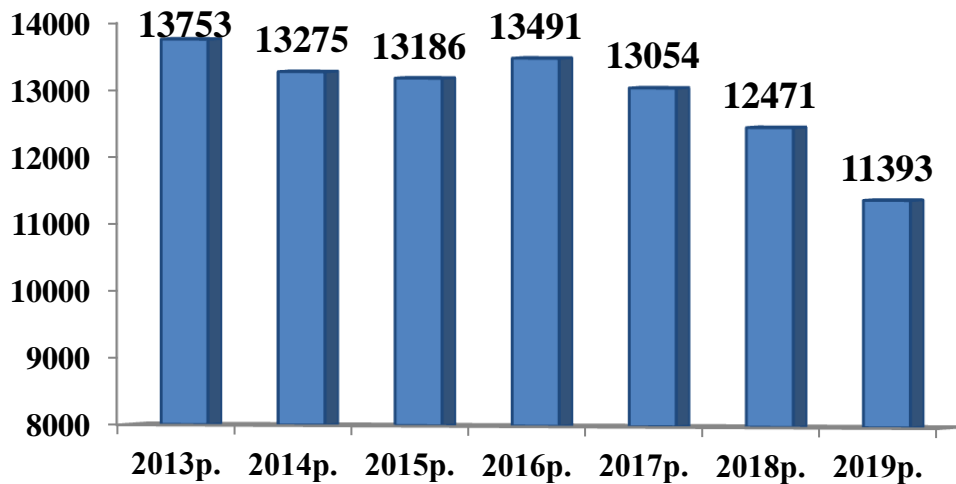
Причинами цього є складна демографічна ситуація та міграційні процеси, які останнім часом активізувалися.

Ситуація на ринку праці міста залишається стабільною та керованою, міською владою проводиться робота по створенню сприятливих умов для розвитку ринку праці, забезпеченню населення легальною та продуктивною

зайнятстю. Загалом середньооблікова кількість штатних працівників у 2019 році становила 11393 особи (6,5% від загальної кількості в області).

Середньооблікова кількість штатних працівників, осіб

Проблемою, яку наразі відчувають всі підприємства Прилук, є відтік кадрів. Кількість вакансій, поданих роботодавцями до служби зайнятості протягом 2019 року становила 3664. Станом на сьогодні на всіх підприємствах є потреба у кваліфікованих робітничих кадрах. Зокрема, бракує електромонтерів, слюсарів, електрогазозварників, верстатників, малярів, швачок, кухарів, офіціантів, продавців, касирів. Також є вакансії для механіків, техніків, енергетиків. Щодо людей з вищою освітою, то потрібні лікарі та інженери.

2.3 Рівень добробуту населення

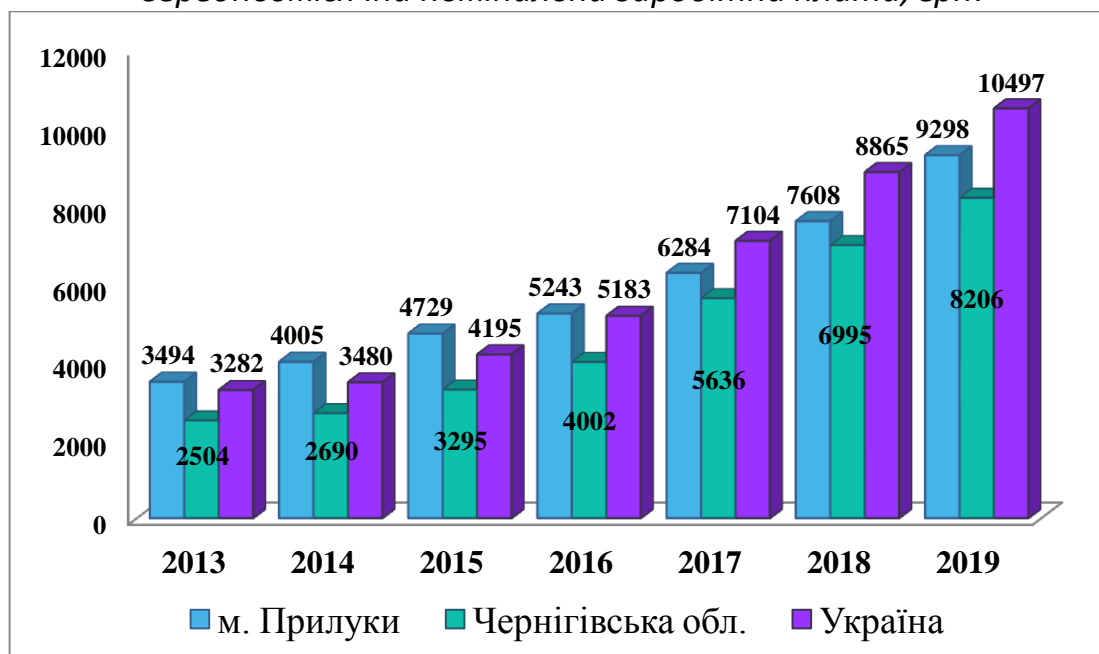

Показник середньомісячної номінальної заробітної плати працівників в м. Прилуки має сталу тенденцію до перевищення загальнообласного показника, а до 2016 року і по Україні взагалі. Середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника (по підприємствах, установах, організаціях та їхніх відокремлених підрозділах із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) у 2019 році склала 9298 грн, що на 22,2% більше, ніж у 2018 році та на 13,3% більше середнього показника в регіоні

Середньомісячна номінальна заробітна плата в м. Прилуки (грн.)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
м. Прилуки	3494	4005	4729	5243	6284	7608	9298
Чернігівська обл.	2504	2690	3295	4002	5636	6995	8206
Україна	3282	3480	4195	5183	7104	8865	10497

Середньомісячна номінальна заробітна плата, грн.

3.1 Житловий фонд та житлове будівництво

Міський житловий фонд м. Прилуки складає 1436 тис. м², з нього житловий фонд комунальної власності — 466,9 тис. м². На обслуговуванні перебуває 246 житлових будинків. У місті на 2019 рік налічувалося 28905 од. квартир. Забезпеченість населення житлом у середньому на одну особу складає 26,9 м² загальної площі, що є найвищим показником серед міст обласного значення.

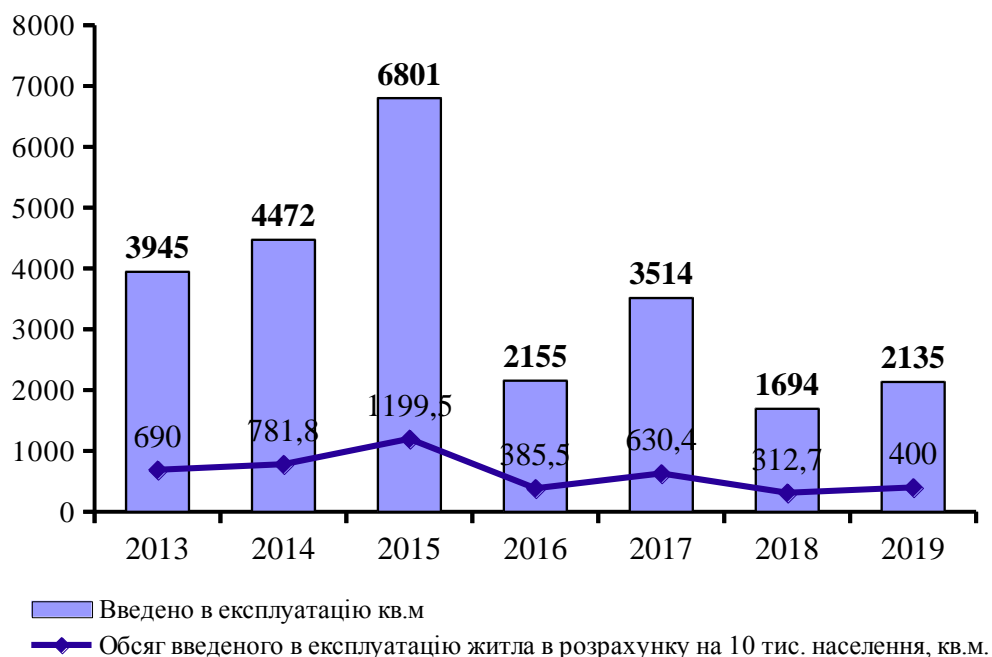
Управлінням житлово-комунального господарства з метою зниження собівартості послуг за рахунок впровадження ресурсозберігаючих технологій вивчається можливість впровадження енергозберігаючих технологій в багатоквартирних будинках міста і в цілому в житлово-комунальному господарстві та бюджетній сфері нашого міста. Створюються умови для більш широкого залучення населення до управління та утримання житлового фонду шляхом проведення роз'яснювальної роботи серед населення щодо створення об'єднань співвласників багатоквартирних житлових будинків. В місті на початок 2020 року функціонує 54 об'єднань співвласників багатоквартирних будинків.

Введення в експлуатацію житла по м. Прилуки

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Введено в експлуатацію (м ² загальної площі)	3945	4472	6801	2155	3514	1694	2135
Обсяг введеного в експлуатацію житла в розрахунку на 10 тис. населення, м ²	690	781,8	1199,5	385,5	630,4	312,7	400

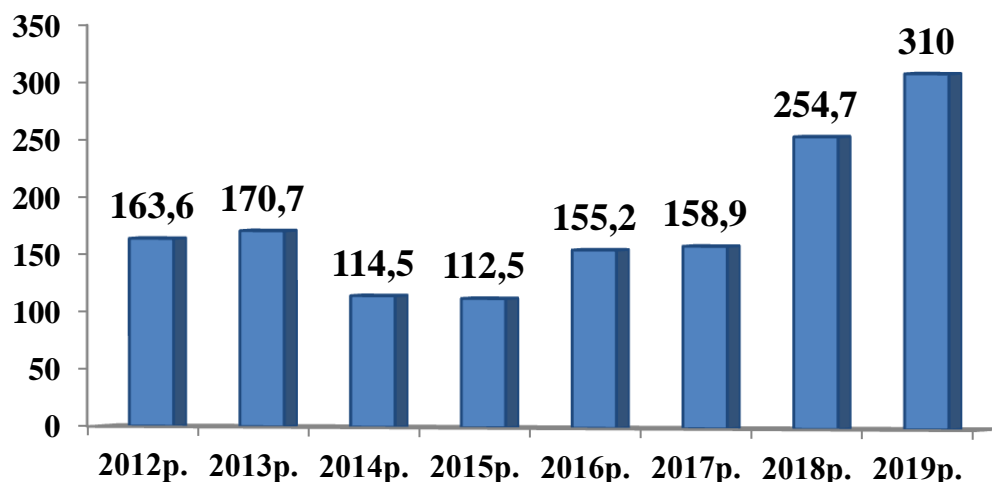
За 2019 рік за рахунок будівництва нових житлових будинків та розширення існуючого житлового фонду в м. Прилуках прийнято в експлуатацію житлових будівель загальною площею 2135 м², що в порівнянні із 2018 роком збільшилося на 26%.

Введення в експлуатацію житла по м. Прилуки

За 2019 рік підприємствами міста виконано будівельних робіт на території України на суму понад 310 млн. грн. У відсотках до загального обсягу виконаних будівельних робіт по Чернігівській області цей показник склав 17%.

Обсяги виконаних будівельних робіт млн. грн.

Діяльність в галузі містобудування та архітектури створила дієві та позитивні передумови для формування та розвитку інвестиційних процесів на території міста Прилуки, які протягом попередніх років із за відсутності містобудівної документації в місті були загальмовані.

У 2014 році при управлінні містобудування та архітектури міської ради створено відділ ведення містобудівного кадастру. За 2016 рік відділом сформовані графічні та планові матеріали в електронному вигляді для подальшого створення та ведення єдиної бази містобудівного кадастру.

Управління містобудування та архітектури міської ради постійно тримає на контролі питання створення сучасної геоінформаційної системи.

У 2016 році Науково-методичною радою з питань охорони культурної спадщини Міністерства культури України погоджений історико-архітектурний опорний план.

Також рішенням міської ради затверджено схему вуличної мережі міста Прилуки та містобудівну документацію «Генеральний план та план зонування території міста Прилуки Чернігівської області», розроблену Державним підприємством «Науково дослідний проектний інститут містобудування». При розробленні містобудівної документації використовувалась оновлена топографічна зйомка.

На території міста Прилуки існує гідрологічний заказник «Приміське». Міською радою планується ініціювати створення в межах міста Прилуки регіонального ландшафтного парку орієнтовною площею 350 га, в рамках реалізації проекту «Будівництво інженерних споруд та благоустрій (поліпшення технічного стану) р. Удай в межах м. Прилуки Чернігівської області на ділянці від ПК-32 до ПК-46 та від ПК-0* до ПК-5*».

3.2 Соціальна інфраструктура

3.2.1 Заклади освіти

Освітня галузь міста працювала в напрямку покращення якості і конкурентоспроможності освітніх послуг, шляхом впровадження вимог та нового законодавства про освіту, реалізація Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, що відповідає нагальним вимогам і викликам сучасності, та має закласти підвалини для формування свідомості нинішніх і прийдешніх поколінь, які розглядатимуть державу як запоруку власного особистісного розвитку.

У місті функціонують 14 закладів дошкільної, 3 заклади позашкільної, 11 закладів загальної середньої освіти (в, т.ч., 2 гімназії, 3 ліцеї).

У 2019 році відбулося збільшення кількості закладів дошкільної освіти за рахунок реорганізації навчально-виховного комплексу №15 у заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №15.

Освітня діяльність закладів дошкільної освіти спрямовувалась на забезпечення цілісного розвитку дитини, її фізичних, інтелектуальних, творчих здібностей шляхом виховання, навчання, соціалізації та формування необхідних життєвих навичок. Діти 5-річного віку охоплені стовідсотково різними формами дошкільної освіти. Оновлюється предметно-ігрове розвивальне середовище, постійно знижується показник захворюваності дітей. На кінець 2019 року заклади дошкільної освіти міста відвідувала 2121 дитина, що становить 81,6 % від загальної кількості дітей відповідного віку. Діти старшого дошкільного віку стовідсотково охоплені різними формами дошкільної освіти. Проводиться

електронна система реєстрації дітей у дошкільний навчальний заклад.

У місті функціонують 11 закладів загальної середньої освіти з контингентом 5757 учнів. Середня наповнюваність учнів у класах складає 26,2 осіб, що на 0,3 більше, ніж у минулому навчальному році. У 8 закладах загальної середньої освіти функціонують 20 інклюзивних класів, в яких навчаються 21 учень з особливими освітніми потребами. У закладах загальної середньої освіти міста діяли 20 профільних класів, у них навчалося 478 учнів 10-11 класів, що становить 76,6% від загальної кількості старшокласників.

Існуюча мережа закладів загальної середньої освіти дає можливість забезпечити членів територіальної громади якісними освітніми послугами. Постійно оновлюється матеріальна база закладів, впроваджуються сучасні методи педагогічної діяльності.

Освітня діяльність закладів спрямовувалась на розвиток особистості здатної успішно соціалізуватися, провадити в подальшу професійну або навчальну діяльність та забезпечення високої конкурентної спроможності випускників закладів загальної середньої освіти, що підтверджують результати зовнішнього незалежного оцінювання.

У галузі позашкільної освіти надається якісна додаткова освіта та активно проходить процес впливу на безперервне, свідоме духовне самовдосконалення дітей. Позашкільною освітою охоплено 52% учнів закладів загальної середньої освіти міста. У 198 гуртках 3095 учнів вдосконалювали свої нахили і здібності. Позашкільну освіту в місті надають: Центр творчості дітей та юнацтва, Прилуцький міський Центр науково-технічної творчості молоді та Прилуцька дитячо-юнацька спортивна школа. Є вагомі здобутки в закладах позашкільної освіти як на обласному так і на Всеукраїнському рівнях.

У місті Прилуки функціонують Прилуцький професійний ліцей Чернігівської області та 3 вищі навчальні заклади I-II рівня акредитації:

- Прилуцький гуманітарно-педагогічний коледж імені І.Я.Франка;
- Прилуцький агротехнічний коледж;
- Прилуцьке медичне училище.

3.2.2 Медичні установи

Пріоритетними напрямками розвитку медичної галузі міста є покращення якості амбулаторної та стаціонарної допомоги шляхом впровадження новітніх лікувально-діагностичних технологій, покращення матеріально-технічної бази медичних закладів міста.

Медичну допомогу населенню міста надають:

- комунальне некомерційне підприємство "Прилуцька центральна міська лікарня" на 315 ліжок цілодобового стаціонару та поліклінічним відділенням із амбулаторним прийомом лікарів по 28 спеціальностям і денним стаціонаром на 34 ліжка;
- комунальне некомерційне підприємство "Прилуцька міська дитяча лікарня" на 40 ліжок цілодобового стаціонару та поліклінічним відділенням з обслуговуванням дитячого населення педіатрами та амбулаторним прийомом лікарів за 11 спеціальностями та денним стаціонаром на 15 ліжок;
- комунальне некомерційне підприємство "Прилуцька міська стоматологічна поліклініка" з госпрозрахунковим відділенням ортопедичної стоматології;
- комунальне некомерційне підприємство "Прилуцький міський центр первинної медико-санітарної допомоги", що забезпечує надання первинної медичної допомоги жителям міста. До складу підприємства входять 6 окремих амбулаторій загальної практики сімейної медицини, розташованих у різних районах міста.

Кількість посад сімейних лікарів на 10 тис. населення – 4,5 (обласний показник – 4,4). Укомплектованість фізичними особами штатних посад сімейних лікарів – 91,7%.

В місті діє розгалужена мережа приватних закладів охорони здоров'я, медичних центрів ("Сервіс", "Морфей"), стоматологічних клінік, масажно-косметичних салонів, пунктів забору аналізів медичних лабораторій України (МедЛаб, Сіммед "ДІЛА", "ДНК"). В Прилуках, як і по всій Україні, розвинута мережа добровільного медичного страхування.

3.2.3 Соціальне забезпечення

Політика в галузі соціального захисту населення спрямована на підвищення ефективності державної підтримки вразливих верств населення, реформування сфери надання соціальних послуг. Соціальний захист населення міста забезпечують:

Прилуцький міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (вул. Київська, 78) — це спеціальний заклад, який відповідає за впровадження та надання якісних соціальних послуг сім'ям, дітям та молоді, що перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги. На базі Центру працює Клубне об'єднання дітей та молоді з особливими потребами, в рамках якого проводилася робота щодо організації дозвілля, розкриття творчих можливостей та здібностей, розширення кола спілкування та з метою реабілітації, соціалізації та адаптації в суспільстві. Центр проводить інформаційно-профілактичну роботу з питань ведення здорового способу життя, профілактики соціально-небезпечних хвороб в дитячому та молодіжному середовищі, профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу, запобіганню насильства та ін.

Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Прилуцької міської ради (вул. Короленка, 8) утворено для здійснення соціального обслуговування та надання соціальних послуг громадянам, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги, за місцем проживання. В центрі функціонує 3 відділення: соціальної допомоги вдома, денного перебування, організації надання адресної натуральної та грошової допомоги.

Центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів (вул. Низова, 60) - є закладом системи органів праці та соціального захисту населення, мета якого — дати можливість дітям-інвалідам перебороти труднощі розвитку, засвоїти побутові та соціальні навички, розвинути здібності, створити передумови для їх поступової інтеграції у суспільство. Спеціалісти Центру соціальної реабілітації дітей-інвалідів міста Прилуки в своїй роботі застосовують сучасне обладнання, новітні реабілітаційні технології та методики.

Управління праці та соціального захисту населення Прилуцької міської ради (вул. Київська, 281). На обліку в управлінні перебуває 3744 мешканці міста як одержувачі різних видів допомоги. Надання адресної безготівкової

допомоги на утримання житла та оплати комунальних послуг на сьогодні є одним із найбільш дієвих заходів забезпечення соціального захисту громадян.

Під постійним контролем управління праці та соціального захисту населення Прилуцької міської ради знаходиться питання удосконалення організації праці та підвищення рівня її оплати, зростання доходів від трудової діяльності, поширення практики регулювання відносин через механізм колективно-договірного регулювання. Договірним регулюванням охоплено 16371 працівник підприємств, організацій та установ міста.

3.2.4 Заклади культури та дозвілля

Місто Прилуки має давні мистецькі традиції та високий творчий потенціал. Мережу установ культури міста формує 9 закладів, з них: 5 бібліотек, міський Будинок культури з філією, краєзнавчий музей з філією, 2 комунальні заклади спеціалізованої мистецької освіти: дитяча музична школа та школа мистецтв.

На виконання державної політики в галузі культури взято курс на стратегічне планування та європейську інтеграцію, фахівці галузі культури відвідують тренінги, семінари та навчання, що пов'язані з проектною діяльністю, надсилають заявки на участь у різноманітних грантах, що має велике значення на шляху просування позитивного іміджу Прилук.

Міська влада сприяє розвитку клубної, музейної та бібліотечної справи, здійсненню заходів щодо організації проведення фестивалів різного рівня, святкових програм, конкурсів, оглядів аматорської народної творчості, зміцненню міжнародних, регіональних, міжрайонних культурних та туристичних зв'язків; здійснюються заходи щодо охорони культурної спадщини міста, співпраці з національно-культурними товариствами та релігійними громадами.

Заклади культури на високому рівні організовують та проводять культурно-мистецькі заходи з нагоди відзначення знаменних та пам'ятних дат, загальноміських, обласних, державних свят, заходи присвячені традиційним народним святкам та обрядам, професійним святкам, творчі вечори видатних

особистостей.

З метою популяризації туристичних можливостей міста постійно оновлюється та доповнюється інформація на офіційному сайті міста, інформаційних ресурсах у мережі Інтернет та місцевих ЗМІ. Працівники краєзнавчого музею запроваджують нові форми роботи, які набувають все більшої популярності. У мистецьких школах використовують різноманітні форми роботи з дітьми. Така спрямованість створює атмосферу духовної наповненості, в якій зріють передумови для розвитку дитячої творчості, для зросту, гармонізації емоційної сфери дитини. Вихованці місцевих закладів культури щороку посідають призові місця на міжнародних, всеукраїнських, обласних конкурсах юних талантів. Діяльність прилуцьких міських бібліотек спрямована на задоволення різнобічних інформаційних потреб користувачів, розвиток партнерських стосунків, впровадження інноваційних форм роботи, формування і підтримку позитивного образу бібліотеки як інформаційного та культурного центру, читання та спілкування.

3.2.5 Фізичне виховання і спорт

З давніх часів древнє місто Прилуки славиться своїми спортивними досягненнями. Спортивною славою Прилуччини та гордістю України були, є і будуть видатні спортсмени, які в різні часи захищали честь нашого міста, області, держави на змаганнях усіх рівнів.

Наша земля подарувала цілу плеяду талановитих спортсменів, що високо несуть прапор вітчизняного спорту на змаганнях світового рівня. Так, у Прилуках зробили перші кроки до вершин у спорті відомі у світі спортсмени (Сергій Соколов, Валентина Цербе-Несіна, Ніна Лемеш, Ігор Приходько) та майстри спорту міжнародного класу.

Прийнявши естафету від попередників, наші спортсмени і сьогодні продовжують прославляти рідні Прилуки. Результатом клопіткої, наполегливої роботи спортивного міста можна вважати значні здобутки команд та спортсменів міста на обласних, всеукраїнських та міжнародних змаганнях. За високі досягнення в праці, за підготовку спортсменів високого класу, вісім тренерів-прилучан отримали почесне звання «Заслужений тренер України».

У місті Прилуки приділяється належна робота щодо створення умов для задоволення потреб населення у зміцненні здоров'я, фізичного та духовного розвитку особистості. Велика увага приділяється залученню різних верств

населення до занять фізичної культурою та спортом.

Послуги мешканцям міста для занять спортом надають спортивні споруди управління освіти, вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації та підприємств міста, спортивні майданчики за місцем проживання населення, загалом біля восьми десяти спортивних споруд. З них міський стадіон, дванадцять спортивних залів, біля шести десяти спортивних майданчиків, з яких три футбольних поля зі штучним покриттям, шістнадцять спортивних майданчиків за місцем проживання та відпочинку населення, приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять та інші спортивні майданчики у закладах освіти.

У місті діє позашкільний навчальний заклад дитячо-юнацька спортивна школа, в якій функціонують відділення футболу, волейболу, легкої атлетики та шахів і займається 700 спортсменів; у секціях пішохідного туризму та айкідо при центру творчості дітей та юнацтва займається 84 дитини.

Громадські організації спортивної спрямованості допомагають міській владі розвивати фізичну культуру і спорт у місті.

3.2.6 Релігійні організації та установи

На території міста на даний час діють 23 релігійні громади, 12 конфесій. 7 релігійних громад забезпечені культовими спорудами, інші мають пристосовані та орендовані приміщення, одна з них планує побудову культової споруди, на яку виділено земельну ділянку в межах міста. Загалом політика міської ради спрямована на співпрацю з усіма зареєстрованими в місті релігійними громадами для забезпечення сталого розвитку і стабільності в суспільстві. Події релігійного життя систематично висвітлюються на місцевому телебаченні та у місцевих друкованих засобах масової інформації.

3.2.7 Міські громадські організації

Розвиток організацій громадянського суспільства в місті є ознакою демократичності. Це сприяє підконтрольності міської влади суспільству, налагодженню публічного взаємозв'язку громади й органів влади на засадах відкритості, публічності й партнерства.

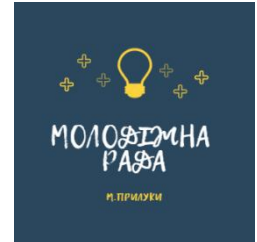
Співпраця влади, громадського сектору та бізнесу сприяє об'єднанню зусиль навколо спільних завдань (наприклад, розвиток території – окремої ділянки, всього міста, регіону, держави в цілому).

В м. Прилуки на даний час діють 12 профспілкових організацій та асоціацій, 4 благодійні організації та

фонди, 86 міських громадських організацій та об'єднань, серед яких:

- 7 молодіжних громадських організацій;
- 1 жіноча громадська організація;
- 4 козацькі організації;
- 2 організації національних меншин;
- 8 громадських організацій, діяльність яких направлена на екологічну освіту, захист довкілля та тварин;
- 12 громадських організацій культурно-освітньої та просвітницької направленості;
- 27 громадських організацій, які здійснюють військово-патріотичне та спортивне виховання;
- 3, що проводять роботу з дітьми та соціальний захист дітей;
- 4 громадських організації, що спеціалізуються на охороні здоров'я громадян і їх реабілітації;
- 2 займаються соціальним захистом інвалідів, одиноких, людей похилого віку;
- 8 громадських організацій соціального захисту військовослужбовців та працівників правоохоронних органів;
- 7 громадських організацій промисловість, підприємців, роботодавців.

3.3 Технічна та комунальна інфраструктура

Місто Прилуки на достатньому рівні забезпечено всіма видами енергоносіїв і послуг, що надаються енергопостачальними організаціями і комунальними підприємствами. До комунальної інфраструктури міста входить наступні підприємства, які надають послуги населенню міста:

- Комунальне підприємство “Прилуkiteпловодопостачання”;
- Комунальне підприємство електромереж зовнішнього освітлення “Міськсвітло”;
- Комунальне підприємство “Прилукижитлобуд”;
- Комунальне підприємство “Послуга”;
- Комунальне підприємство комбінат шкільного харчування “Шкільний”;
- Комунальне підприємство “Муніципальний контроль”;
- Комунальне підприємство телекомпанія “Прилуки”.

Житлові послуги населенню по утриманню житлового фонду надають КП «Прилукижитлобуд» та 54 об'єднання співвласників багатоквартирних житлових будинків (ОСББ). Створюються умови для більш широкого залучення населення до управління та утримання житлового фонду шляхом проведення

роз'яснювальної роботи серед населення щодо створення об'єднань співвласників багатоквартирних житлових будинків.

Послуги з теплопостачання, водопостачання та водовідведення мешканцям міста та обслуговування внутрішньобудинкових мереж багатоквартирних будинків надає КП “Прилукитепловодопостачання”.

Основним завданням КП “Міськвітло” є обслуговування ліній електропередач та щитів обліку електроенергії і світлофорних об'єктів, заміна ламп зовнішнього освітлення на вулицях міста. Крім того, підприємство надає послуги з рослинництва, а саме: спилування аварійних та сухостійних дерев, скошення трави. Разом з тим, виробнича база підприємства не має змоги забезпечити надання вказаних послуг у необхідному обсязі.

Основний вид діяльності КП КШХ “Шкільний” — надання послуг по забезпеченню гарячим раціональним харчуванням дітей всіх вікових категорій в дошкільних навчальних закладах, загальноосвітніх школах міста, лікувальним дієтичним харчуванням хворих центральної міської лікарні та дитячої міської лікарні.

КП “Послуга” працює над поліпшенням якості послуг з прибирання території міста, вивезення та утилізації сміття, ліквідації стихійних сміттєзвалищ, розчистки доріг міста від снігу в зимовий період.

Метою діяльності КП “Муніципальний контроль” є: сприяння міській раді в виконанні прийнятих рішень; участь в охороні громадського порядку при проведенні міських заходів; додержання правил торгівлі, громадського харчування, Правил благоустрою міста; контроль за розкладом громадського транспорту, правилами паркування автомобілів.

Комунальний засіб масової інформації КП телекомпанія “Прилуки” надає якісні послуги в розрізі висвітлення діяльності Прилуцької міської ради та її виконавчого комітету, громадських об'єднань (міських, районних, обласних та загальноукраїнських).

3.4 Транспорт та комунікації

3.4.1 Дорожнє господарство

У комунальній власності міста знаходиться 182,0 км., вулично-дорожньої мережі, в тому числі з твердим покриттям – 112,1 км., з ґрунтовим покриттям – 69,6 км., три мости загальною довжиною 151 м.

Пасажирські перевізники м. Прилуки

здійснюють внутрішньоміські, приміські, міжміські перевезення пасажирів, надають послуги населенню міста для здійснення індивідуальних поїздок, обслуговуванню обрядів по замовленню, надають послуги підприємствам, організаціям всіх форм власності на автомобільні перевезення, здійснюють ремонт, відновлення, механічне обслуговування транспорту.

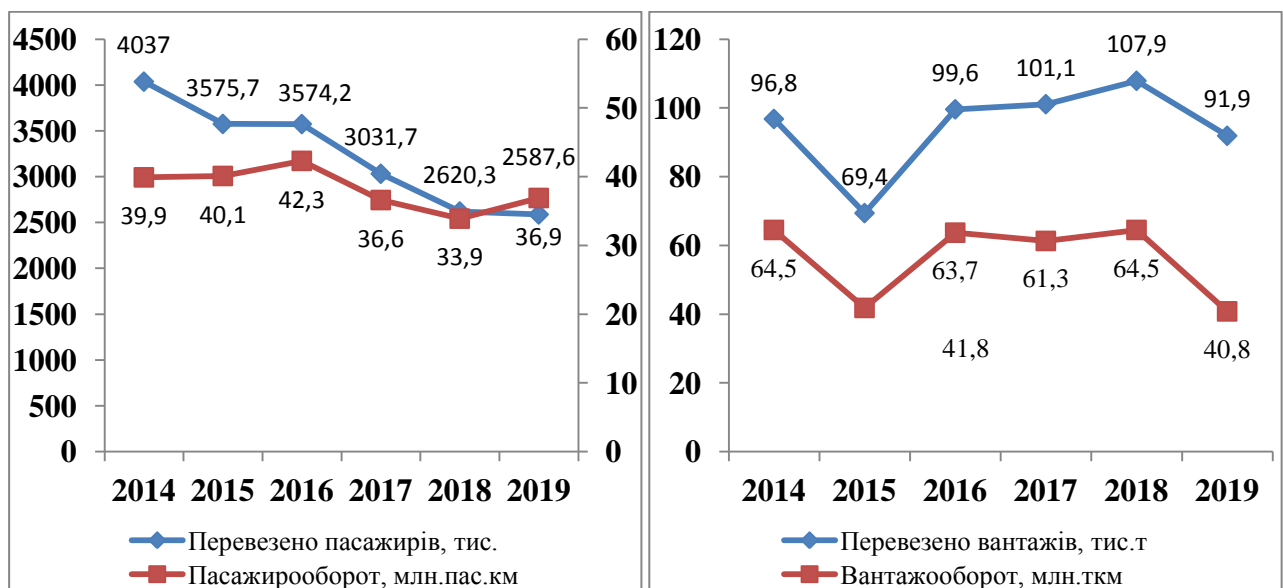
Пасажи́рський автотранспорт виконує важливе соціальне завдання з перевезення мешканців та гостей міста, а також перевезень пільгової категорії пасажирів в автобусах загального призначення.

У місті Прилуки існує 20 автобусних маршрутів, на яких здійснює перевезення 32 автобуси загального користування. За 2019 рік кількість перевезених пасажирів автомобільним транспортом становила 2587,6 тис. пас.,

Розвиток громадського транспорту по м. Прилуки

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Перевезено пасажирів, тис.	4037,0	3575,7	3574,2	3031,7	2620,3	2587,6
Пасажи́рооборот, млн. пас.км	39,9	40,1	42,3	36,6	33,9	36,9
Перевезено вантажів автомобільним транспортом, тис. т.	96,8	69,4	99,6	101,1	107,9	91,9
Вантажооборот автомобільного транспорту, млн. ткм.	64,5	41,8	63,7	61,3	64,5	40,8

Динаміка розвитку транспорту

3.4.2 Зв'язок

Місто має розгалужену телефонну мережу, активно розвиваються системи мобільного зв'язку, мережа Інтернет. У Прилуках виходять газети, працюють місцева телекомпанія „Прилуки” та „ТІМ ТВ”, радіохвилі FM.

Продовжує розвиватись комп'ютерний зв'язок. Широко впроваджується послуга доступу до мережі Інтернет, збільшується чисельність абонентів.

3.5 Побутова інфраструктура

В місті функціонує низка підприємств торгівлі та громадського харчування. В місті налічується 49 кафе та ресторанів.

Готельні послуги для гостей міста та району надають:

- готель „Олександрія” (вул. 1 Травня, 48);
- готель „Прилуки” (вул. Вокзальна, 2);
- готель „Сімейний” (вул. Петропавлівська, 80);
- готель „Уют” (вул. Петропавлівська, 80);
- мотель „Каір” (с. Заїзд, вул. Набережна, 3);
- готель „Самовар” (с. Заїзд, вул. Ярова, 13).

У задоволенні потреб населення у товарах значне місце належить ринкам. У місті функціонує 3 ринки, на яких розміщено 2865 торгових місць. За рахунок ринків формується четверта частина загального обсягу продажу споживчих товарів.

Торговельна мережа, на початок року

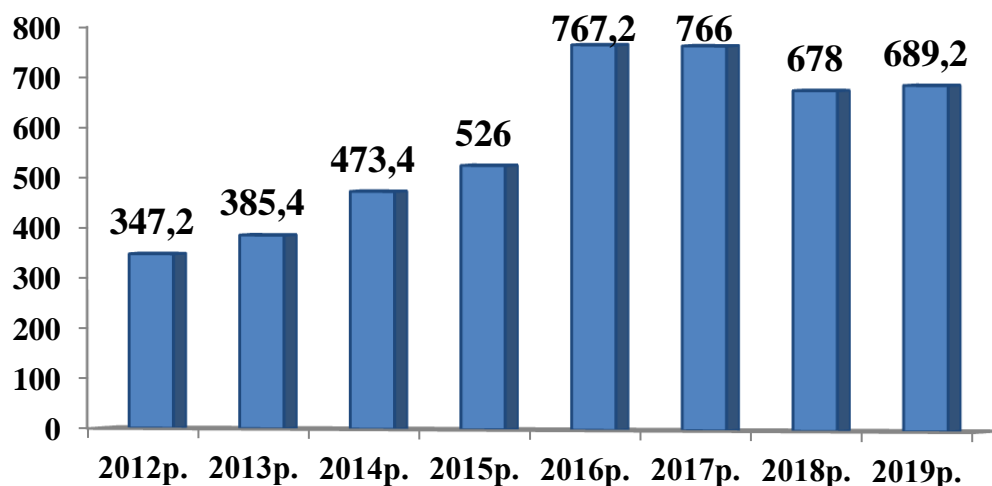
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Магазини, в т.ч.:	461	466	469	476	479	495
- продуктові	170	171	172	175	138	143
- промислові	291	295	297	301	302	310
- інші (змішані)	*	*	*	*	39	42
- приватні	461	466	469	476	479	495
Ринки (стаціонарні)	3	3	3	3	3	3

Роздрібний товарооборот підприємств міста Прилуки, основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля (без урахування роздрібного товарообороту фізичних осіб-підприємців), за 2019 рік становив 689186 тис. грн.

Оптовий та роздрібний товарооборот

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Роздрібний товарооборот підприємств, тис.грн.	473352	526006	767199	766047	677960	689186
Темпи росту (зниження) роздрібногo товарообороту підприємств, у % до попереднього року	103,5	82,3	133,0	95,1	83,2	96,1
Роздрібний товарооборот на 1 особу, грн.	8161	9164	13531	13743	12396	12815

Оптовий та роздрібний товарооборот підприємств, млн. грн.

4.1 Основні показники економічного стану господарського комплексу

4.1.1 Промисловий комплекс

Прилуки за соціально-економічним розвитком випереджають інші територіальні одиниці Чернігівщини, забезпечуючи близько третини обсягів промислового виробництва області та наповнює більш як на половину обласний бюджет. Однією із основних сфер економіки міста, що забезпечує зайнятість працездатного населення, наповнення бюджету міста Прилуки, є промислове виробництво. На території міста функціонують підприємства:

- з виробництва тютюнових виробів — ПрАТ Тютюнова компанія “В.А.Т. - Прилуки”. В Україні компанія виробляє такі марки сигарет, як Kent, Rothmans, Vogue, Dunhill, Pall Mall, Lucky Strike, Carpi, «Прилуки Особливі», «Козак». Продукція компанії експортується до Білорусі, Вірменії, Грузії, Молдови, Азербайджану та Сінгапуру.

- добувної та переробної промисловості — НГВУ “Чернігівнафтогаз” ПАТ “Укрнафта”. Нафта, газовий конденсат, нафтовий і природний газ. Сьогодні на порядку денному - технічна модернізація існуючих потужностей, стабілізація рівнів видобутку нафти, нарощування та зміцнення сировинної бази.

- легкої промисловості: ТОВ “Прилуцька швейна фабрика “Корона” (виробництво одягу та аксесуарів), ПрАТ “Прилуцька швейна фабрика” (продукція: куртки, брюки, костюми, жакети, пальто, спецодяг, постільна білизна, тощо. Підприємство працює на давальницькій сировині.), ТОВ “Алітоні” (виготовлення заготовок взуття з давальницької сировини), ПП ПП “Агроексімсервіс” (постільна білизна);

- машинобудування — ПАТ “Завод “Будмаш” (продукція: будівельні машини, чавунне лиття, напівпричепи автоцементовоза, цистерни-контейнери, установка для набризку бетонної суміші, вапногасилки, розчинонасоси, компресорне устаткування, підіймачі щоглові, контейнери для будівельного сміття і побутових відходів, тощо);

- хімічної промисловості — ДП „Пластмас” ТОВ “ТД Пластмас-Прилуки” (продукція: тара поліетиленова, труби поліетиленові для питного водопостачання та каналізації, плівка парникова, господарчі вироби, спорттовари, іграшки, кабельний пластикат, хімічна сировина, блоки ПП-45 полівінілхлоридні, фенопласт) та ТОВ “Прилуцький завод — “Білкозин”

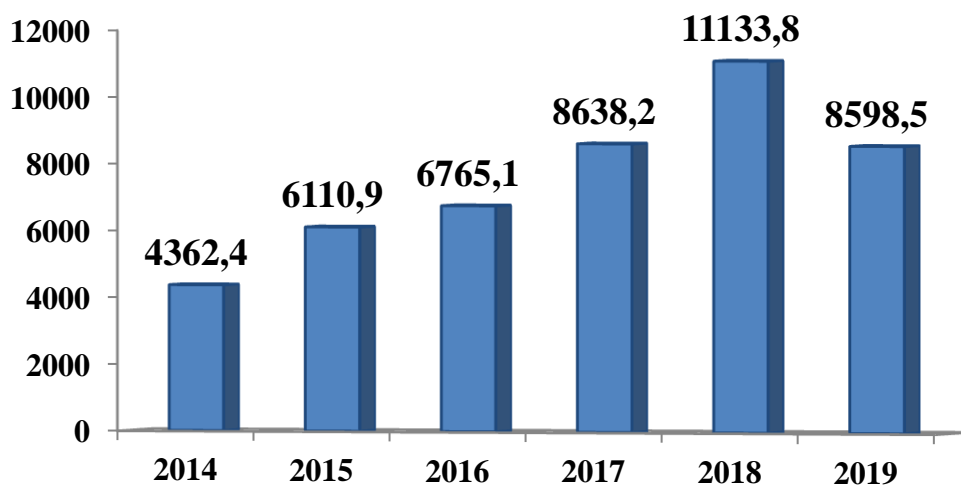

(підприємство являється єдиним в Україні і одним з нечисленних в Європі підприємством, яке спеціалізується на виготовленні штучних колагенових оболонок для використання у виробництві ковбасних виробів, сосисок та інших харчових продуктів.).

- виробництва будівельних матеріалів — ТОВ ВТФ “Керамік-Прилуки” (випуск керамічної цегли (рядова повнотіла);
- харчової промисловості: ПрАТ „Прилуцький хлібозавод” (понад 40 найменувань хлібобулочних виробів), ПрАТ „Прилуцький м’ясокомбінат” (м’ясо напівфабрикати, ковбасні вироби, копченості);
- поліграфічної діяльності — КП „Прилуцька міська друкарня” та ТОВ «АІР-ВОЛЬФ» (бланкова продукція, друкована газетна продукція);
- виробництва стільців — ТОВ “Янг-Україна” (офісні крісла та комплектуючі);
- будівельної галузі - МПБП „Стимул”, ПП „Трансвіт”, ТОВ „Атріум-Ком”, МПП „Монтаж-наладка”, ВАТ „Граніт»;
- виробництва взуття – ТОВ „Велес-Пром”;
- виробництва будівельних металевих конструкцій – ТОВ „Удай”.

Упродовж останніх років у місті зберігалась позитивна динаміка зростання рівня реалізації промислової продукції. Упродовж 2019 року підприємства міста реалізували промислової продукції (товарів, послуг) на понад 10 млрд. грн. Промислові підприємства міста реалізують майже третину загальнообласного обсягу — 30,8%. Найвагомішу частку продукції реалізували підприємства переробної промисловості. У розрахунку на 1 особу населення обсяг реалізації становив понад 200 тис. грн.

Обсяг реалізованої промислової продукції, млн. грн.

Обсяг реалізованої промислової продукції (товарів, послуг)

		2014	2015	2016	2017	2018	10 міс. 2019
Обсяг реалізованої промислової продукції, млн. грн.		4362,4	6110,9	6780,9	8638,2	11133,8	8598,5
У % до обласного обсягу		26,6	29,4	29,9	30,4	31,0	30,8
Обсяг реалізованої продукції на одну особу, тис. грн.	м. Прилуки	63,3	104,9	119,3	155	203,8	159,9
	м. Ніжин	5,1	12,0	17,2	20,9	19,2	14,5
	м. Чернігів	19,4	27,2	32,1	38,7	45,7	40,7
	Чернігівська обл.	13,1	19,5	21,8	27,4	35,5	28,0

4.1.2 Розвиток малого та середнього бізнесу

З метою розвитку малого та середнього підприємництва в місті проводиться інформаційне забезпечення підтримки бізнесу, розширення формування інфраструктури підтримки підприємництва та удосконаленню системи надання інформаційних послуг.

Кількісні та якісні показники, що характеризують стан розвитку малого підприємництва у місті Прилуки, загалом свідчать про відсутність проявів негативних тенденцій у цьому секторі економіки.

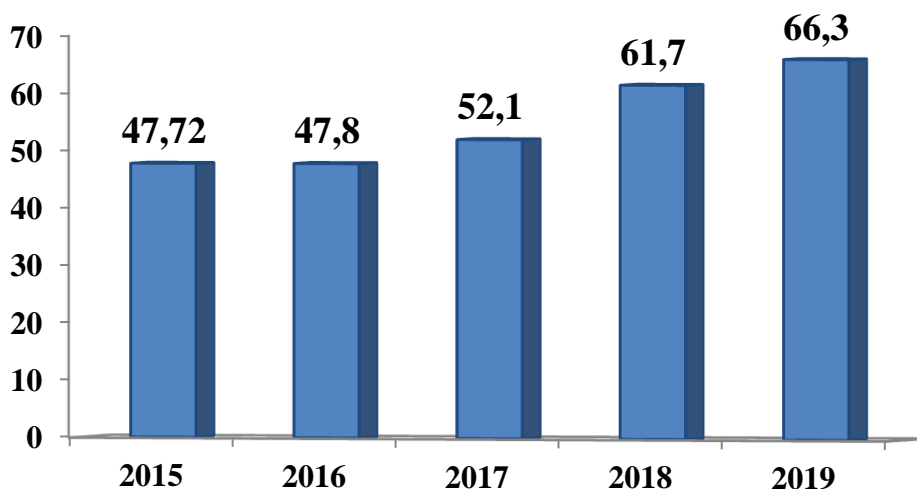
Стан розвитку малого підприємництва у місті Прилуки характеризується незначним зростанням кількості юридичних та фізичних осіб-підприємців. Так на початок 2020 року кількість діючих суб'єктів малого і середнього підприємництва по м. Прилуки становила 318 юридичних та 2777 фізичних осіб.

Надходження до міського бюджету від підприємницької діяльності за 2019 рік становить 66,3 млн. грн.

Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності на кінець року по м. Прилуки

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Юридичні особи	295	287	299	300	297	318
Фізичні особи	2925	2741	2764	2644	2600	2777
Надходження до міського бюджету, млн. грн	—	47,72	47,8	52,1	61,7	66,3

Надходження до міського бюджету, млн.грн.

У 2019 році в місті Прилуки фактично реалізовували продукцію, товари та надавали послуги 294 малих підприємств та 24 – середніх.

Чисельність зайнятих в секторі малого і середнього підприємництва (включаючи фізичних осіб-підприємців) – 7904 чол.

Малі підприємства реалізували продукції (товарів, послуг) на 980 млн.грн, середні – на 1230 млн.грн.

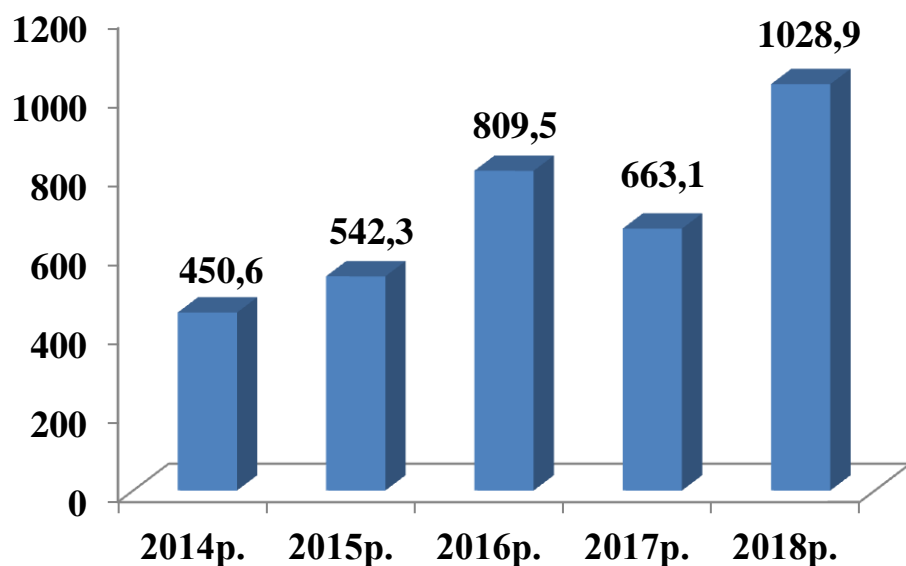
4.1.3 Зовнішньоекономічна діяльність підприємств

Динамічно розвивається зовнішньоекономічна діяльність підприємств. Основні підприємства-експортери: ПрАТ “А/Т тютюнова компанія “В.А.Т.-Прилуки”, ПрАТ “Прилуцька швейна фабрика”, ТОВ “Прилуцький завод - “Білкозин”, ДП “Пластмас” ТОВ “ТД Пластмас-Прилуки”, ТОВ “Янг Україна”, ТОВ “Алітоні” та ін. Експортним товаром є сигарети, напівфабрикати та виробничі матеріали, запчастини, тютюн, фенопласт, пластикат ПВХ, штучні колагенові оболочки, напівфабрикати для офісних стільців, верхня частина взуття, швейна продукція (куртки, пальта, плащі, кашкети) та ін.

4.1.4 Інвестиційна діяльність

На підприємствах міста спостерігається тенденція нарощування обсягів капітальних інвестицій в промисловий комплекс міста. Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоюється близько 90% інвестицій. Показник освоєння капітальних інвестицій на одну особу населення в місті Прилуки є найвищим в області і перевищує обласний показник більш, ніж у 2 рази.

Капітальні інвестиції, млн. грн.

Капітальні інвестиції за 2012-2017 роки

		2014	2015	2016	2017	2018
Капітальні інвестиції, млн.грн.		450,6	542,3	809,5	663,1	1028,9
Розрахунковий темп росту (зменшення) до попереднього року, %		181,7	99,5	132,0	79,9	149,6
Капітальні інвестиції на одну особу, грн.	м. Прилуки	7878,0	9564,5	14469,4	12331,3	19077,5
	м. Ніжин	801,1	1102,2	1630,5	2274,7	3069,1
	м. Чернігів	2530,4	3082,3	4460,0	5602,2	7940,2
	Чернігівська обл.	2490,0	3407,8	5160,3	6626,3	8932,2

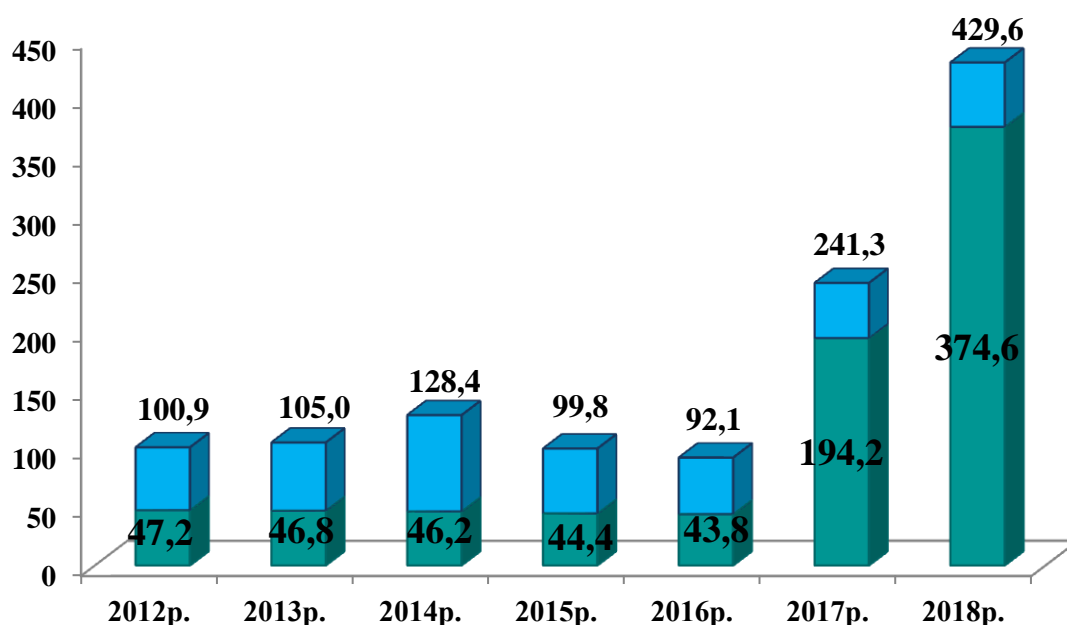
Значні обсяги інвестицій в основний капітал до загального обсягу надходжень здійснювались за рахунок ПрАТ А/Т ТК "В.А.Т. - Прилуки", ТОВ "Алітоні", ДП „Пластмас” ТОВ “ТД Пластмас-Прилуки”, ВАТ “Прилуцький хлібозавод”, КП “Прилукитепловодопостачання” та інші.

Місто традиційно займає перше місце в області за обсягом прямих іноземних інвестицій, який становить 87,2% загальнообласного. Так, за 2017 рік до м. Прилуки надійшло понад 180 млн. дол. США і наростаючим підсумком обсяг становить 374,6 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій.

Динаміка прямих іноземних інвестицій, на початок року, млн. дол. США

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Обсяг залучених в економіку міста прямих іноземних інвестицій	47,2	46,8	46,2	44,4	43,8	194,2	374,6
Обсяг залучених в економіку Чернігівської області прямих іноземних інвестицій	100,9	105,0	128,4	99,8	92,1	241,3	429,6
Частка м. Прилуки в загальнообласному показнику, %	46,8	44,6	36,0	44,5	47,6	80,5	87,2

Динаміка прямих іноземних інвестицій, млн. дол. США

На даний час British American Tobacco Україна є найбільшим інвестором міста та Чернігівської області і продовжує інвестувати значні кошти у виробництво. Протягом 2017-2018 років підприємство інвестувало у капітальне будівництво нових виробничих приміщень ПрАТ "А/Т тютюнова компанія В.А.Т.-Прилуки" значні кошти. Головна мета проекту – розширення виробництва задля збільшення експорту продукції. Будівництво нових виробничих приміщень є одним з наймасштабніших не тільки в Прилуках, але й в Чернігівській області в цілому. Наймасштабнішим інвестиційним проектом, який розпочато 2019 року на підприємстві, є проект "SnowFlake" по розширенню фільтрової ділянки для експорту фільтрів, загальна вартість якого у 2019 році склала 536,7 млн грн.

Перелік підприємств з іноземними інвестиціями

Назва підприємств	2015
ТОВ "Алітоні"	Італія
ТОВ "Прилуцький завод –"Білкозин"	Кіпр
ТОВ "Янг Україна"	Індонезія, США
ПрАТ А/Т тютюнова компанія "В.А.Т.-Прилуки"	Великобританія
ТОВ "Ліга II"	Беліз
ТОВ "Укрнафтогазінвест"	Кіпр
ТОВ "Інвестиційна компанія "Альянс"	Беліз
ТОВ "Асфа лайн"	Беліз

У 2019 році завершено грантовий проект "Активізація малого та середнього бізнесу в прикордонних регіонах України-Білорусі" по Програмі транскордонного співробітництва країн Східного партнерства (ЕaPТС), що фінансується за рахунок коштів Європейського Союзу. Одним із результатів грантового проекту в м.Прилуки є створення Центру транскордонного співробітництва задля активізації транскордонної співпраці з Республікою Білорусь та іншими Центрами.

Продовжується співпраця з Північною екологічною фінансовою корпорацією (NEFCO) щодо впровадження проектів з енергоефективності в м. Прилуки. У 2019 році розпочалась реалізація заходів проекту щодо зовнішнього освітлення вулиць.

З 2017 року місто є учасником-підписантом ініціативи ЄС "Мери за економічне зростання", мета якої – сприяти розвитку потенціалу місцевих органів влади країн Східного партнерства в стимулюванні економічного зростання, підвищення рівня зайнятості, забезпечення участі громадян в економічних, соціальних і культурних процесах на місцевому рівні, а також підвищення їх добробуту.

У місті Прилуки з 2019 року впроваджувався проект ЄС/ПРООН "Об'єднання співвласників будинків для впровадження сталих енергоефективних рішень" (HOUSES).

У 2019 році місто успішно пройшло відбір до Програми Європейського Союзу "U-LEAD з Європою", в рамках якої надається підтримка громадам у модернізації центрів надання адміністративних послуг. Для міста Прилуки орієнтовна вартість такої допомоги складає близько 1,5 млн грн.

4.1.5 Інноваційна діяльність

Спираючись на показники економічного та соціального розвитку міста в останні роки, можна зробити висновок, що процес впровадження інновацій на підприємствах міста Прилуки сповільнився. Основні підприємства, які займались інноваційною діяльністю: ТОВ "Прилуцький завод - "Білкозин", ДП „Пластмас” ТОВ “ТД Пластмас-Прилуки”, та ТОВ „Пожспецмаш”.

Задля підвищення рівня надання муніципальних послуг управлінська команда працює над впровадженням інноваційних практик та електронних технологій управління. Напрями, за якими проводилась робота:

- встановлення системи електронного голосування "Розумна рада" в сесійній залі Прилуцької міської ради

- реформування медичної галузі м. Прилуки шляхом впровадження електронної системи охорони здоров'я ;

- впровадження механізму електронної петиції;

- реалізація проекту громадського (партиципаторного) бюджету;

- доступ до частини адміністративних послуг через мережу Інтернет;

- впровадження он-лайн трансляцій сесій міської ради.

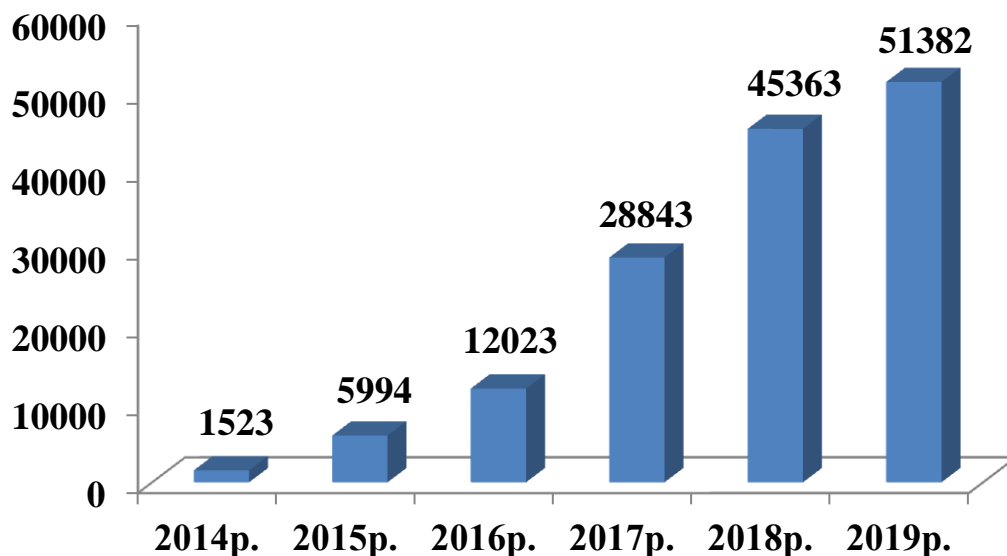

4.2 Бізнес-інфраструктура

З метою покращення місцевого правового та регуляторного середовища для малого та середнього підприємництва шляхом спрощення процедур отримання дозвільних документів суб'єктами господарювання з 2012 року працює Центр надання адміністративних послуг. Організацію роботи щодо надання адміністративних послуг населенню через Міськрайонний Центр надання адміністративних послуг Прилуцької міської ради здійснює відділ адміністративних послуг міської ради.

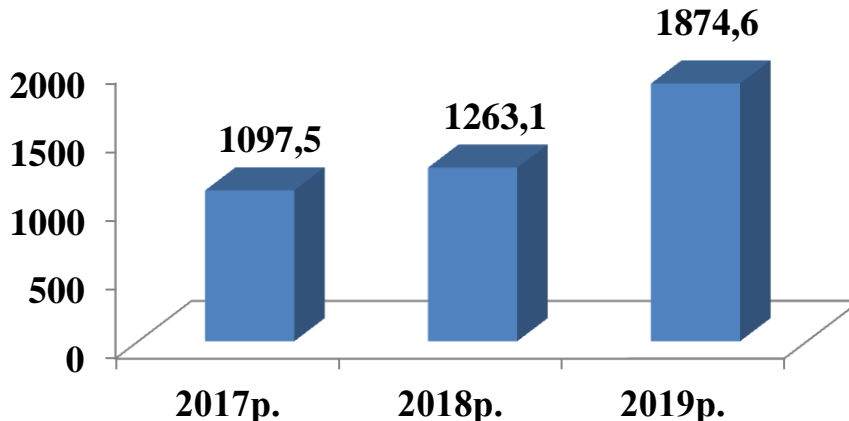
Наразі у відділі адміністративних послуг надається 164 адміністративні послуги. Протягом 2019 року до відділу адміністративних послуг міської ради надійшло 51382 письмові звернення. В порівнянні з минулим роком кількість звернень збільшилася на 13,3%.

Надання адміністративних послуг , звернень

Всього до місцевого бюджету за адміністративні послуги, надані посадовими особами відділу адміністративних послуг у 2019 році перераховано суму 1 874 636,55 грн.

Находження до місцевого бюджету за надані адміністративні послуги, тис. грн.

Активно працює Центр підтримки підприємництва, який було створено в рамках спільного проекту Прилуцької міської ради, Корпусу миру в Україні та ПрАТ "А/Т тютюнова компанія "В.А.Т.-Прилуки" у 2007 році.

Фахівці Центру проводять семінари та надають безкоштовні консультації підприємцям міста з бухгалтерських та юридичних питань щодо податкового та трудового законодавства України. Всього за 2019 рік фахівці ЦПП надали 1926 консультацій, в т.ч. 500 розширених щодо питань підприємництва для осіб, які реєструються ФОП і розпочинають таку діяльність. Центр організовує проведення семінарів-

практикумів з фахівцями газети “Все про бухоблік”, надає практичну допомогу, проводить практичні навчання користувачам електронними сервісами. Матеріали про тенденції розвитку підприємництва, роз’яснення законодавства, конкурсні відбори інноваційних проектів висвітлюються в ЗМІ.

Об’єднання підприємців:

1. Прилуцька спілка підприємців центрального ринку;
2. Спілка підприємців “Прилуччина”;
3. Прилуцька міськрайонна ГО “Інституція відродження та розвитку міста”;
4. ГО Прилуцька спілка промисловців та підприємців “Співпраця”;
5. ГО “Комфорт та якість”;
6. ГО “Прилуцьке міське транспортне товариство”;
7. Прилуцький Фонд перспективного розвитку міста та підприємництва “Відродження”.

Бізнес-інфраструктуру міста також формують 2 кредитні спілки, 2 аудиторські фірми, регіональний фонд підтримки підприємництва, 9 страхових компаній (в тому числі надаються послуги через мережу агентів).

Частина 5

Навколишнє середовище та екологія

5.1 Екологічна ситуація

Найбільшим забруднюючим стаціонарним джерелом викидів в атмосферу є промисловий комплекс міста. Викидами підприємств є сірчаний ангідрид, окиси вуглецю, зола, сажа інші забруднюючі речовини. Зокрема обсяги викидів шкідливих речовин в атмосферу міста стаціонарними джерелами забруднення щорічно складають близько 500 т., при цьому загальна кількість викидів становить близько 3500 т. (за рахунок пересувних джерел забруднення).

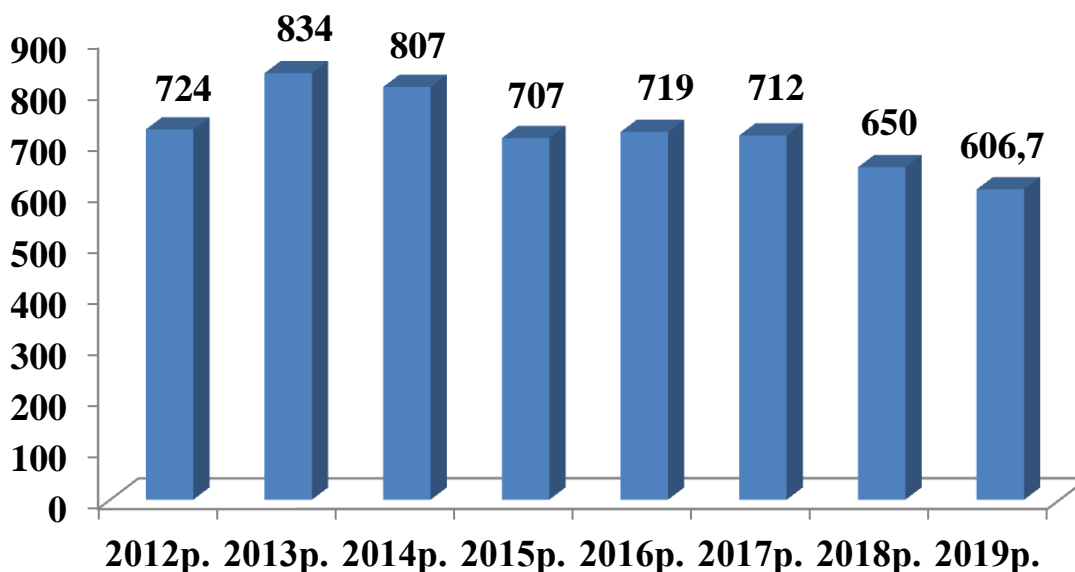
Слід відмітити, щорічні обсяги викидів шкідливих речовин в атмосферу міста стаціонарними джерелами скорочуються. Результатом цього є ціленаправлена робота в напрямку підвищення енергоефективності виробництва та раціонального використання природних ресурсів. Одним з шляхів вирішення питання скорочення шкідливих викидів від пересувних джерел міська влада бачить в будівництві об'їзної дороги, що значно скоротить потік транзиту транспорту через місто.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення

		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Всього по м. Прилуки (т)		834	807	707	719	712	650	606,7
В розрахунку на одну особу (кг)	м. Прилуки	14,3	13,9	12,3	12,7	12,8	11,9	11,3
	м. Ніжин	13,3	15,2	15,5	16,1	14,2	12,0	15,6
	м. Чернігів	71,2	67,8	51,3	63,3	44,7	45,8	39,8
	Чернігівська обл.	40,7	39,5	32,3	35,7	30,8	29,3	27,5
В розрахунку на площу міста (т на км ²)	м. Прилуки	19,4	18,8	16,4	16,7	16,6	15,1	14,1
	м. Ніжин	22,6	25,7	25,9	26,7	23,2	19,5	24,8
	м. Чернігів	270,0	256,8	193,5	237,7	166,6	169,6	146,9
	Чернігівська обл.	1,4	1,3	1,1	1,2	1,0	0,9	0,86

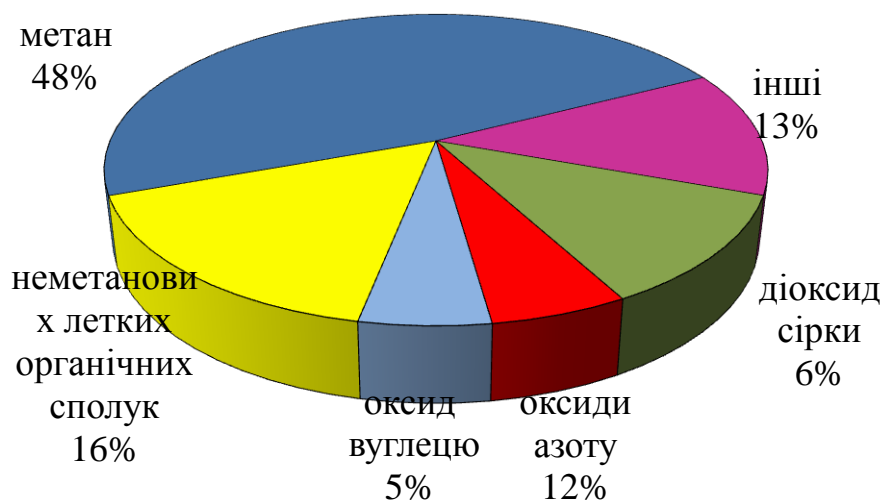
Щільність викидів від стаціонарних джерел забруднення в розрахунку на 1 км² території м. Прилуки за 2019 рік становила 14,1 т небезпечних речовин, а на 1 особу – 11,3 кг.

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення по м. Прилуки

Протягом 2019 р. від стаціонарних джерел забруднення в м. Прилуки в атмосферу надійшло 606,7 т забруднюючих речовин, що на 43,3 т або на 6,7% менше, ніж у минулі роки. У сумарній кількості забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення викиди діоксиду сірки (31,5 т) та діоксиду азоту (47,6 т) скоротилися на 14,5% та 36,5% відповідно.

Структура викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел забруднення у 2018 році по м. Прилуки, %

Витрати підприємств м. Прилуки на охорону навколишнього природного середовища у 2019 році становили 27226 тис. грн., у тому числі поточні витрати — 25129,2 тис. грн. та капітальні інвестиції — 2096,8 тис. грн. (з них 171,8 тис. грн. на капітальний ремонт).

Поточні витрати та капітальні інвестиції на охорону навколишнього природного середовища в м. Прилуки

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Поточні витрати на охорону навколишнього природного середовища, (тис.грн)	5040,8	6424,1	16213,9	16454	23253,6	25129,2
Капітальні інвестиції на охорону навколишнього природного середовища (тис.грн)	–	114,1	771,6	753,2	1833,8	2096,8

(–) — явищ не було

5.2 Утилізація відходів

Щороку у місті утворюється близько 110 тис. м³ сміття. У 2018 році спостерігалася тенденція щодо зменшення його кількості. За рік у м. Прилуки утворилося 33609 т відходів I-IV класів небезпеки (на 9,7% менше, ніж у 2017 році), у тому числі — 220,2 т. відходів I-III класів небезпеки (на 4,9 більше, ніж у 2017 році).

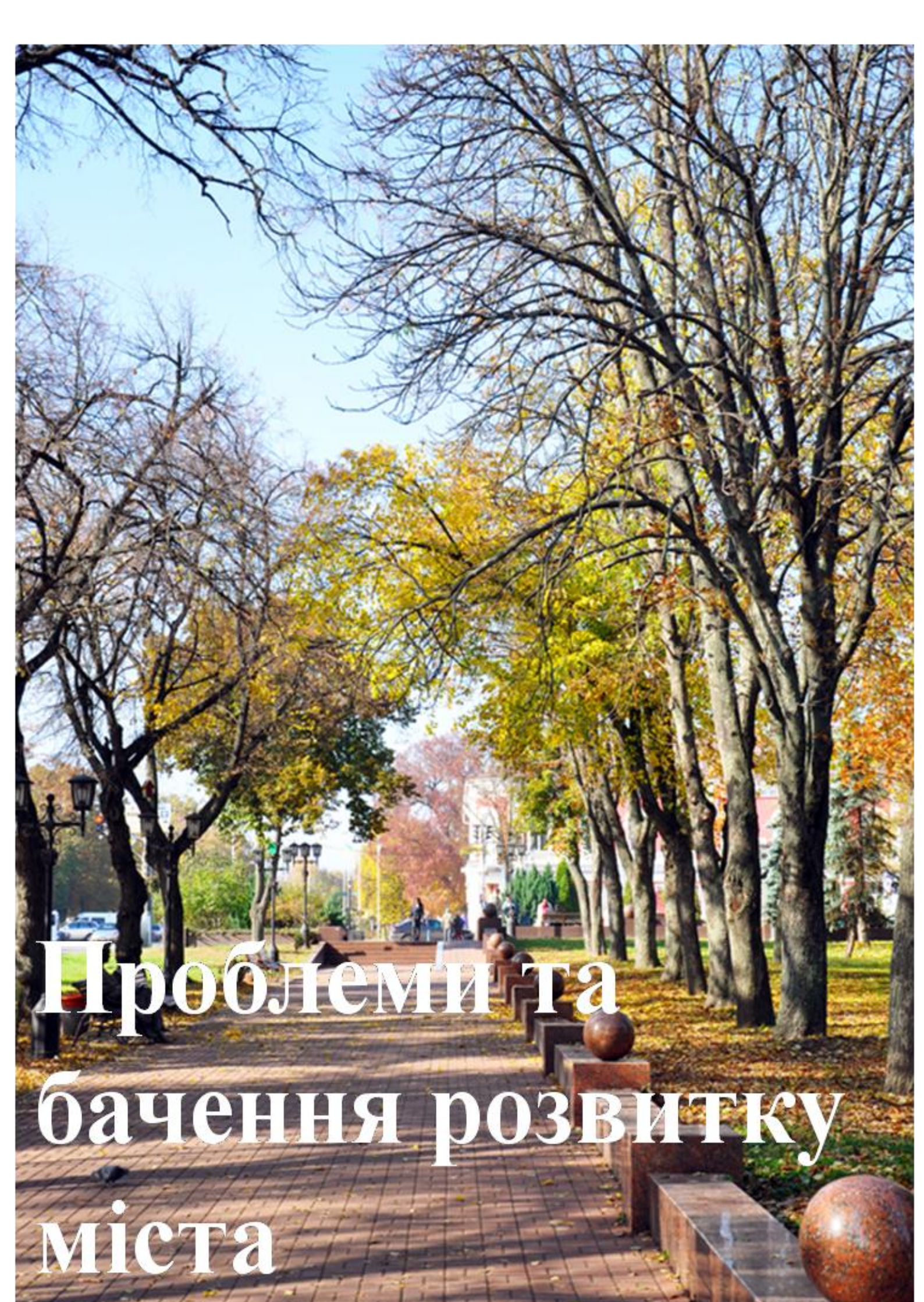
Утилізовано 1512,9 т відходів, видалено у спеціально відведені місця чи об'єкти – 22641,9 т., в місцях видалення відходів накопичилося 150,9 тис. т відходів IV класу небезпеки.

Утворення та поводження з відходами

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Утворення відходів (тис.т)	38,9	27,6	34,20	33,9	37,2	33,6	
Утворення відходів у розрахунку на одну особу (кг)	м. Прилуки	666,9	476,9	595,3	667,5	597,9	614,5
	м. Ніжин	98,8	147,4	247,8	438,6	489,6	480,6
	м. Чернігів	1243,6	1187,1	1102,3	448,2	701,2	473,8
Утилізовано відходів (т)	297,0	1780,5	181,0	130,3	157,4	1512,9	
Видалення відходів у спеціально відведені місця чи об'єкти (тис.т)	21,2	–	21,8	20,2	21,4	22,6	
Наявність відходів (на кінець року; тис.т)	44,8	–	85,9	106,1	128,2	150,9	

(–) — явищ не було

В зв'язку з вищевикладеним та зважаючи на те, що більша частина побутових відходів – матеріали, які можна повторно переробити міська влада націлена на впровадження новітніх підходів в даному напрямку. Продовжується систематична робота щодо поводження з побутовими відходами. Розроблені та виконуються заходи по роздільному збиранню сміття. В 2019 році за кошти міського бюджету (майже 300 тис. грн) придбано 33 контейнери (11 комплектів) для роздільного збирання ресурсоцінних відходів.

Проблеми та бачення розвитку міста

ЗМІСТ

1. Основні проблеми на думку мешканців міста.....	51
1.1 Економіка	52
1.2 Екологія	52
1.3 Управління містом	53
1.4 Територіальний розвиток громади.....	53
1.5 Якість життя громади.....	53
2. Бачення мешканцями м. Прилуки майбутнього свого міста та побажання щодо його розвитку	54
2.1 Органи міського врядування.....	54
2.2 Міське середовище	54
2.3 Економіка	55
2.4 Культура	55
2.5 Технічна інфраструктура.....	55
2.6 Соціальна інфраструктура	56
2.7 Природне середовище.....	57
3. PEST- ТА SWOT- АНАЛІЗ.....	57
3.1 PEST-АНАЛІЗ	57
3.2 SWOT-аналіз	60
3.3 Аналіз проблем	67
4. Бачення, місія. Основні принципи розвитку міста	71

1. Основні проблеми на думку мешканців міста

На думку мешканців міста 80% їхнього життя складають житлово-комунальні та соціальні проблеми. В їх переліку переважають проблеми комфорту міського середовища, іншими словами, проблеми більш побутового характеру.

Найбільш "болючими" виявились:

- низька заробітна плата;
- відсутність гарячого водопостачання у літній період;
- вартість комунальних послуг
- недостатня якість медичних послуг;

Також доволі гостро стоїть проблема бездомних тварин, стихійних сміттєзвалищ.

Однією з найбільш часто згадуваних проблем виступає проблема міського громадського транспорту. Найбільші претензії мешканці міста пред'являють до технічного стану автобусів, графіків руху (особливо у вечірній час доби), обслуговування та якості перевезення у цьому виді транспорту.

Наступною вагомою проблемою виступає питання працевлаштування. Йдеться про працевлаштування загалом та працевлаштування молоді по закінченню вищого навчального закладу. Щодо останньої, то проблема полягає не лише у тому, що важко знайти роботу за спеціальністю, але й у тому, що на роботі вимагають стаж, а набути цей стаж молодій людині після закінчення навчального закладу практично неможливо. На загал молодь є однією із найменш соціально захищених категорій населення на думку городян.

Також не останньою проблемою, що турбує прилучан, є нерівномірність розвитку центральної частини міста та умовно кажучи, "периферії", віддалених мікрорайонів. Якщо у розвиток центру та відповідної інфраструктури вкладаються кошти, то "периферія" залишається осторонь. Йдеться про ремонт доріг (особливо без твердого покриття), транспортне сполучення, чистоту вулиць, тощо. Важливою проблемою городян також вважають різке падіння рівня культури населення, яке стосується усіх соціальних груп та переважно молоді, зокрема йдеться про відсутність виховання. У поняття культури входять усі її відгалуження, наприклад – екологічна, політична культура. Також доволі цікавим і різноплановим є питання туризму. На думку городян, у місті недостатньо розвиненою є сама туристична інфраструктура, місто є інформаційно "закритим" для туристів. Також мешканці схильні вважати, що помилка туристичної інфраструктури Прилук полягає у тому, що туристичні фірми спрямовані на вивіз туристів зі Прилук, а не навпаки.

Та попри усі негаразди потрібно зауважити, що прилучани все ж таки позитивно оцінюють розвиток та зміни у місті.

1.1 Економіка

- відсутність інфраструктури для розвитку підприємництва;
- відсутність доступу до Генерального плану міста;
- незадовільний інвестиційний клімат;
- недолугість податкового законодавства;
- відсутність взаємовідносин влади з бізнесом;
- наявність непрацюючих підприємств;
- низька якість пасажирських перевезень;
- немає розвитку малого підприємництва;
- відсутні програми з будівництва сучасних дошкільних та загальноосвітніх закладів;
- відсутній перспективний план забудови міста;
- відсутність зони спілкування та відпочинку для молоді;
- відсутня організація культурного дозвілля;
- не використовується туристичний потенціал;
- відсутня робота щодо залучення інвестицій на побудову спортивних закладів;
- відтік кадрів з міста.

1.2 Екологія

- незадовільний санітарний стан берегів та заболочення річки Удай;
- незадовільний стан зелених зон;
- не здійснюється сортування сміття;
- відсутність громадських туалетів;
- спалювання населенням рослинних рештків;
- відсутня робота із залучення інвесторів для будівництва сміттєпереробного підприємства;
- відсутність освітлення на частині вулиць міста, неефективне використання світла в місті;
- велика кількість аварійних дерев в місті;
- незадовільна якість питної води;
- незадовільний стан ливневої каналізації та очисних споруд.

1.3 Управління містом

- відсутня демократія в управлінні містом;
- занадто велика бюрократизація ділової документації;
- прийняття вагомих рішень одноосібно посадовцями;
- недотримання принципів моральності, таких як доброчесність, порядність, повага;
- відсутня комунікація влади з бізнесом;
- відсутність сучасного центру з надання адміністративних послуг;
- відсутність центру з реагування в критичних ситуаціях, за прикладом 911;
- відсутність персональної відповідальності за прийняття та підписання рішень;
- не переймається позитивний управлінський досвід інших міст.

1.4 Територіальний розвиток громади

- низький рівень надання медичних послуг та якість обслуговування в міській лікарні;
- відсутність умов для культурного відпочинку молоді.

1.5 Якість життя громади

- відсутність тротуарів;
- відсутність паркувальних місць в центрі;
- відсутність громадського транспорту після 20.00;
- відсутність спортивних майданчиків для футболу, волейболу і т.п. для дітей, старше 12 років;
- відсутність освітлення тротуарів;
- відсутність місць для підзарядки мобільних телефонів;
- відсутність велодоріжок для велосипедистів;
- відсутність гарячої води в неопалювальний період;
- немає зон відпочинку в мікрорайонах міста;
- відсутність благоустрою на в'їздах в місто.

2. Бачення мешканцями м. Прилуки майбутнього свого міста та побажання щодо його розвитку

2.1 Органи міського врядування

- відкрите співробітництво з жителями;
- впровадження інноваційних інформаційних технологій у сфері управління функціонуванням міста;
- високоякісний рівень обслуговування городян;
- затвердження разом з громадою Положення про дотримання владою моральних принципів;
- позитивний, професійний, чесний, відповідальний чиновник, який поважає городян;
- розвинена система громадського інформування про дії влади;
- участь громади у процесі прийняття рішень;
- відсутність корупції;
- залучення досвіду інших міст в муніципальному управлінні міста;
- наглядна результативність співпраці влади з іншими містами та країнами;
- розроблення разом з громадськістю креативних ідей та перспективних проектів, якими б зацікавилися інвестори та впровадження яких дало б місту робочі місця, наповнення бюджету, підвищення якості життя всіх прилучан;
- обов'язкове проведення відкритих та прозорих конкурсів на заміщення вакантних посад;
- мотивувати перевізників надавати послуги з перевезень у вечірній час до 22.00;
- обізнаність влади в проблемах підприємств міста, малого і середнього бізнесу, проведення форумів з метою з'ясування проблем і допомоги у вирішення;
- створення сучасного Центру надання адміністративних послуг;
- організація реального застосування петицій, їх розгляд на сесіях;
- організація центру, який би мав зв'язок з муніципальною поліцією та реагував на всі скарги й повідомлення мешканців міста.

2.2 Міське середовище

- нові зони для сімейного відпочинку, в тому числі на берегах міських водойм;
- ігрові дитячі майданчики та майданчики для занять спортом у мікрорайонах міста і в загальноосвітніх навчальних закладах;
- наявність спортивно-оздоровчого комплексу з басейном, красивий міський стадіон;
- створення парку розваг для молоді;

- місто для людей з обмеженими фізичними можливостями;
- гармонійна міська сучасна архітектура;
- наявність притулку для тварин;
- створення муніципального транспорту;
- розвинена система управління відходами;
- збільшення закладів громадського харчування (кафе);
- наявність кінотеатру.

2.3 Економіка

- технологічно прогресивне місто “технологічний центр України”;
- розвиток сфери обслуговування;
- відновлення роботи непрацюючих підприємств;
- зростання заробітної плати;
- зниження рівня безробіття;
- розробка екскурсійних маршрутів, розвиток туристичної сфери;
- побудова спортивних об'єктів за участі інвесторів;
- створення бізнес-інкубатора для сприяння розвитку підприємництва;
- цільове використання коштів від пайового внеску на розвиток інфраструктури;
 - побудова та відновлення під'їзних транспортних шляхів до діючих підприємств із захистом помешкань прилучан;
 - відновлення і розвиток електрозабезпечення міста необхідної потужності, яке б покривало потреби підприємств і містян;
 - створення індустріального парку;
 - відновлення комунікації влади з малим і середнім бізнесом, в т.ч. передбачення можливості комунікації на сайті міської ради.

2.4 Культура

- широкий театральний репертуар за участю відомих акторів;
- великі естрадні події, шоу;
- цікаві музейні експозиції;
- організація культурних місць дозвілля для молоді в широкому спектрі інтересів;
 - організація дитячих творчих заходів;
 - висококультурне населення;
 - відновлення будівлі кінотеатру.

2.5 Технічна інфраструктура

- будівництво смітєпереробного виробництва;

- впровадження енергозберігаючих технологій;
- якісне водо- і теплопостачання;
- цілорічне гаряче водопостачання;
- встановлення вуличного освітлення в усьому місті з автоматичними датчиками відключення;
- встановлення сонячних батарей;
- залучення підприємців до вимощення тротуарів Прилук;
- визначити 5-6 паркувальних місць в центрі Прилук;
- ефективний міський громадський транспорт;
- створення соціального таксі;
- шкільний автобус;
- якісні внутрішньоміські дороги та тротуари;
- створення велосипедних доріжок;
- адаптація всіх закладів Прилук, дорожньої інфраструктури для людей з обмеженими фізичними можливостями;
- переведення багатоповерхівок міста на індивідуальне опалення;
- створення привабливих та інформативних в'їздів у місто.

2.6 Соціальна інфраструктура

- безпека життя і здоров'я;
- активна участь городян у громадському житті;
- забезпечення соціальних потреб суспільства;
- місто з високим рівнем життя населення;
- введення доступної страхової якісної медицини:
 - запровадження для людей похилого віку державної страхової медицини;
 - для молоді страхову медицину впроваджувати від можливості трудової діяльності;
- високоякісна освіта всіх рівнів:
 - впровадження в освітній процес закладів освіти історико-культурних цінностей рідного краю;
 - провадження громадянської освіти, спрямованої на формування компетентностей, пов'язаних з реалізацією особою своїх прав і обов'язків, як члена демократичного суспільства;
 - впровадження національно-патріотичного, культурного виховання;
 - створення сучасних шкіл шляхом впровадження концепції «Нова українська школа»;
 - осучаснення існуючих ПТУ, коледжів, ліцеїв шляхом використання сучасних технологій та методик навчання студентів вибраній професії;
- здійснення позитивних змін в молодіжному середовищі.
 - надання молоді можливості брати участь в соціальному, політичному, культурному, економічному напрямках життя міста;

- надання можливості самоудосконалюватися в суспільному житті міста;
- розвиток дитячого і дорослого спорту в місті:
 - встановлення спортивних майданчиків для підлітків і дорослих;
 - залучення федерацій з кожного виду спорту та надання їм фінансування для реалізації ідей з метою розвитку дитячого і дорослого спорту в місті;
 - створення в школах спортивних класів;
- створення Центру для дозвілля та відпочинку молоді, з аквапарком, ігровим містечком, тощо, відновлення атракціонів у МБК;
- створення парків відпочинку в кожному мікрорайоні;
- створення соціальної програми для молоді на придбання житла (надання доступного кредиту, оплата частини вартості житла з міського бюджету);
- вирішення проблеми з пільговими перевезеннями школярів шляхом компенсації міською радою перевізникам вартості проїзду;
- активне залучення молоді та школярів до обговорення Стратегій розвитку міста.

2.7 Природне середовище

- чисте повітря;
- охорона природних ресурсів;
- якісна питна вода;
- надати санітарний паспорт жителів берегової зони для подальшого контролю з боку громадськості, екологічної інспекції шляхом системи штрафів за викиди в річку;
- розчищення річки, створення рятувальних пунктів;
- розробка програми з обліку зелених насаджень у парках і вздовж вулиць;
- ліквідація аварійних дерев і насадження нових;
- відновлення та ремонт ливневої каналізації;
- ремонт очисних споруд;
- ліквідація стихійних звалищ сміття;
- запровадження роздільного збору сміття.

3. PEST- ТА SWOT- АНАЛІЗ

3.1 PEST-АНАЛІЗ

PEST-аналіз (іноді позначають як STEP) – аналіз впливу ключових аспектів зовнішнього середовища (політичних (**P** – political), економічних (**E** – economic), соціальних (**S** – social) і технологічних (**T** – technological)) на соціально-економічний розвиток міста.

Політичні фактори

Можливості	Загрози
<ul style="list-style-type: none">• Вплив глобалізації на перенесення промисловості в регіони і країни з більш низьким рівнем виробничих витрат.• Подальший розвиток в Україні ринків капіталу і фінансових ринків.• Формування сталої позитивної конюнктури на світових ринках продовольства.• Дерегуляція та демонополізація ключових видів економічної активності.• Зростання потреби в міжрегіональних логістичних центрах.• Розвиток культури підприємництва	<ul style="list-style-type: none">• Нестабільна грошово-кредитна політика.• Низька купівельна спроможність населення.• Залишки «тіньової» економіки і недобросовісної конкуренції.• Значні адміністративні бар'єри для ведення бізнесу та недостатність стимулів для його розвитку.• Проблемний імідж України у міжнародному бізнес-середовищі та як наслідок низький рівень прямих іноземних інвестицій.

Економічні фактори

Можливості	Загрози
<ul style="list-style-type: none">• Подальше вдосконалення системи прямих виборів органів місцевого самоврядування.• Прискорення перехідних процесів в українському суспільстві.• Розширення зв'язків України на міждержавному рівні.• Перспективи інтеграції України в ЄС.	<ul style="list-style-type: none">• Звуження повноважень місцевого самоврядування.• Недостатній розвиток громадянського суспільства.• Недостатній рівень політичної стабільності.• Незакінчена реформа місцевого самоврядування і адміністративно-територіальної реформи.• Незавершеність формування правової держави, яка була б ефективною в тому числі у процесі боротьби з корупцією.• Неприятливий візовий режим для українських громадян.

Соціальні фактори

Можливості

- Пожвавлення економічного розвитку і як наслідок підвищення рівня життя населення.
- Вирішення проблеми безробіття.
- Розширення та розвиток системи інститутів допомоги вразливим верствам населення на державному рівні.
- Розвиток фондів місцевих громад, благодійництва і корпоративної соціальної відповідальності.

Загрози

- Низький рівень соціального захисту широкого кола верств населення.
- Зростання соціального розшарування населення.
- Недостатня фінансова незалежність молоді та низький рівень забезпеченості житлом молодих сімей.
- Достатньо високий рівень прихованого безробіття.
- Розповсюдженість злочинності та корупційних явищ.

Технологічні фактори

Можливості

- Інтенсивний розвиток інформаційних технологій.
- Наявні тенденції розширення використання інформаційних технологій та Інтернету в бізнесі.
- Впровадження технологій електронного врядування на державному та локальному рівнях.
- Постійне оновлення стандартів управління і технологічних стандартів.
- Зростання рівня вимог до захисту навколишнього середовища.
- Стимулювання технологічного прогресу за рахунок прямих іноземних інвестицій.
- Потреба у постійному навчанні, яка зумовлена швидкими технологічними змінами.

Загрози

- Застарілість технологій.
- Слабкий рівень заохочення запровадження інноваційних технологій.
- Брак кваліфікованого персоналу для реструктуризації виробництва і сфери послуг у всіх економічних і соціальних сферах.
- Невідповідність системи освіти останнім технічним і технологічним вимогам в умовах стрімкого розвитку.
- Стратегія “омолодження” у розвинених країнах і “відтік мізків” серед кваліфікованих кадрів.

3.2 SWOT-АНАЛІЗ

Важливим елементом розробки Стратегічного плану міста Прилуки є аналіз внутрішніх ресурсів громади (сильних та слабких сторін) та аналіз впливу зовнішнього оточення як можливостей та загроз для подальшого розвитку громади.

Найбільш придатним інструментом для цього аналізу є SWOT-аналіз. Назва аналізу походить від перших літер англійських слів.

- **Strengths - сильні сторони** - це існуючі особливості, які містять основу для якогось розвитку.
- **Weaknesses - слабкі сторони** - це існуючі особливості, які ускладнюють умови для розвитку.
- **Opportunity – можливості** - не існуючі, але такі, що можуть виникнути, створитися або бути створені у майбутньому, умови, сприятливі для місцевого розвитку.
- **Threat – загрози** - не існуючі, але такі, що можуть виникнути, створитися або бути створені у майбутньому, умови, несприятливі і навіть небезпечні для місцевого розвитку.

Практичне застосування методу SWOT-аналізу дозволяє проаналізувати фактори, які громада отримала від природи чи історії - кліматичні умови, географічне розташування, стан економіки, інфраструктура та природне середовище, склад населення тощо, з точки зору їх впливу на позитивні чи негативні процеси, які відбуваються або можуть бути прогнозовані в територіальній громаді.

У рамках підготовки Стратегічного плану проведено аналіз внутрішніх та зовнішніх факторів, що впливають на розвиток міста Прилуки. Аналіз допоміг виявити основні проблеми та перешкоди, що не сприяють надходженню до міста інвестицій та погіршують позиції міста в тих галузях, де воно є конкурентноспроможним.

Аналіз зовнішніх та внутрішніх факторів дозволяє виявити де саме громада має значний потенціал розвитку та сформулювати конкретні завдання та дії (заходи), які потрібно вжити для реалізації цього потенціалу і підсилення конкурентноспроможності міста в цілому.

Робочим матеріалом для проведення аналізу була інформація викладена у аналітично-описовій частині.

Фактор	Сильні сторони	Слабкі сторони
Геополітичне та економіко-географічне положення	1. Зручне географічне розташування, наявність потенціалу як регіонального адміністративного, економічного, культурного, освітнього і оздоровчого центру.	1. Значне транспортне перевантаження

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Розташоване поблизу столиці України – м. Київ. 3. Через місто проходять залізничні, автомобільні магістралі. 4. Високий рівень політичної стабільності на місцевому рівні. 5. Ефективне та прозоре функціонування міської влади. 6. Зростання місцевого патріотизму та суспільної мотивації. 	
Територія та навколишнє середовище	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сприятливі природно-кліматичні умови та положення міста. 2. Місто має рекреаційні ресурси: акваторії та заплавні території ріки Удай. 3. Існує комплекс природно-заповідних пам'яток та природних ландшафтів. 4. Достатня водозабезпеченість водами питного та рекреаційного призначення. 5. Наявність і впровадження екологічної освіти. 6. Достатньо стабільна екологічна ситуація. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Невпорядкованість та забруднення річки Удай. 2. Перевантаженість полігону твердих побутових відходів. 3. Наявність стихійних сміттєзвалищ. 4. Низька побутова культура населення. 5. Відсутність сміттево-переробних підприємств та підприємств по утилізації токсичних відходів. 6. Забрудненість повітря через надмірне транспортне навантаження вулиць міста.
Архітектурно-історичні ресурси міста	<ol style="list-style-type: none"> 1. Наявність комплексу унікальних історико-архітектурних пам'яток. 2. Наявність навколо міста цікавих пам'яток природи, історії, культури і архітектури. 3. Наявність історичної забудови центральної частини міста. 4. Цікава історія, пов'язана із багатьма культурами, народами та видатними особами. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Технічний стан деяких пам'яток архітектури незадовільний і потребує значних капіталовкладень на реставрацію. 2. Відсутність текстової інформації (паспортизації об'єктів культурної спадщини) про окремі об'єкти пам'яток архітектури, культури та мистецтва. 3. Недостатній рівень промоції міста. 4. Частина житлового фонду історичної частини міста потребує реконструкції. 5. Недостатньо розвинена

		інфраструктура туристичної галузі.
Населення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зростання чисельності населення в працездатному віці. 2. В місті проживає більш молоде населення, ніж у районах області. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поступово збільшуються темпи втрат чисельності населення, що приводить до його природного скорочення. 2. Скорочується кількість дітей та підлітків. 3. Демографічне старіння населення міста, що проявляється в збільшенні показника середнього віку населення. 4. Зростає диспропорція в статі - в структурі населення переважають жінки. 5. Збільшення частки населення пенсійного віку. <p>Зменшення кількості жителів міста.</p>
Економічний потенціал	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розвинений ринок фінансових ресурсів. 2. Наявність різногалузевого промислового комплексу. 3. Інтенсивна промислова діяльність. 4. Наближеність ринків сировини до переробних підприємств міста. 5. Значний експортний потенціал міста. 6. Розроблений Генеральний план та правила забудови міста, зонування територій міста. 7. Наявність розвинутого будівельного комплексу (спеціалізованих будівельних підприємств). 8. Розроблена та затверджена грошова оцінка земель міста. 9. Наявність умов для розвитку малого підприємництва. 10. Наявність бюджету розвитку, що має тенденцію до зростання. 11. Стабілізація показників рівня безробіття протягом останніх 3-х 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повільна адаптація ключових підприємств до ринкових змін. 2. Висока енергоємність виробництва. 3. Висока питома вага ввозу проміжних товарів (комплектуючих, сировини, матеріалів) з інших регіонів. 4. Скорочення питомої ваги наукоємних виробництв. 5. Наявність тіньового сектору економіки. 6. Поширення стихійної торгівлі. 7. Застаріла інженерна інфраструктура. 8. Значна питома вага обсягу видатків на виплату заробітної плати та нарахувань на неї працівникам бюджетної сфери. 9. Наявність об'єктивних обмежень просторового розширення. 10. Обмеженість територіальних ресурсів

	<p>років.</p> <p>12. Компактне розміщення території міста.</p> <p>13. Високий відсоток працездатного населення.</p>	<p>(дефіцит вільних територій).</p> <p>11. Дисбаланс попиту та пропозиції на місцевому ринку праці.</p> <p>12. Ускладнення працевлаштування молоді, що має вищу освіту на фоні нестачі працівників робочих професій.</p> <p>13. Відстає підготовка кадрів з робітничих професій.</p> <p>14. Низький рівень гнучкості ринку праці, «тіньове» безробіття.</p> <p>15. Не повною мірою проведе-на інвентаризація земель міста.</p> <p>18. Не розмежовані землі державної та комунальної власності.</p> <p>19. Недостатнє пенсійне забезпечення.</p> <p>20. Техногенні загрози.</p> <p>21. Значний відсоток промислових підприємств із застарілими технологічними процесами та зносом основних фондів.</p>
<p>Транспортно-дорожня інфраструктура та зв'язок</p>	<p>1. Розвинута міська пасажирська транспортна мережа.</p> <p>2. Наявність вантажних транспортних підприємств.</p> <p>3. Розвинута транспортна мережа.</p> <p>4. Наявність мережі фіксованого та стільникового телефонного зв'язку.</p> <p>5. Наявність спеціалізованих підприємств по ремонту та утриманню доріг.</p> <p>6. Вирішеність частини інфраструктурних потреб.</p> <p>7. Оновлення рухомого складу міського пасажирського транспорту.</p> <p>8. Розвиток конкуренції на ринку транспортних послуг.</p>	<p>1. Зношеність до 60% основних засобів сфери перевезення пасажирів.</p> <p>2. Надмірне транспортне навантаження центральної частини міста.</p> <p>3. Технічна зношеність транспортно-дорожньої інфраструктури.</p> <p>4. Недостатній рівень розвитку інфраструктури сфери перевезення пасажирів.</p> <p>5. Значна кількість транзитного транспорту.</p>

<p>Житлово-комунальна інфраструктура</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Запровадження нових форм господарювання з надання житлово-комунальних послуг. 2. Запровадження енергозберігаючих та інноваційних технологій у сфері житлово-комунальних послуг. 3. Наявність стабільного джерела артезіанської питної води високої якості. 4. Цілодобове водопостачання. 5. Створення об'єднань співвласників квартир багатопверхових будинків. 6. Розвиток конкурентного середовища на ринку надання житлово-комунальних послуг. 7. Забезпечення збалансованості тарифів на житлово-комунальні послуги. 8. Започаткування впровадження енергоефективних технологій та Європейських програм з енергоефективності 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Низький рівень конкуренції у сфері обслуговування житла. 2. Відтік кваліфікованих кадрів через низький рівень оплати праці. 3. Зношеність та аварійність розподільчої інженерної мережі міста. 4. Перебої в забезпеченні гарячою водою населення міста. 5. Великий відсоток квартир з індивідуальним опаленням. 6. Незадовільний стан доріг, тротуарів, внутрішньо квартальних проїздів. 7. Низька пропускна можливість існуючої зливової мережі, відсутність її в окремих районах міста та відсутність очищення зливових вод. 8. Недостатність місцевих фінансових ресурсів на проведення капітальних ремонтів житлового фонду. 9. Високий рівень енергоспоживання і низький рівень енергоефективності.
<p>Соціальна сфера</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розвинута мережа закладів надання соціальних послуг – освіта, культура, спорт, охорона здоров'я, соціальних захист. 2. Соціальна спрямованість міського бюджету. 3. Фінансування соціальної сфери проводиться відповідно до місцевих цільових програм. 4. Впроваджена система волонтерських програм, залучаються недержавні, неурядові організації. 5. Існують школи олімпійського резерву та вищої спортивної майстерності. Стабільно високі (міжнародного рівня) спортивні досягнення з 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Наявність на підприємствах міста прихованого безробіття. 2. Високий рівень смертності та захворюваності населення, зокрема, на соціально небезпечні хвороби. 3. Заклади соціального спрямування не забезпечують рівня надання послуг, якого реально потребує міська громада. 4. Відсутність програми розвитку медичної сфери. 5. Висока питома вага педагогічних та медичних кадрів пенсійного віку. 6. Низький рівень доходів населення міста.

	<p>окремих видів спорту (біатлон, кульова стрільба, важка атлетика).</p> <p>6. Відсутність напруженої криміногенної ситуації.</p> <p>7. Відсутня заборгованість із заробітної плати по бюджетних установах.</p>	<p>7.Застаріла матеріально-технічна база закладів соціальної сфери.</p> <p>8.Нерозвиненість конкурентного середовища у соціальній сфері.</p> <p>9.Відсутність комплексного підходу формування навичок здорового способу життя у населення.</p> <p>10. Знецінення моральних принципів та руйнування життєвих орієнтирів.</p> <p>11. Стрімкий ріст соціально негативних явищ.</p> <p>12. Відсутність „соціального” житла для соціально незахищених верств населення.</p>
--	---	--

Фактор	Можливості	Загрози
Економічний потенціал	<p>1. Розвиток інфраструктури міста, орієнтованої на туризм.</p> <p>2. Поліпшення інфраструктури підтримки бізнесу.</p> <p>3. Підвищення конкурентоспроможності продукції підприємств та освоєння нових ринків збуту.</p> <p>4. Створення сучасного регіонального центру, закріплення нового статусу міста внаслідок адміністративно-територіальної реформи.</p> <p>1. Участь у державних пілотних проектах з впровадження інноваційних підходів на місцевому рівні.</p> <p>2. Розширення міжнародної співпраці та промоції міста на міжнародному рівні.</p> <p>3. Розширення доступу до фондів технічної підтримки та міжнародних грантів для</p>	<p>1. Не прогнозоване зростання вартості енергоносіїв, сировини, матеріалів та не прогнозовані зміни в податковому законодавстві.</p> <p>2. Паливно-енергетична криза.</p> <p>3. Зміна світової кон'юнктури цін.</p> <p>4. Криза на світових валютних ринках.</p> <p>5. Політична нестабільність.</p>

	<p>розвитку.</p> <p>4. Пожвавлення економічної діяльності, зростання обсягів вітчизняних та іноземних капіталовкладень.</p> <p>5. Створення нових промислових зон на основі нових та існуючих підприємств, а також розвиток інфраструктури, спрямованої на підтримку бізнесу.</p> <p>6. Розширення територіальних меж міста</p>	
Населення	<p>1. Позитивні зміни в соціально-економічному становищі міста та підвищенні якості життя населення.</p> <p>2. Забезпечення соціального захисту вразливих верств населення.</p> <p>3. Зміцнення інституту сім'ї.</p> <p>4. Реформування системи охорони здоров'я, поліпшенні медичного обслуговування населення.</p> <p>5. Розвиток туризму, зон відпочинку та створення нових можливостей для культурного дозвілля та активного відпочинку.</p>	<p>1. Збільшення частки населення пенсійного віку.</p> <p>2. Зменшення кількості жителів міста.</p> <p>3. Демографічна криза.</p>
Соціальна сфера	<p>1. Оптимізація витрат бюджетних коштів на утримання закладів охорони здоров'я.</p> <p>2. Реформування галузі (розвиток сімейної медицини).</p> <p>3. Розвиток первинної медико-санітарної допомоги.</p> <p>4. Залучення позабюджетних коштів на поліпшення матеріально-технічної бази установ соціальної сфери.</p> <p>5. Залучення коштів підприємств і організацій на проведення масових культурно-</p>	<p>1. Неврегульованість чинного законодавства, хронічне недофінансування галузі.</p> <p>2. Зниження духовно-культурного рівня молоді .</p> <p>3. Повільний темп структурних реформ усіх сфер суспільного життя.</p> <p>4. Недостатньо активне лобювання інтересів Прилук на державному рівні.</p> <p>5. Недоліки нормативно-правової бази для формування доходів місцевих бюджетів.</p> <p>6. Погіршення здоров'я людей через низький рівень</p>

	<p>мистецьких заходів.</p> <p>6. Розширення спектру платних послуг закладів культури.</p> <p>7. Розвиток туристичної привабливості.</p> <p>8. Розширення географії учасників конкурсів і фестивалів.</p> <p>9. Активна участь громадських організацій у формуванні молодіжної і сімейної політики.</p> <p>10. Залучення позабюджетних коштів для профілактичної роботи серед молоді.</p> <p>11. Впровадження на локальному рівні високих стандартів соціального захисту населення.</p>	<p>життя, низьку якість охорони здоров'я та недотримання принципів здорового способу життя.</p>
Ринок праці	<p>1. Узгодження програм підготовки кадрів відповідно до потреб ринку праці.</p> <p>2. Упорядкування потоку інформації про вільні робочі місця.</p> <p>3. Легалізація «тіньової» зайнятості.</p> <p>4. Створення нових якісних робочих місць.</p>	<p>1. Зростання рівня безробіття, у тому числі прихованого.</p> <p>2. Структурні диспропорції на ринку праці, пов'язані з невідповідністю попиту пропозиції робочої сили за професійно-кваліфікаційними критеріями.</p> <p>3. Відтік молоді, старіння міста (громади).</p>
Екологія	<p>1. Будівництво підприємства по переробці побутових відходів.</p> <p>2. Упорядкування території, прилеглої до р. Удай.</p> <p>3. Розвиток велотранспорту.</p> <p>4. Будівництво у місті централізованої зливової мережі.</p> <p>5. Транспортне розвантаження центральних вулиць міста.</p>	<p>1. Епідемії</p> <p>2. Забруднення підземного водоносного горизонту</p>
Транспортно-дорожня інфра-	<p>1. Оновлення рухомого складу міського пасажирського транспорту.</p>	<p>1. Руйнування транспортно-дорожньої інфраструктури.</p>

структура та зв'язок	<p>2. Забезпечення збалансованості тарифів на транспортні послуги.</p> <p>3. Подальший розвиток конкуренції на ринку транспортних послуг.</p>	
Житлово-комунальна інфраструктура	<p>1. Впровадження енергозберігаючих технологій та обладнання.</p> <p>2. Збільшення кількості об'єднань співвласників квартир багатопверхових будинків.</p> <p>3. Розвиток ефективної конкуренції на ринку надання житлово-комунальних послуг.</p> <p>4. Забезпечення збалансованості тарифів на житлово-комунальні послуги.</p>	<p>1. Техногенна катастрофа через руйнування інженерної інфраструктури.</p> <p>2. Недосконале законодавство та податкова політика.</p> <p>3. Залежність комунальних підприємств і установ міста від бюджетного фінансування.</p> <p>4. Зростання тарифів на комунальні послуги.</p>

3.3 Аналіз проблем

Причина проблеми	Проблема	Наслідки проблеми
ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ		
<ul style="list-style-type: none"> • недосконалість законодавчої бази; • ускладнена дозвільна процедура 	1. Наявність сегменту тіньової економіки	<ul style="list-style-type: none"> • втрата бюджетних надходжень; • незаконне отримання соціальних виплат окремими особами, зайнятими у тіньовому секторі економіки; • відсутність соціальних гарантій для зайнятих у тіньовому секторі; • формування нерівних умов для ведення господарської діяльності у легальному та тіньовому секторах економіки
<ul style="list-style-type: none"> • наявність диспропорції між професійно-кваліфікаційним складом безробітних та потребами роботодавців 	2. Розбалансованість ринку праці	<ul style="list-style-type: none"> • зростання безробіття • низька якість та продуктивність робочої сили
<ul style="list-style-type: none"> • відсутність чіткого, дієвого механізму впровадження напрямку перспективного 	3. Недостатньо розвинена інфраструктура	<ul style="list-style-type: none"> • низький рівень інвестицій у сферу туризму • втрата можливостей для

Причина проблеми	Проблема	Наслідки проблеми
розвитку туризму	обслуговування туристичної галузі	створення нових робочих місць <ul style="list-style-type: none"> • втрата бюджетних надходжень від туристичного бізнесу
<ul style="list-style-type: none"> • відсутність фінансування 	4. Низька пропускна можливість існуючої зливової мережі, відсутність її в окремих районах міста; відсутність очищення зливових вод	<ul style="list-style-type: none"> • забруднення річки Удай; • забруднення навколишнього середовища; • руйнування покриття доріг; • погіршення умов проживання мешканців міста; • порушення руху автотранспорту вулицями міста під час сильних опадів; • непривабливість міста для розвитку туристичного бізнесу;
<ul style="list-style-type: none"> • відсутність сучасного смітєпереробного підприємства в місті 	5. Перевантаженість полігону твердих побутових відходів та відсутність смітєво-переробних підприємств	<ul style="list-style-type: none"> • погіршення санітарно-епідеміологічного стану міста; • погіршення екологічного стану міста та прилеглих територій; • погіршення стану здоров'я мешканців
<ul style="list-style-type: none"> • недофінансування утримання та ремонту доріг; • неякісне виконання робіт; 	6. Незадовільний стан доріг, тротуарів, внутрішньоквартальних проїздів	<ul style="list-style-type: none"> • зниження безпеки руху автотранспорту та пішоходів; • погіршення естетичного вигляду міста; • збільшення шкідливих викидів в атмосферу; • погіршення стану автотранспортних засобів
<ul style="list-style-type: none"> • недофінансування витрат від пільгових перевезень; • неузгодженість законодавства; • незбалансованість вартості проїзду та витрат 	7. Старіння автотранспортних засобів загального користування та міської транспортної інфраструктури; повільне їх оновлення	<ul style="list-style-type: none"> • зниження якості надання послуг; • підвищення витрат на обслуговування міського пасажирського транспорту
<ul style="list-style-type: none"> • недосконалість вуличної дорожньої мережі 	8. Надмірне транспортне навантаження центральних частин міста	<ul style="list-style-type: none"> • забрудненість повітря від транспорту; • зниження безпеки руху автотранспорту та пішоходів; • погіршення естетичного вигляду міста •

Причина проблеми	Проблема	Наслідки проблеми
СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ		
<ul style="list-style-type: none"> ● нівелювання виховної функції сім'ї; ● вплив негативного інформаційного простору; ● недостатня правова обізнаність; ● відсутність комплексного підходу в ідеологічному вихованні молоді 	<p>1. Наявність соціально-негативних явищ (наркоманія, алкоголізм, сімейне насильство, безпритульність, жебрацтво, бродяжництво, соціальне сирітство, злочинність та правопорушення)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● погіршення фізичного і морального здоров'я; ● соціальна напруженість в суспільстві; ● погіршення репродуктивного здоров'я населення; ● спалах негативних проявів у громаді
<ul style="list-style-type: none"> ● зниження рівня життя і моральних устоїв суспільства, особливо молоді; ● недостатня увага влади до проблем молоді; ● недостатня робота щодо ранньої діагностики захворюваності; ● несприятлива екологічна ситуація; ● низький рівень життя; ● недостатній рівень надання медичної допомоги населенню; ● відсутність у населення навичок здорового способу життя 	<p>2. Високий рівень захворюваності, смертності серед населення міста</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● загроза епідемічної захворюваності; ● погіршення демографічної ситуації; ● скорочення трудових ресурсів
<ul style="list-style-type: none"> ● відсутність належного фінансування; ● відсутність нормативно-правової бази 	<p>3. Відсутність хоспісу</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● погіршення якості життя невиліковних хворих, інвалідів, пристарілих; ● відволікання працюючого населення на догляд за хворими членами сім'ї; ● зростання навантаження на лікувальні заклади
<ul style="list-style-type: none"> ● відсутність належного фінансування 	<p>4. Незадовільний стан утримання пам'яток історії, культури та архітектури</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● руйнування пам'яток архітектури та мистецтва; ● занепад культурної спадщини стародавнього міста; ● скорочення можливостей розвитку туризму

Причина проблеми	Проблема	Наслідки проблеми
<ul style="list-style-type: none"> • відсутність належного фінансування; 	5. Незадовільний стан матеріально-технічної бази закладів соціальної сфери	<ul style="list-style-type: none"> • недостатній рівень надання медичної допомоги; • погіршення якості навчально-виховного процесу; • зниження культурного рівня населення; • відсутність місць для організації дозвілля
<ul style="list-style-type: none"> • недостатня кількість фізкультурно-оздоровчих комплексів в мікрорайонах міста; • застаріла матеріально-технічна база фізкультурних комплексів; • зниження рівня популярності занять спортом; • недостатній рівень пропагування фізкультури як основи здорового способу життя; • недостатній рівень фінансування галузі • відсутність мотивації та особистої зацікавленості людини до підтримки фізичного здоров'я 	6. Невисокий відсоток залучення населення до занять спортом	<ul style="list-style-type: none"> • погіршення якості життя; • погіршення стану здоров'я населення міста; • скорочення можливостей для промоції міста та туризму; • занепад галузі
<ul style="list-style-type: none"> • відсутність нормативно-правової бази щодо будівництва соціального житла; • обмежені можливості місцевого бюджету; • відсутність належного фінансування з Держбюджету, передбаченого чинним законодавством 	7. Відсутність „соціального” житла для соціально незахищених верств населення	<ul style="list-style-type: none"> • погіршення якості життя соціально незахищених верств населення • зростання кількості безпритульних
ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ		
<ul style="list-style-type: none"> • низька культура населення; • безвідповідальне відношення підприємств, розташованих в м. Прилуки, до екологічних проблем; • відсутність централізованої зливової каналізації; 	1. Забруднення річки Удай	<ul style="list-style-type: none"> • погіршення санітарно епідеміологічного стану міста; • погіршення естетичного вигляду та привабливості міста з точки зору туристичного бізнесу

Причина проблеми	Проблема	Наслідки проблеми
<ul style="list-style-type: none"> морально та фізично застарілі каналізаційної мережі 		
СУСПІЛЬНІ ПРОБЛЕМИ		
<ul style="list-style-type: none"> відсутність комплексного підходу в ідеологічному вихованні молоді, у формуванні навичок здорового способу життя у населення; нівелювання виховної функції сім'ї; вплив негативного інформаційного простору; складна економічна ситуація; недостатнє фінансування цільових проектів 	1. Зниження духовного, культурного, інтелектуального рівня населення, знецінення моральних принципів, руйнування життєвих орієнтирів	<ul style="list-style-type: none"> стрімке зростання негативних соціальних явища; соціальна напруженість у суспільстві; демографічна криза деградація суспільства
<ul style="list-style-type: none"> низька активність населення у вирішенні місцевих проблем недостатність дієвих механізмів залучення громади до вирішення проблем та управління містом 	2. Руйнування демократичних засад у суспільстві	<ul style="list-style-type: none"> неможливість вирішення багатьох соціальних та суспільно-політичних проблем міста

4. Бачення, місія. Основні принципи розвитку міста

Громада м. Прилуки, як і більшість громад України, стоїть перед непростими викликами, які продиктовані нинішньою економічною, політичною та воєнною ситуацією в державі. Вирішення низки питань, спрямованих на позитивні зміни в соціальній сфері, зумовлюють ті стратегічні цілі, які, на наш погляд, повинні стати пріоритетними на період до 2026 року.

У першу чергу, Прилуки мають стати містом, куди прагне повертатися молодь після завершення навчання у ВНЗ. А це означає наявність робочих місць з відповідною заробітною платою, перспектива придбання житла чи його отримання, сформована інфраструктура організованого дозвілля, сучасні заклади освіти й медицини, у яких гарантовано отримання високоякісних послуг, гарантії безпеки та захисту.

Прилуки — це місто, у якому забезпечено гарантії захисту всіх соціально незахищених верств населення, людей похилого віку, таких, що опинилися в складних життєвих обставинах, дітей-сиріт чи дітей, позбавлених турботу батьків.

Прилуки повинні стати містом із потужною громадою, яка свідомо ставиться до всіх зобов'язань, спроможна стати частиною механізму, здатного управляти містом, берегти й примножувати його культурну та історико-

архітектурну спадщину, виступати ініціатором нових проектів та сприяти їх реалізації.

Саме на вирішення цих завдань спрямовані основні цілі щодо розвитку гуманітарної сфери в найближчі роки.

Формулювання спільного стратегічного **Бачення майбутнього міста** – це формулювання загальної мети, яку громада планує досягти за реально визначений термін.

Бачення відповідає на запитання:

- „Чого ми хочемо досягти?“
- „Що з існуючих у громаді факторів варто зберегти і примножити в майбутньому?“
- „Яких з існуючих факторів треба позбутись, чи, принаймні, суттєво зменшити їхній вплив?“
- „Що нового має набути громада?“

Стратегічне бачення розвитку міста презентує уявлення громадян і спеціалістів щодо його майбутнього у перспективі на 5–10 років, визначає місце міста у народногосподарському комплексі країни, його провідну спеціалізацію, соціальні цінності та орієнтири, що формуються з урахуванням специфічних особливостей та конкурентних переваг міста.

МІСІЯ: Прилуки розвиватиметься як

комфортне місто, яке прагне забезпечити комфортні, безпечні умови для мешканців, а також для гостей, які відвідують місто або перебувають у Прилуках у справах, завдяки високим стандартам якості і доступності адміністративних та комунальних послуг, важливих для мешканців та бізнесу, постійному підвищенню стандартів життя та праці

інноваційне місто, яке забезпечує розвиток динамічного середовища через підтримку творчих підходів та інноваційних ідей у всіх сферах свого життя, яке добре відоме своїми новими рішеннями та найкращими практиками у розвитку місцевого самоврядування, економіки, інфраструктури та соціального капіталу

потужний індустріальний центр з диверсифікованою економікою, високотехнологічним виробництвом, регіональний центр науково-технологічних розробок, лідер із залучення інвестицій та промислового розвитку

європейське місто, мешканцям якого притаманний сучасний європейський урбаністичний менталітет. Місто буде розвивати і підтримувати ініціативу та відповідальність городян, їх прагнення брати активну участь у повсякденному житті міста та вільно використовувати його можливості для самореалізації

Для досягнення цілей розвитку міста, визначених його місією та баченням, необхідно визначити ключові принципи, якими воно керуватиметься у своєму поступі. Прилуки в процесі реалізації своїх стратегічних цілей спиратиметься на такі цінності як:

- розвиток соціального капіталу;
- сталість;
- конкурентоспроможність.

Соціальний капітал як ключовий компонент соціального розвитку – це те, що об'єднує людей і створює додаткові переваги для тих, хто належить до різноманітних соціальних спільнот. Завдяки широкому колу соціальних інтеракцій, соціальній і культурній узгодженості, спільним цінностям, які регулюють взаємодію між людьми і соціальними інституціями, можливості, доступні для спільноти і кожного її члена, значно зростають. Розвиток міст все

більше зміщує свій фокус зі створення лише простого фізичного (наприклад, інфраструктура) чи людського (наприклад, освіта) капіталу на створення капіталу соціального, на визнання цінності соціальних спільнот. Збільшення соціального капіталу – шлях, який веде до покращення якості і стандартів життя як усієї громади, так і кожного її члена.

Сталість як основний принцип розвитку відображає серйозність намірів та відповідальність місцевої спільноти щодо поєднання екологічних, соціальних, економічних та фінансових перспектив у її діяльності. За визначенням Комісії ООН зі сталого розвитку, його мета — задовольняти потреби сучасного суспільства, не ставлячи під загрозу здатність майбутніх поколінь задовольняти свої потреби. Місто повинно оберігати сталий розвиток природних ресурсів та сприяти розширенню взаємодії мешканців з природним середовищем, яке їх оточує. Місто повинно уважно ставитися до свого просторового розвитку, намагаючись збалансувати забезпечення соціальною та інженерною інфраструктурою, підвищуючи ефективність та оптимізуючи використання ресурсів, особливо енергетичних та водних, а також забезпечуючи більш ефективну діяльність транспортної системи. Приймаючи рішення сьогодні, міська влада, суб'єкти господарської діяльності, інші організації і структури, які діють на території міста, кожен член територіальної громади повинні зважувати наслідки цих рішень у довгостроковій перспективі.

Конкурентоспроможність як фундаментальний виклик сьогодення, має бути посилена за рахунок розвитку, що базується на знаннях та професіоналізмі, шляхом впровадження інноваційних підходів, ефективного використання наявних ресурсів та власності територіальної громади. Прилуки мають посилити свою конкурентоспроможність на міжрегіональному рівні завдяки ефективному використанню своїх конкурентних переваг, таких як геостратегічне положення, міжнародні зв'язки, створення сприятливого клімату для інвестицій та постійне вдосконалення системи управління містом у цілому.

A large crowd of people, including military personnel, is gathered in a park-like setting, holding a massive Ukrainian tricolor flag (blue and yellow) that stretches across the paved walkway. The scene is outdoors, with many trees and a clear blue sky. The flag is being held by people in white shirts and others in military uniforms. The text is overlaid on the image in a large, white, serif font.

Стратегічні
напрямні розвитку
м. Прилуки

ЗМІСТ

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ м.ПРИЛУКИ	76
СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ТА СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ РОЗВИТКУ м. ПРИЛУКИ	79
СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМОК А: Стійкий розвиток галузей економіки міста.....	86
Стратегічна ціль А1. Створення сприятливого бізнес-клімату для розвитку сталого бізнесу.	87
Стратегічна ціль А2. Стимулювання активізації економіки міста, виробництва продукції.....	91
Стратегічна ціль А3. Розвиток інноваційного та конкурентно-спроможного промислового сектору.	92
Стратегічна ціль А4. Інвестиційно привабливе місто.	94
Стратегічна ціль А5. Підвищення здатності населення адаптуватися до потреб економіки та невиробничого сектору.	96
Стратегічна ціль А6. Розвиток туристичної галузі.....	99
Стратегічна ціль А7. Реформування земельних відносин.....	102
СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМОК В: Покращення якості життя мешканців міста.....	102
Стратегічна ціль В1. Розвиток території в інтересах громади та єдність територіального простору.....	103
Стратегічна ціль В2. Прилуки – місто культури, національних та духовних цінностей.	104
Стратегічна ціль В3. Сприяння житловому будівництву та благоустрій території.	106
Стратегічна ціль В4. Покращення якості надання житлово-комунальних послуг.	107
Стратегічна ціль В5. Зручна та високорозвинена міська інфраструктура .	110
СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМОК С: Розвиток адміністративних та соціальних послуг, орієнтованих на громадян, правопорядок	115
Стратегічна ціль С1. Забезпечення системного і комплексного підходу у вирішенні питань охорони здоров'я населення міста.	115
Стратегічна ціль С2. Покращання матеріально-технічної бази закладів соціальної сфери.....	120
Стратегічна ціль С3. Подальший розвиток послуг у соціальній сфері, впровадження нових технологій та методик.	121
Стратегічна ціль С4. Покращення системи освіти.	122
Стратегічна ціль С5. Підвищення рівня культури, просвітницької та виховної роботи.....	126
Стратегічна ціль С6. Прилуки – місто дружнє до дитини.....	129
Стратегічна ціль С7. Підтримка соціально-вразливих груп молоді, соціально-правовий захист та профілактика злочинності серед молоді..	130
Стратегічна ціль С8. Забезпечення безпеки громадян міста	132

СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМОК Д: Поліпшення навколишнього середовища та ефективне використання ресурсів133

Стратегічна ціль Д1. Чисте довкілля 133

Стратегічна ціль Д2. Створення ефективної системи управління відходами..... 135

Стратегічна ціль Д3. Запобігання виникненню катастроф техногенного та природного характеру 137

Стратегічна ціль Д4. Енергоефективність та сталий енергетичний розвиток..... 137

Стратегічна ціль Д5. Екологічно свідоме населення..... 139

СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМОК Е: Прилуки - місто з розвинутим громадянським суспільством.....142

Стратегічна ціль Е1. Розширення зв'язків та співпраці на міжрегіональному та міжнародному рівнях. 143

Стратегічна ціль Е2. Формування громадянської свідомості та активної життєвої позиції у населення. 144

Стратегічна ціль Е3. Створення системи інформування населення та отримання зворотного зв'язку 147

Стратегічна ціль Е4. Підвищення ефективності управління містом та дієвості місцевого самоврядування..... 150

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ТА СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ РОЗВИТКУ м. ПРИЛУКИ

В основу Стратегії сталого розвитку м. Прилуки покладено принцип зосередженості зусиль на пріоритетних питаннях розвитку.

Стратегія розвитку ґрунтується на баченні майбутнього зростання, що обумовило визначення стратегічних напрямків розвитку м. Прилуки – економічний розвиток території, покращення якості життя та створення умов для гармонійного розвитку дітей та молоді.

Поклавши в основу результати обговорень з усіма зацікавленими учасниками під час проведення 15.11.2016 року в рамках реалізації проекту ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток орієнтований на громаду – III» Форуму місцевого розвитку та засідання Громадської ради м. Прилуки від 30.11.2016 року, було сформульовано 5 ключових стратегічних напрямків та 29 стратегічних цілей, у яких реалізовуватимуться конкретні 120 операційних цілей.

Також результатом проведеного форуму стала затверджена резолюція наступного змісту: «Управління економічним розвитком на регіональному рівні в сучасних умовах зумовлює необхідність пошуку нових підходів до формування нової регіональної політики, відповідно до розвитку не тільки нашої держави, але і з урахуванням розвитку світової спільноти в цілому.

Життя сучасного суспільства неможливе без передбачення майбутнього, визначення цілей і завдань його розвитку, обґрунтування засобів досягнення поставлених цілей, тобто без стратегії розвитку на певний період часу.

Таким орієнтиром для регіонального розвитку має стати новий Порядок денний у сфері сталого розвитку на період 2015 – 2030 років, смілива глобальна програма викорінення бідності і забезпечення сталого майбутнього – Декларація сталого розвитку, яку одностайно прийняли 25.09.2015 в Нью-Йорку 193 держави-члени ООН, 17 цілей сталого розвитку.

Розглянувши Проект Плану стратегічного розвитку м. Прилуки, учасники Форуму зазначають, що він ґрунтується на баченні майбутнього зростання, що обумовило визначення наступних стратегічних напрямків розвитку – економічний розвиток території, покращення якості життя та створення умов для гармонійного розвитку дітей та молоді.

Економічний розвиток території передбачає: формування сприятливого середовища для розвитку бізнесу; розвиток туристичного комплексу; формування культурної політики.

Покращення якості життя має бути досягнутим завдяки сприянню житловому будівництву та благоустрою території; підвищенню якості надання комунальних послуг; покращенню сфери надання послуг населенню; покращенню екологічної ситуації; розвитку соціальної сфери міста.

Гармонійний розвиток дітей та молоді – це, насамперед, покращення системи освіти шляхом впровадження положень Закону України «Про освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», підвищення рівня

культури, просвітницької та виховної роботи; створення умов для ведення здорового способу життя; підтримка соціально вразливих груп молоді, соціально-правовий захист та профілактика злочинності серед молоді.

Разом з цим, учасники Форуму одностайно відзначили необхідність розробки концепції стратегії сталого розвитку м. Прилуки на довгостроковий період відповідно до сучасних тенденцій розвитку світової спільноти.

З цією метою виникає необхідність створення комітету стратегічного планування та розвитку, у складі якого мають працювати групи за напрямками: соціальна сфера (освіта, охорона здоров'я, культура і туризм, соціальний захист, ЖКГ) економіка (промисловість та підприємництво, транспорт і зв'язок, інформатизація, інвестиції та інновації, торгівля та сфера послуг, , бюджетний потенціал) та екологія (ресурсний та земельний потенціал, екологічна безпека).

Такий важливий програмний документ має відображати визначення пріоритетів, мети та принципів сталого розвитку міста; впровадження індикаторів сталого розвитку – доступних для обрахування показників його соціального, екологічного та економічного стану, які дадуть змогу оцінити поступ до сталого розвитку; досягнення відповідності між стратегічними цілями України та шляхами впровадження сталого розвитку у місті Прилуки.

З метою залучення міжнародної технічної допомоги, коштів інвесторів на реалізацію актуальних проектів нашої громади доцільно розробити презентацію інвестиційного та експортного потенціалу Прилук.

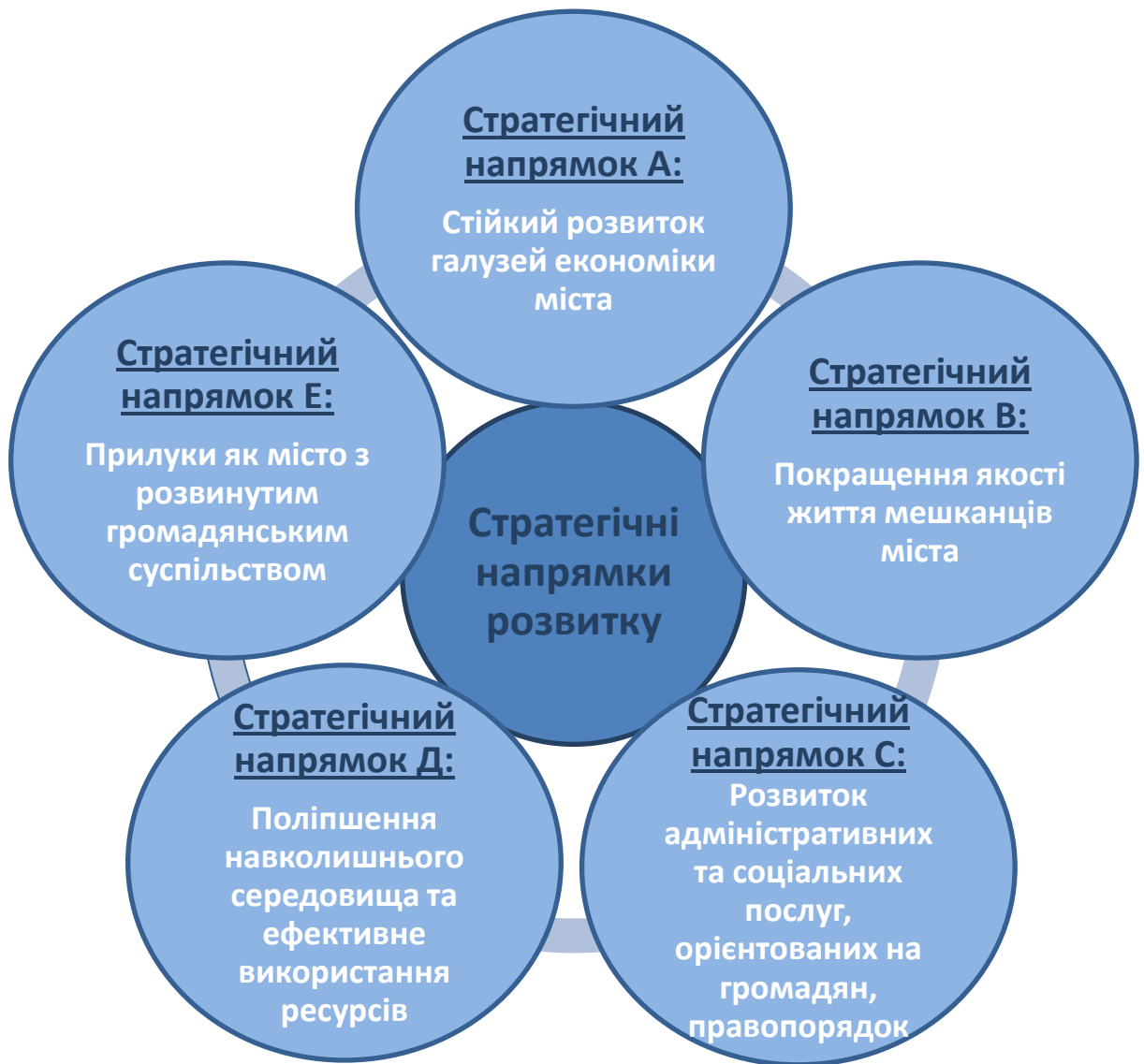
Для досягнення довгострокових цілей необхідно послідовно виконувати визначені коротко- та середньострокові завдання.

Заходи, які плануються на ближчих 15 років, доцільно щорічно розглядати на засіданнях міськвиконкому, постійних комісій Прилуцької міської ради під час розробки щорічних Програм соціально-економічного та культурного розвитку, які повинні розроблятися у відповідності до Концепції сталого розвитку міста Прилуки.

До обговорення цілей сталого розвитку та визначення індикаторів їх досягнення необхідно використати всі необхідні механізми залучення широкого кола громадськості міста.

Вирішення цих проблем можливе лише за умови побудови комплексної, ефективної та гнучкої системи взаємоузгоджених управлінських заходів за економічним, соціальним та екологічним вимірами».

Стратегія розвитку міста ґрунтується на баченні майбутнього зростання, що обумовило визначення стратегічних напрямків розвитку м. Прилуки – економічний розвиток території, покращення якості життя та створення умов для гармонійного розвитку дітей та молоді.

Стратегічний напрямок А: Стійкий розвиток галузей економіки міста	
Стратегічні цілі	Оперативні цілі
А1. Створення сприятливого бізнес-клімату для розвитку сталого бізнесу.	1. Сприяння наданню якісних інформаційно-консультаційних та навчальних послуг для суб'єктів малого і середнього бізнесу.
	2. Формування партнерства між бізнесом, владою та громадою.
	3. Створення системи маркетингової підтримки суб'єктів господарювання.
	4. Розвиток соціальних форм підприємництва.
	5. Розвиток інституцій інфраструктури підтримки підприємництва.
	6. Підвищення конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва.
А2. Стимулювання активізації економіки міста, виробництва продукції.	1. Відновлення промислового потенціалу міста, забезпечивши його сталий розвиток.
А3. Розвиток інноваційного та конкурентоспроможного промислового сектору.	1. Розробка системи підтримки розвитку інноваційного виробництва.
	2. Комерціалізація інновацій.
	3. Розвиток високотехнологічних виробництв.
	4. Створення умов для розвитку ІТ – сфери.
А4. Інвестиційно привабливе місто.	1. Створення організаційних та інституційних засад для залучення інвестицій.
	2. Маркетингова кампанія просування міста та цільовий пошук інвесторів.
	3. Оптимізація використання наявних площ і споруд у місті для залучення інвестицій та нових можливостей бізнесу.
А5. Підвищення здатності населення адаптуватися до потреб економіки та невиробничого сектору.	1. Постійне збільшення кількості осіб, задіяних у сфері малого та середнього бізнесу.
	2. Розвиток професійної освіти відповідно до потреб регіонального ринку праці.
	3. Створення гнучкої й ефективної системи підготовки та навчання місцевої робочої сили, яка зможе реагувати на потреби місцевого ринку праці.
	4. Забезпечення можливості всіх мешканців розвивати свої знання та навички, щоб бути продуктивними працівниками в умовах економіки, що змінюється.
	5. Досягнення загальної повної та продуктивної зайнятості, встановлення гідних умов праці та заробітної плати.
А6. Розвиток туристичної галузі.	1. Створення інституційних засад сталого розвитку туристичної та рекреаційної галузі.
	2. Туристичний маркетинг м. Прилуки (або популяризація туристичних можливостей) та просування туристичних брендів.

	3. Розвиток інфраструктури туризму в місті.
	4. Підтримка в належному стані об'єктів історико-культурної спадщини.
	5. Збільшення кількості пам'яток на території міста.
	6. Розвиток активних видів туризму зеленого туризму та туризму вихідного дня.
A7. Реформування земельних відносин.	
Стратегічний напрямок В:	
Покращення якості життя мешканців міста	
Стратегічні цілі	Оперативні цілі
V1. Розвиток території в інтересах громади та єдність територіального простору.	1. Розробка містобудівного кадастру та містобудівної документації
	2. Збалансований розвиток міського середовища
V2. Прилуки – місто культури, національних та духовних цінностей.	1. Створення у місті атмосфери вільного творчого самовираження та конкурентоспроможного мистецького середовища.
	2. Підтримка розвитку культурно-мистецьких закладів.
	3. Покращення якості культурно-масових заходів
	4. Патріотичне виховання населення, відродження, збереження та розвиток народних традицій, фольклору, народної творчості та художніх промислів.
V3. Сприяння житловому будівництву та благоустрій території.	1. Формування креативного міського середовища.
	2. Створення сучасних зон дозвілля та відпочинку, зокрема штучних водойм, фонтанів.
	3. Благоустрій прибудинкової території.
	4. Розбудова мікрорайонів міста.
V4. Покращення якості надання житлово-комунальних послуг.	1. Створення конкурентного середовища у сфері надання житлово-комунальних послуг.
	2. Впровадження сучасних інструментів управління на комунальних підприємствах.
	3. Запровадження ефективних моделей управління житловим фондом (ОСББ).
	4. Модернізація та удосконалення житлово-комунальних послуг.
	5. Якісна та доступна питна вода.
	6. Забезпечення переходу до моделей збалансованого споживання та виробництва.
V5. Зручна та високорозвинена міська інфраструктура	1. Розвиток та удосконалення вулично-дорожньої мережі міста із забезпеченням безпечного руху.
	2. Забезпечити доступ до безпечних територіально доступних та сталих транспортних систем.
	3. Вдосконалення транспортної системи, як запоруки високого рівня мобільності.
	4. Оптимізація міста для людей з обмеженими фізичними можливостями.

Стратегічний напрямок С: Розвиток адміністративних та соціальних послуг, орієнтованих на громадян, правопорядок	
Стратегічні цілі	Оперативні цілі
С1. Забезпечення системного і комплексного підходу у вирішенні питань охорони здоров'я населення міста.	1. Створення умов для надання ефективної, доступної та якісної медичної допомоги.
	2. Забезпечення загального доступу до послуг з охорони репродуктивного здоров'я, зокрема, у сфері планування сім'ї, інформування та освіти.
	3. Скоротити загальний показник немовлячої смертності при пологах, що не перевищує 0.07%.
	4. Забезпечити доступ усіх категорій населення до послуг з охорони здоров'я, а також до безпечних, дієвих, якісних та доступних основних медичних препаратів та вакцин.
	5. Формування навичок та створення умов здорового способу життя.
	6. Розвиток інфраструктури для занять спортом і активного відпочинку усіх категорій мешканців та гостей міста.
	7. Розширення мережі спортивно-оздоровчих організацій та установ.
	8. Популяризація традицій фізкультурно-спортивного руху.
С2. Покращання матеріально-технічної бази закладів соціальної сфери.	1. Модернізація закладів соціальної сфери.
С3. Подальший розвиток муніципальних послуг, впровадження нових технологій та методик.	1. Запровадження системи загального соціального захисту та сталого рівня забезпеченості усіх категорій населення.
	2. Розвиток соціальної сфери міста
	3. Удосконалення роботи Центру надання адміністративних послуг.
С4. Покращення системи освіти.	1. Забезпечення права на доступну та якісну освіту.
	2. Модернізація мережі закладів дошкільної, позашкільної та загальної середньої освіти.
	3. Забезпечення молоді та дорослих відповідними професійно-технічними знаннями і навичками, з метою їх працевлаштування та залучення до господарської діяльності.
С5. Підвищення рівня культури, просвітницької та виховної роботи.	1. Створення умов для творчого, культурного та духовного розвитку молоді.
	2. Змістовне дозвілля.
	3. Розвиток інтелектуальних та творчих здібностей молоді
С6. Прилуки – місто дружнє до дитини.	1. Забезпечення соціально-правового захисту дітей.
	2. Підтримка сімейних цінностей та профілактика соціального сирітства.
С7. Підтримка соціально-вразливих груп молоді, соціально-правовий захист та профілактика злочинності серед молоді.	1. Попередження поширення шкідливих звичок, наркоманії та ВІЛ/СНІД в молодіжному середовищі.
	2. Проведення профілактичних заходів з соціально-правового захисту та попередження злочинності в молодіжному середовищі.

С8. Забезпечення безпеки громадян міста	1. Бездоганна робота поліції та цілодобова робота патрульно-постової служби.
	2. Забезпечення права людини на захист та доступу до правосуддя.

**Стратегічний напрямок Д:
Поліпшення навколишнього середовища та ефективне використання ресурсів**

Стратегічні цілі	Оперативні цілі
Д1. Чисте довкілля	1. Захист водних об'єктів від виснаження та забруднення.
	2. Поліпшення стану рекреаційних зон
	3. Створення системи екологічного оздоровлення території міста.
	4. Ліквідація стихійних сміттєзвалищ.
	5. Забезпечення відкритості, безпеки, екологічної стійкості міста
Д2. Створення ефективної системи управління відходами.	1. Розвиток об'єктів інфраструктури поводження з твердими побутовими відходами.
	2. Упровадження роздільного збирання побутових відходів та подальша їх переробка.
	3. Створення системи управління і привабливого бізнес-середовища у сфері поводження з відходами.
	4. Зменшення обсягів промислових відходів.
Д3. Запобігання виникненню катастроф техногенного та природного характеру.	1. Зниження ризиків та мінімізація наслідків підтоплення території міста.
	2. Зменшення кількості потерпілих внаслідок природних та техногенних катастроф, зменшення економічних збитків, спричинених ними.
Д4. Енергоефективність та сталий енергетичний розвиток.	1. Упровадження енергозберігаючих технологій у житловому господарстві.
	2. Упровадження енергоефективного зовнішнього освітлення міста.
	3. Упровадження енергозберігаючих технологій на об'єктах комунальної власності.
Д5. Екологічно свідоме населення	1. Формування екологічної свідомості та екологічної культури громадян.
	2. Популяризація та заохочення екологічної енергозберігаючої поведінки мешканців міста.
	3. Розбудова системи інформування населення про стан довкілля.
	4. Забезпечення підтримки та посилення участі міської громади у вирішенні питань щодо покращення управління у сфері благоустрою.
	5. Популяризація велосипедного руху.

**Стратегічний напрямок Е:
Прилуки як місто з розвинутим громадянським суспільством**

Стратегічні цілі	Оперативні цілі
E1. Розширення зв'язків та співпраці на міжрегіональному та міжнародному рівнях.	
E2. Формування громадянської свідомості та активної життєвої позиції у населення.	1. Підтримка ініціативи громади з метою вирішення спільних проблем.
	2. Забезпечення розширення прав, можливостей та заохочення соціальної, економічної та політичної інтеграції мешканців міста.
	3. Формування механізмів залучення мешканців для вирішення місцевих проблем.
	4. Підвищення рівня громадської активності серед молодіжних формувань.
E3. Створення системи інформування населення та отримання зворотного зв'язку	1. Ефективна взаємодія з організаціями громадянського суспільства.
	2. Покращення доступу населення до публічної інформації.
E4. Підвищення ефективності управління містом та дієвості місцевого самоврядування.	1. Удосконалення системи муніципального управління.

СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМОК А:

• Стійкий розвиток галузей економіки міста

Прилуки стоять перед викликом створення нової економічної платформи для свого подальшого розвитку, що вимагає ініціатив міської влади та активізації економічної діяльності суб'єктів господарювання результатом чого буде створено нові робочі місця та якісно оновлено вже існуючі.

Головними завданнями при цьому є:

- створення сприятливого бізнес-клімату;
- розвиток інфраструктури для малого та середнього бізнесу;
- забезпечення економіки міста кваліфікованими та досвідченими кадрами;
- залучення інвестицій та грантів в економіку міста.

Сприятливий бізнес-клімат має стати надійною основою для подальшого розвитку економіки міста. Економічний розвиток має базуватися на інноваційних технологіях і ретельно підібраних видах спеціалізації міста та довколишньої території, що матимуть стійкі й тривалі конкурентні переваги на місцевому, регіональному та національному рівнях.

Стратегічна ціль А1.

- Створення сприятливого бізнес-клімату для розвитку сталого бізнесу.

Мале та середнє підприємництво – це провідний сектор ринкової економіки, який забезпечує насиченість ринку товарами та послугами, сприяє послабленню монополізму та здоровій конкуренції, створює додаткові робочі місця, має високу мобільність та формує умови для соціально-економічного розвитку.

Сталий економічний розвиток передбачає застосування принципів сталого розвитку до бізнес-операцій (поєднання стійкого економічного зростання із соціальною та екологічною сталістю). Таке бачення економічного розвитку інтегрує його в контекст нашого прагнення забезпечити формування соціально відповідального бізнесу та розвитку соціального капіталу у Прилук.

Підприємницька діяльність є важливим джерелом благополуччя і гарантом розвитку міста, тому місто ставить перед собою за мету створення сприятливого бізнес-клімату для збереження та розширення існуючого та залучення нового сталого бізнесу.

На сьогодні проблемними питаннями розвитку малого і середнього бізнесу в місті є:

- недосконалість системи стимулювання активного впровадження
- суб'єктами малого і середнього підприємництва інноваційних технологій, виробництва конкурентоспроможної продукції і послуг;
- слабкість матеріальної, технічної, фінансової, кадрової складових підприємницької діяльності;
- недостатньо розвинута інфраструктура підтримки підприємництва.

Для досягнення поставленої операційної цілі передбачається: підвищення конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва; розвиток інфраструктури підтримки підприємництва; ресурсне та інформаційне забезпечення.

У дилемі «не втручатись – ринок все розсудить» владі варто зайняти проміжну позицію та створити умови максимального сприяння бізнесу будь-якого масштабу, походження, терміну втілюваних проектів, обраної конкурентної стратегії тощо й керуватись лише одним ключовим критерієм – користю місту та його громаді.

Способами, за допомогою яких влада міста мала б поліпшувати бізнес-клімат, мають стати прозорість формування місцевої бази податків і зборів, відкритість і швидкий доступ до реєстрів, створення єдиного вікна та прозорого офісу для бізнесменів і тих, хто бажає розпочати власну справу, налагодження системи дорадництва/консультування тощо. Крім того важливим є гуртування ділових людей та їх потенційних партнерів у бізнес-клуби, асоціації тощо.

Покращений бізнес-клімат означає більшу кількість робочих місць і

більше збирання місцевих податків, підвищуватиме продуктивність і посилюватиме конкурентні позиції місцевого бізнесу.

Також слід приділяти значну увагу підвищенню культури підприємництва, поширенню бізнес-знань серед молоді, створенню конкурентного середовища ідей і проектів, їх просуванню та популяризації.

Оперативна ціль А1.1

- **Сприяння наданню якісних інформаційно-консультаційних та навчальних послуг для суб'єктів малого і середнього бізнесу.**

- популяризація підприємництва та бізнес-культури, заохочення сімейного й соціального підприємництва;
- поширення інформації стосовно грантових програм та проектів, що підтримують розвиток МСП в Україні.

Оперативна ціль А1.2

- **Формування партнерства між бізнесом, владою та громадою.**

- систематичні зустрічі влади з бізнес спільнотою, інформування бізнесу через місцеві ЗМІ про будь які бізнес новини чи проекти міського розвитку
 - проведення конференцій та круглих столів із залученням СПД;
 - запровадження нових форматів спілкування з підприємцями з актуальних проблем розвитку бізнесу;
 - створення доступного комунікаційного сервісу міської ради для бізнес-кола міста;
 - спільна робота влади та об'єднань підприємців над створенням сприятливого бізнес-клімату та соціально-відповідального бізнесу;
 - стимулювання створення нових (додаткових) робочих місць у сфері виробництва, наукових підприємств, ІТ-бізнесу;
 - проведення спільно з підприємницьким середовищем моніторингу надання органами місцевого самоврядування адміністративних послуг для бізнесу з подальшим розглядом на засіданнях Координаційних ради з розвитку підприємництва, тематичних круглих столів із залученням бізнес-спільноти, представників громадянського суспільства, ЗМІ;
 - спрощення доступу підприємцям до оренди чи придбання комунального майна для організації та розвитку бізнесу;
 - забезпечення міською владою прозорості та законності діяльності

контролюючих органів на території міста Прилуки.

Оперативна ціль А1.3

• Створення системи маркетингової підтримки суб'єктів господарювання.

- проведення конкурсів щодо визначення видатних підприємців МСБ по різним номінаціям ("Лідер місцевого економічного розвитку");
- сприяння у підвищенні дієвості місцевих асоціацій підприємців МСБ міста;
- з метою заохочення СПД до відкриття побутових підприємств проведення маркетингового дослідження щодо попиту на побутові послуги та висвітлення результатів на сайті міста та в ЗМІ;
- інформаційно-консультаційна підтримка суб'єктів підприємництва, реалізація освітніх програм;
- підтримка молодіжних підприємницьких ініціатив;
- надання інформаційно-консультаційних послуг з питань започаткування та ведення підприємницької діяльності незайнятому населенню;
- дослідження попиту споживачів щодо товарів та послуг міських підприємців та оприлюднення результатів, що сприятиме імпортозаміщенню;
- проведення дослідження "маркетингових дір" та створення відповідної карти;
- створення дорожньої карти розвитку підприємництва;
- організація проведення конкурсу-рейтингу серед суб'єктів господарювання з відзначенням переможців.

Оперативна ціль А1.4

• Розвиток соціальних форм підприємництва.

- просування системи практичних знань, навичок і ефективних моделей фінансової поведінки на принципах соціального підприємництва;
- виявлення та впровадження нових форм соціальної діяльності підприємництва й ефективних моделей соціального підприємництва;
- надання консультаційної допомоги суб'єктам господарювання при ініціюванні ними нових муніципальних проектів на правах соціального партнерства їх упровадження;
- організація просвітницьких, тренінгових заходів з практики впровадження соціальної відповідальності бізнесу та підготовки й реалізації спільних соціальних проектів для міста;

- проведення просвітницьких кампаній серед представників МСП щодо впровадження принципів соціальної відповідальності на їх підприємствах.

Оперативна ціль A1.5

- **Розвиток інституцій інфраструктури підтримки підприємництва.**

- створення у місті технологічного парку, що сприятиме появі нових підприємств, їх зростанню та розвитку, підвищить конкурентоспроможність підприємств, стимулюватиме виробництво нових інноваційних продуктів та забезпечить їх просування на вітчизняний та світовий ринок;
- розширення мережі елементів інфраструктури та налагодження їх взаємодії із суб'єктами підприємництва;
- створення в місті бізнес-інкубатора, який буде формувати сприятливі умови для підприємців через надання певного комплексу послуг і ресурсів;
- залучення наукового потенціалу для інформаційної та організаційної підтримки підприємництва;
- інформаційно-консультаційний супровід діяльності елементів інфраструктури;
- підтримка та розширення діяльності міського Центру підтримки підприємництва;
- скоротити час на видачу адміністративних довідок до одного тижня шляхом створення ефективних процесів у межах міста – запровадження електронної системи реєстрації бізнесу (при наявності законодавчого регулювання);
- розробка стратегії розвитку установ із підтримки бізнесу, зокрема дослідити використання різних типів механізмів для підтримки компаній фінансово (фонди, гранти, гарантії, кредити/позики тощо);
- активізація роботи з комерційними банками, небанківськими установами щодо покращення умов кредитування суб'єктів господарювання;
- спрощення процедури та збільшення обсягів надання фінансової підтримки суб'єктам малого підприємництва, у тому числі мікрокредитів для започаткування та провадження підприємницької діяльності.

Оперативна ціль A1.6

- **Підвищення конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва.**

- заохочення розвитку мікро-, малих і середніх підприємств, зокрема шляхом надання їм доступу до фінансових послуг та можливості приватизації;

- розширення напрямків фінансово-кредитної підтримки суб'єктам малого і середнього підприємництва;
- впорядкування нормативного регулювання підприємницької діяльності та забезпечення постійного дієвого діалогу між органами влади і бізнес-середовищем;
- забезпечити прозорість та спрощення процедур реєстрації бізнесу та отримання дозволів, у тому числі розширюючи надання послуг бізнесу через електронні комунікації;
- розширення можливостей доступу суб'єктів підприємництва до участі у міжнародних форумах, семінарах, конференціях, виставках та ярмарках;
- в межах компетенції міської влади забезпечувати зниження тарифів, податків та зборів на початкових стадіях розвитку бізнесу, особливо для наукомістких підприємств, IT-бізнесу та бізнесу з високим рівнем оплати праці;
- лобіювання створення сприятливого податкового режиму для розвитку бізнесу на державному рівні;
- популяризація серед представників малого та середнього бізнесу міста електронної системи "Прозоро".

Стратегічна ціль А2.

- **Стимулювання активізації економіки міста, виробництва продукції.**

Наявність у місті великих підприємств створює для нього певні переваги: значна зайнятість населення та відносно високий рівень його доходів, належне функціонування транспортної інфраструктури; за рахунок податків, що справляються до міського бюджету, є можливість утримання установ освітньої, культурної та соціальної сфери. З іншого боку такий моноструктурний розвиток завжди перебуває під впливом суттєвих ризиків, адже діяльність промислових підприємств Прилук набагато більше пов'язана зі світовим та національним ринком, і на неї впливають як коливання економічної кон'юнктури, так і політичні зміни.

Незважаючи на те, що нинішня структура економіки міста має певний запас міцності, відбувається подальше зменшення кількості зайнятих на підприємствах гірничо-металургійної промисловості. Брак нових робочих місць у інших секторах може спричинити зростання безробіття та відтік з міста осіб працездатного віку, насамперед молоді. Є потреба не лише підвищувати географію експорту, але й збільшувати частку галузей, які залежать від внутрішнього попиту міста та регіону, що запобігатиме зростанню безробіття. Потрібна підтримка малого й середнього бізнесу, зокрема спрощення дозвільних процедур, заохочення середніх і малих підприємств до створення додаткових робочих місць.

Оперативна ціль А2.1

• Відновлення промислового потенціалу міста, забезпечивши його сталий розвиток.

- розробка механізму економічного розвитку території міста: дослідження інвестиційної привабливості, конкурентоспроможності міста та планування розвитку;
- промоція місцевого товаровиробника, шляхом розробки та впровадженням механізмів стимулювання попиту на продукцію кращих прилуцьких товаровиробників на місцевому ринку, а також над промоцією підприємств та їх товарів високої якості на міжрегіональних та міжнародних ярмарках та виставках;
- забезпечення досягнення високих економічних показників шляхом диверсифікації економіки, використання здобутків технологічного прогресу;
- проведення міжнародних конгресів (форумів) за підтримки підприємств великого бізнесу;
- створення можливості для ефективної трудової міграції.

Стратегічна ціль А3.

• Розвиток інноваційного та конкурентно-спроможного промислового сектору.

Революційний прорив у підвищенні ефективності й продуктивності праці можливий тільки завдяки застосуванню технологічних інновацій. При цьому враховуються очікування споживачів бізнесу, відбувається удосконалення інноваційних продуктів і оптимізація організаційних форм інноваційної діяльності, зростає попит на робітників високої кваліфікації й знижується потреба в робочих з низькою кваліфікацією. Поступово зростає ефективність логістики й глобальних мереж. Однією з ключових технологій розвитку всіх сфер економіки міста може стати альтернативна енергетика (зокрема ефективні сонячні батареї, енергія вітру тощо).

Інноваційний потенціал м. Прилуки дає можливість здійснювати досить ефективну регіональну інноваційну політику, охоплюючи кадровий склад науково-технічної та інноваційної сфери, забезпечувати суб'єкти господарювання науково-технічною інформацією та консультаційними послугами, впроваджувати сучасні форми організації і управління інноваційною діяльністю, забезпечувати захист інтелектуальної власності.

З метою модернізації економіки міста доцільно розширити систему заходів з упровадження інноваційних проектів та визначити критерії застосування наукової експертизи проектів. Систему впровадження інновацій варто розбудовувати на базі провідного наукового інституту міста за підтримки

найбільших промислових підприємств.

Результатом виконання низки проектів у досягненні цієї цілі мають стати: створення інноваційних лабораторій та інкубаторів і запровадження системи комерціалізації інновацій.

Оперативна ціль А3.1

• Розробка системи підтримки розвитку інноваційного виробництва.

- формування системи підтримки інноваційної, наукової та науково-технічної діяльності;
- участь підприємств у всеукраїнських та регіональних конкурсах інноваційних проектів;
- створення стимулів для інноваційного розвитку існуючих підприємств та «стартапів».

Оперативна ціль А3.2

• Комерціалізація інновацій.

- впровадження у виробництво перспективних інноваційно-інвестиційних проектів та науково-технічних розробок;
- упровадження ефективних моделей технологічних процесів у галузях економіки та освіти на базі спільних програм України та Європейського Союзу;
- проведення ярмарків ідей нових технологічних процесів виробництва продукції.

Оперативна ціль А3.3

• Розвиток високотехнологічних виробництв.

- створення інституційних та фінансових можливостей для самореалізації потенціалу економічно активної частини населення, розвитку креативної економіки;
- розвиток виробництва імпортозаміщуючих товарів;
- визначення територій (технопарків) для розміщення підприємств високотехнологічного машинобудування, хімічного виробництва, ІТ-технологій, тощо.

Оперативна ціль А3.4

- **Створення умов для розвитку ІТ–сфери.**

- ідентифікація потенційних підприємств ІТ – сфери, у тому числі з таких сегментів, як Інтернет-послуги, створення баз даних, автоматизація промисловості, контроль стану довкілля, інновації в медичних та освітніх послугах;
- стимулювання замовлень місцевим фахівцям ІТ-галузі від міських підприємств, установ та організацій;
- реалізація проекту зі створення коворкінг-центрів ІТ-середовища, де наявні умови для роботи над різними перспективними темами.

Стратегічна ціль А4.

- **Інвестиційно привабливе місто.**

Активізація інвестиційної діяльності та нарощування обсягів інвестицій у процесі відновлення зростання економіки країни стають визначальними. Збільшення надходження інвестицій є пріоритетним напрямом Стратегії, поєднання інтересів інвестора з інтересами м. Прилуки може стати основою для плідного взаємовигідного співробітництва.

Очікується, що поліпшення умов для вкладення іноземних інвестицій зробить внесок у збільшення обсягів експорту, що позитивно вплине на зовнішньоторговельний баланс.

Враховуючи, що міський бюджет має дефіцит фінансових ресурсів, але, разом із тим, володіє промисловим потенціалом, розвиненою інфраструктурою, має висококваліфіковану робочу силу, вигідне географічне розташування та транспортне сполучення, залучення інвестицій для розвитку його економіки є досить важливим і виконання комплексу заходів дасть можливість досягнути поставленої мети.

Найбільш перспективними галузями для інвестування залишаються напрями, які мають визначальний вплив на функціонування і перспективний розвиток економіки та соціальної сфери, та враховують наявний ресурсний потенціал регіону. Серед них:

- харчова та переробна промисловість;
- машинобудування;
- альтернативна енергетика;
- енергозберігаючі та екологічно безпечні технології;
- туризм та туристична інфраструктура;
- транспортно-логістична інфраструктура;
- хімічна промисловість.

Інвестування підвищує загальну конкурентоспроможність міської економіки і не тільки. Воно сприяє розвитку фізичної інфраструктури, матеріальної бази міста, також серйозно впливає на позитивний торговий баланс в економіці, воно пов'язане зі створенням робочих місць, впровадженням нових технологій та знань.

Створення сприятливих умов для залучення інвестицій неможливе без сучасного маркетингового підходу до формування і просування іміджу міста як привабливого партнера для бізнесу на внутрішньому та міжнародному рівнях.

Інвестування сприяє економічному зростанню та сталому розвитку, а отже – процвітанню міста та його жителів.

Імідж міста має бути посилений надійними та ґрунтовними справами, подіями, запровадженими соціальними й економічними новаціями, досягненнями та здобутками, широко висвітленими в мас-медіа й відомими в регіоні та за його межами.

Місто має сформуванати й підтримувати позитивний імідж, який згодом перетвориться на бренд. Усі ці репутаційні чинники згодом капіталізуються та стануть потужним привабливим чинником для бізнесу й людей.

Оперативна ціль А4.1

- **Створення організаційних та інституційних засад для залучення інвестицій.**

- формування нового рівня комунікацій, діалог-платформи між владою, бізнесом та громадою задля ефективної інвестиційної політики та розвитку економіки;

- забезпечення постійної підтримки інвестиційного процесу та подальший супровід інвестиційної діяльності відповідно до функціональних повноважень;

- реалізація міською владою політики стимулювання залучення інвесторів та зниження бар'єрів для інвестування.

Оперативна ціль А4.2

- **Маркетингова кампанія просування міста та цільовий пошук інвесторів.**

- активізація промоції інвестиційних можливостей, пропозицій та переваг міста Прилуки задля формування позитивного іміджу Прилук як надійного бізнес-партнера шляхом розробки промо-матеріалів та PR кампаній;

- покращення міжрегіонального економічного співробітництва та розвиток економічних відносин з містами-партнерами, громадами за

кордоном;

- розробка бренду міста;
- пошук потенційних інвесторів шляхом участі у виставково-ярмарковій діяльності, реєстрації у он-лайн базах даних інвестиційних проектів;
- організація та участь зацікавлених сторін у консультативно-освітніх заходах з актуальних питань інвестиційного розвитку, залучення міжнародної технічної допомоги;
- створення та розвиток нових інвестиційних продуктів (експозицій, презентацій, інтерактивних інвестиційних карт, інвестиційних пропозицій, об'єктів інвестування).

Оперативна ціль А4.3

- **Оптимізація використання наявних площ і споруд у місті для залучення інвестицій та нових можливостей бізнесу.**

- розробка інтерактивної бази муніципальної нерухомості та забезпечення доступу суб'єктів господарювання до неї;
- створення та постійне оновлення бази вільних земельних ділянок, придатних для ведення бізнесу з постійним її оновленням на інформаційній платформі;
- створення та постійне оновлення бази вільних комунальних та комерційних (виробничих) приміщень, придатних для ведення бізнесу з постійним її оновленням на інформаційній платформі;
- реалізація політики просторового планування розвитку міста та управління комунальними ресурсами.

Стратегічна ціль А5.

- **Підвищення здатності населення адаптуватися до потреб економіки та невиробничого сектору.**

Оперативна ціль А5.1

- **Постійне збільшення кількості осіб, задіяних у сфері малого та середнього бізнесу.**

- підвищення рівня обізнаності населення з питань організації та провадження підприємницької діяльності;
- проведення навчань з питань провадження підприємницької діяльності.

Оперативна ціль А5.2

• Розвиток професійної освіти відповідно до потреб регіонального ринку праці.

- розвиток зв'язків із закладами, які надають середню професійну та вищу освіту з одного боку та міськими підприємствами та бізнесом з іншого по просуванню освітніх програми, які відповідатимуть потребам економіки міста;
- організація та проведення «Ярмарки вакансій», презентації підприємств для ознайомлення незайнятих громадян з потенційними роботодавцями;
- створення системи співпраці між вищими навчальними закладами міста та суб'єктами господарювання щодо розроблення й упровадження короткострокових навчальних модулів у співпраці з підприємствами для забезпечення спрямування освіти на потреби ринку праці;
- розробка програм з підготовки фахівців за спеціальностями, що будуть затребувані на регіональному ринку праці відповідно до прогнозованих структурних змін у економіці міста;
- запровадження практики соціального партнерства між роботодавцями та вищими, професійно-технічними навчальними закладами щодо підготовки висококваліфікованих фахівців робітничих спеціальностей нової формації, їх участь у створенні робочих місць для тих працівників, які вивільняються.

Оперативна ціль А5.3

• Створення гнучкої й ефективної системи підготовки і розвитку трудових ресурсів, яка зможе реагувати на потреби місцевого ринку праці.

- створення системи моніторингу міського ринку праці: аналіз попиту та пропозиції на ринку праці, інформування громадян про потреби роботодавців;
- підготовка кваліфікованих кадрів на замовлення суб'єктів господарювання;
- запровадження системи безперервної освіти з урахуванням економічних умов регіону та попиту на ринку праці;
- підготовка кадрового потенціалу робітничих професій згідно вимог підприємств;
- розробка навчальних програм та організація перепідготовки разом із службою зайнятості фахівців (як безробітних осіб, так і низько конкурентоспроможних на ринку праці категорій громадян: осіб зрілого віку та випускників навчальних закладів без досвіду роботи) актуальним спеціальностям під потреби економіки міста;

- проведення ґрунтового дослідження потреб, рівня насиченості, актуальних проблем, перспектив та потенціалу розвитку ринку праці з метою подальшого забезпечення його узгодження із системою професійно-технічної освіти міста; стратегічне планування потреб ринку праці у кваліфікованих кадрах за видами економічної діяльності та у професійно-кваліфікаційному розрізі;
- створення передумов для ефективної комунікації професійно-технічних навчальних закладів із потенційними роботодавцями з метою узгодження пріоритетів їх діяльності та ідентифікації ключових навичок, компетенцій і вимог роботодавців та потенціалу ПТНЗ міста;
- сприяння розвитку ефективного діалогу та довгострокового співробітництва секторів освіти та бізнесу міста.

Оперативна ціль А5.4

- **Забезпечення можливості всіх мешканців розвивати свої знання та навички, щоб бути продуктивними працівниками в умовах економіки, що змінюється.**

- удосконалення системи профорієнтації та підвищення адаптованості молоді до потреб ринку праці, підвищення престижності робочих професій;
- започаткування програми інтеграції осіб літнього віку до ринку праці, урахуваючи тенденцію старіння населення міста;
- організацію навчальних тренінгів-семінарів для людей старших вікових груп, наприклад, з навчання базовим навичкам роботи на комп'ютері;
- залучення до підприємництва соціально вразливих верств населення та з числа безробітних;
- розробка навчальних програм перепідготовки фахівців (як безробітних осіб, так і низько конкурентоспроможних на ринку праці категорій громадян: осіб зрілого віку та випускників навчальних закладів без досвіду роботи);
- поширення принципів навчання протягом життя серед учнів і студентів як запоруки збереження та підвищення рівня їх конкурентоспроможності на сучасному динамічному ринку праці;
- створення умов для розвитку підприємницьких якостей молоді шляхом сприяння проведенню фахових лекцій профільними спеціалістами, майстер-класів провідними бізнесменами, тренінгів з бізнесу та підприємництва, проведення конкурсів молодіжних бізнес-проектів тощо;
- створення умов для працевлаштування та професійного становлення молоді;
- підвищення рівня обізнаності молоді з питань організації та провадження підприємницької діяльності;
- підвищення рівня поінформованості молоді про способи й інструменти фандрейзингу для реалізації соціальних і комерційних проектів;

- пропагування ідей соціального підприємництва та соціальної відповідальності бізнесу серед молоді;
- сприяння населенню, що звертається до служби зайнятості у пошуках роботи, у працевлаштуванні на вільні та новостворені робочі місця;
- реалізація спеціалізованих тренінгових програм з різних дисциплін з метою задоволення кадрових потреб місцевих роботодавців;
- надання повного комплексу профорієнтаційних адресних послуг громадянам, які потребують соціального захисту і не здатні на рівних умовах конкурувати на ринку праці, та учасникам бойових дій, які брали безпосередню участь а антитерористичній операції. Сприяти першочерговому їх працевлаштуванню, в тому числі шляхом виплати одноразової допомоги по безробіттю для організації підприємницької діяльності та компенсації роботодавцям витрат у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Оперативна ціль А5.5

- **Досягнення загальної повної та продуктивної зайнятості, встановлення гідних умов праці та заробітної плати.**

- забезпечити повну і продуктивну зайнятість та гідну працю для всіх жінок і чоловіків, зокрема молодих людей та осіб з інвалідністю, і рівну оплату за працю рівної цінності відповідно до показників гідної праці;
- створення особливих умов для працевлаштування осіб, які перебувають в уразливому становищі, жінок, дітей, осіб з інвалідністю і літніх осіб;
- захищати трудові права і сприяти забезпеченню надійних і безпечних умов праці;
- проведення роз'яснювальної роботи серед роботодавців щодо виконання трудового законодавства України;
- розробка спільно з роботодавцями спеціальних програм, щоб зберегти місцеві висококваліфіковані кадри (стимулювати повернення із-за меж України), залучати висококваліфікованих фахівців з інших міст (регіонів) та скоротити їх відтік за межі міста;
- розширення виду громадських робіт та інших робіт тимчасового характеру, підвищення їх соціального статусу.

Стратегічна ціль А6.

- **Розвиток туристичної галузі.**

В місті Прилуки зосереджений значний історико-культурний та туристичний потенціал, що робить територію міста привабливою для розвитку

туризму. Однак, інфраструктура більшості туристично-рекреаційних об'єктів потребує залучення інвестицій.

Оперативна ціль А6.1

• Створення інституційних засад сталого розвитку туристичної та рекреаційної галузі.

- формування ефективної системи економічного стимулювання розвитку туризму;
- використання механізмів державно-приватного партнерства у сфері інфраструктурно-туристичних проектів;
- ініціювання та сприяння створенню туристичних кластерів з одночасним розвитком туристичної інфраструктури, розробка відповідної міської Програми.

Оперативна ціль А6.2

• Туристичний маркетинг м. Прилуки (або популяризація туристичних можливостей) та просування туристичних брендів.

- розробка та виготовлення бренд буку громади (бренд та слоган громади, загального дизайну сувенірної продукції, туристичних вказівників, тощо);
- виготовлення соціальної, сувенірної, презентаційної, промоційної продукції міської ради;
- робота з присвоєння історико-архітектурним пам'яткам міста регіонального чи національного значення;
- щорічне проведення ярмарків та заходів, спрямованих на промоцію національної культурної спадщини;
- розробка нових туристичних маршрутів із включенням відвідування туристичних принад інших громад;
- видання та поширення інформаційних матеріалів та промоція у ЗМІ відомих і нових туристичних маршрутів;
- участь представників туристичної галузі міста у спеціалізованих регіональних та міжнародних туристичних виставках, нарадах, конференціях, тощо;
- проведення спеціалізованих заходів для промоції туристичного потенціалу (рекламних турів, інфотурів тощо);
- підтримка розвитку фестивального та подієвого туризму;
- розробка туристичного веб-порталу;
- створення та проведення унікальних фестивалів, різноманітних

розважальних заходів, подій, сучасних екскурсійних пропозицій (віртуальні екскурсії);

➤ активне формування позитивного іміджу Прилук як туристичного та культурного осередку півдня Чернігівщини.

Оперативна ціль А6.3

• Розвиток інфраструктури туризму в місті.

➤ аналіз пропозицій щодо можливостей розвитку народних промислів, туристичних та екскурсійних маршрутів, проведення різноманітних культурних проектів тощо;

➤ благоустрій Центрального міського кладовища;

➤ створення міні-музею козацької слави на базі архітектурної пам'ятки "Скарбниця";

➤ розгляд можливості створення музею духовної спадщини міста;

➤ налагодження співпраці з представниками готельного бізнесу, закладів харчування, сфери перевезення пасажирів для сприяння розвитку туризму;

➤ забезпечення через сайт музею та сторінки в соціальних мережах отримання інформації про місцеві об'єкти туристичної інфраструктури;

➤ участь у різноманітних проектах щодо ревіталізації культурної спадщини міста.

Оперативна ціль А6.4

• Підтримка в належному стані об'єктів історико-культурної спадщини.

➤ захист та збереження історико-культурної і природної спадщини;

➤ застосування об'єктів культурної спадщини для провадження туристичної діяльності;

➤ забезпечення комунальними службами підтримки в належному стані території навколо туристичних об'єктів;

➤ проведення паспортизації історичних, рекреаційних, культурних та релігійних об'єктів, об'єктів промислового туризму;

➤ встановлення нових та заміна в разі необхідності наявних дороговказів до туристично-екскурсійних об'єктів;

➤ поповнення електронної бази даних про об'єкти культурної спадщини міста, тематичні та географічні каталоги;

➤ поліпшення благоустрою центральної частини міста: оновлення фасаду будівель, впорядкування вивісок та рекламних площин, догляд за зеленими насадженнями.

Оперативна ціль А6.5

- **Збільшення кількості пам'ятників на території міста.**

➤ створення меморіально-паркового комплексу «Сквер ім. Т.Г. Шевченка», що сприятиме збільшенню зон відпочинку містян та гостей міста.

Оперативна ціль А6.6

- **Розвиток активних видів туризму зеленого туризму та туризму вихідного дня.кількості пам'ятників на території міста.**

➤ популяризація інформації про активні види туризму;
➤ розвиток креативної туристичної галузі, у тому числі промислового туризму.

Стратегічна ціль А7.

- **Реформування земельних відносин.**

➤ розробка геоінформаційної системи з обробки даних в сфері регулювання земельних відносин;
➤ запровадження земельних аукціонів.

СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМОК Б:

- **Покращення якості життя мешканців міста**

До 2026 року Прилуки мають стати безпечним і комфортним для життя містом. Буде забезпечено багатосторонній процес узгодження цілей сталого розвитку міста, з використанням інструментів еколого-економічного моніторингу, оцінки регіональних ризиків і поступового підвищення якості життя на основі сучасних стандартів стійкого розвитку громад, поступове створення інтегрованої інфраструктури міста на основі використання інтернету речей (встановлення датчиків, лічильників, пристроїв вимірювання та оцінки), що підвищує рівень безпеки та зменшує ризики для довкілля в місті, сприяє скороченню відповідних витрат (енергії, тепла, води тощо).

Буде запроваджено нові принципи містобудування з урахуванням екосистемного підходу. Розвиток міських сервісів відбуватиметься на основі

індикаторів якості життя мешканців міста, які будуть критеріями ефективності управлінської діяльності керівників міста. Це забезпечить рівний доступ городян до ресурсів і якісних громадських послуг, модернізацію соціальної інфраструктури.

Для конструювання нового рівня комфортної екосистеми в оселях та оптимальних взаємодій з довкіллям планується розвиток інтегрованої інфраструктури міста на основі використання сучасних технологій.

Стратегічна ціль В1.

- **Розвиток території в інтересах громади та єдність територіального простору.**

Людський розвиток – це безперервний процес розширення можливостей вибору, які постійно змінюються. Одним з головних показників людського прогресу у світі вважається інтегрований «індекс людського розвитку», визначальними складовими якого серед інших є тривале і здорове життя, можливості для здобуття освіти та доступність умов, що забезпечують гідний життєвий рівень. Ці три можливості є провідними для людського розвитку і визначають якість життя людини.

Необхідно нарощувати можливості для забезпечення благополуччя мешканців та їх сімей. Загалом відчуття благополуччя є суб'єктивним, але воно формується через соціальні взаємодії і різні засоби соціальної згуртованості та соціальної інтеграції, і саме це повинно бути в центрі уваги.

Виходячи з цього, міська влада буде прагнути підвищити рівень залучення городян у суспільне життя, розширяти можливості їх самореалізації як соціальних суб'єктів через формування різних колективних міських ідентичностей, таких, як «Місто, дружнє до дитини» чи «Місто культури». Таким чином буде покращено соціальний простір міста, підвищити соціальну згуртованість та інтеграцію в нього різних секторів - освіта, безпека дитини, культура, охорони здоров'я та ін.

Оперативна ціль В1.1.

- **Розробка містобудівного кадастру та містобудівної документації**

➤ розвивати якісну, надійну, збалансовану та життєстійку інфраструктуру, включаючи регіональну та транскордонну інфраструктуру, з метою підтримки економічного розвитку та добробуту людей, приділяючи особливу увагу забезпеченню недорогого і рівноправного доступу для всіх;

- ведення містобудівного кадастру;
- здійснення контролю у сфері містобудування;

- взаємоузгодження державних, громадських та приватних інтересів під час планування і забудови територій;
- обґрунтування розподілу земель за цільовим призначенням;
- визначення і раціональне взаємне розташування зон житлової та громадської забудови, виробничих, рекреаційних, природоохоронних, оздоровчих, історико-культурних та інших зон і об'єктів;
- забезпечення розробки схем планування території районів та генеральних планів населених пунктів;
- запровадження інтегрованої геоінформаційної системи ведення містобудівного кадастру, реєстру комунальної власності, систем комунікацій в місті для забезпечення прозорості та ефективного управління власністю та інфраструктурою міста.

Оперативна ціль В1.2.

- **Збалансований розвиток міського середовища.**

- розробка плану управління просторовими ресурсами міста з пріоритетом формування компактною структури урбанізованих територій (компактне місто);
- уніфікація міського середовища (створення дизайн-коду міста, програма управління зовнішньою рекламою);
- збереження і розвиток архітектурно-культурних та природних цінностей міського простору.

Стратегічна ціль В2.

- **Прилуки – місто культури, національних та духовних цінностей.**

Оперативна ціль В2.1.

- **Створення у місті атмосфери вільного творчого самовираження та конкурентоспроможного мистецького середовища.**

- створення в місті культурного кластера – культурно-мистецький центр «Творчий простір» на базі будинку Шкуратова, своєрідної платформи для громадського спілкування містян, зокрема молоді;
- розвиток мистецької освіти через виховання дітей та молоді в духовній гармонії, бережному ставленні до національної культурної спадщини у мистецьких школах;

➤ ініціація та проведення творчих заходів, фестивалів для молоді відповідно до їх інтересів та сучасних трендів світового розвитку.

Оперативна ціль В2.2.

- Підтримка розвитку культурно-мистецьких закладів.

➤ поповнення та оновлення матеріально-технічної бази закладів культури, фізкультури та спорту відповідно до сучасних потреб молоді;

➤ покращення матеріально-технічної бази закладів культури: придбання сучасної світло-технічної апаратури; нових костюмів

➤ придбання нових атракціонів та нових лав для облаштування паркової зони міського будинку культури.

Оперативна ціль В2.3.

- Покращення якості міських культурно-масових заходів.

➤ участь керівників колективів у семінарах та майстер-класах з підвищення кваліфікації;

➤ проведення культурно-мистецьких заходів з нагоди державних, народних, професійних свят, знаменних та пам'ятних дат;

➤ придбання розбірної сцени з дахом для проведення міських культурно-масових заходів;

➤ придбання (виготовлення) розбірних будиночків для торгівлі на міських ярмарках.

Оперативна ціль В2.4.

- Патріотичне виховання населення, відродження, збереження та розвиток народних традицій, фольклору, народної творчості та художніх промислів.

➤ здійснення військово-спортивного та національно-патріотичного виховання дітей і молоді;

➤ продовження роботи над науково-методичною темою — Формування національної свідомості та патріотизму особистості в навчально-виховному процесі в закладах освіти міста 2020-2026 рр.;

➤ формування культури в молоді міста як важливої частини українського

суспільства, що є носієм інтелектуального потенціалу, через формування її духовних потреб, зацікавленості в пізнанні історичної спадщини міста, виховання духовно-патріотичних цінностей;

➤ створення телевізійних програм, спрямованих на популяризацію культурно-мистецьких надбань Прилуччини, репортажів, сюжетів про прилучан, які відстоювали суверенітет та державність.

Стратегічна ціль В3.

- **Сприяння житловому будівництву та благоустрій території.**

Оперативна ціль В3.1.

- **Формування креативного міського середовища.**

➤ розробити систему переобладнання старих приміщень під території громадського простору;

➤ реконструкція перших поверхів багатоквартирних житлових будинків в єдиному естетичному стилі під заклади торгівлі та надання послуг;

➤ упорядкування розміщення тимчасових споруд;

Оперативна ціль В3.2

- **Створення сучасних зон дозвілля та відпочинку, зокрема штучних водойм, фонтанів.**

➤ створення сучасних міських публічних просторів, що є відкритими й доступними для всіх, можуть бути у вигляді громадських площ, скверів, парків і пляжів, дворових територій багатоповерхових будинків тощо;

➤ продовження реалізації проєкту “Створення зон відпочинку в усіх мікрорайонах Прилук”;

➤ організація зон відпочинку та розваг на базі колишнього кар’єру в селищі Будмаш;

➤ створення зон відпочинку на території рекреаційних зон:

- громадські пляжі;
- комерційні пляжі;
- понтоні конструкції;
- аквапарк;
- кемпінги;
- готельно-розважальні комплекси;
- тематичний готельний комплекс;

- паркові та лісопаркові зони.

Оперативна ціль В3.3.

- **Благоустрій прибудинкової території.**

- завершення благоустрою прибудинкових територій у всіх мікрорайонах міста;
- проведення агітаційної роботи серед підприємців по створенню малих квіткових архітектурних форм на своїй території;
- облаштування функціональних дворових майданчиків.

Оперативна ціль В3.4.

- **Розбудова мікрорайонів міста.**

- виділення земельних ділянок на території міста для будівництва, в т.ч. індивідуального;
- забезпечення зовнішнього освітлення вулиць міста, впровадження «розумного» освітлення;
- реконструкція багатоповерхової житлової забудови за рахунок утеплення фасадів та надбудов мансардних поверхів;
- завершення будівництва доріг на вул. Шевченка, Гоголя, Пушкіна, Ярмаркова, Михайлівська, Житня.

Стратегічна ціль В4.

- **Покращення якості надання житлово-комунальних послуг.**

У Прилук існує мережа комунальних підприємств, що перебувають у власності територіальної громади та підпорядковані виконавчим органам міської ради. Комунальні підприємства управляють активами значної цінності для забезпечення нормального повсякденного життя мешканців.

Однак, функціонування комунальних підприємств обтяжене багатьма проблемами, які безпосередньо впливають на якість наданих послуг: застаріла інфраструктура та обладнання, значні експлуатаційні витрати, економічна нестабільність через невідповідність рівня цін за надані послуги економічно обґрунтованим тарифам для покриття витрат, брак фінансових ресурсів для капіталовкладень.

Місто як власник цих компаній має право, більше того – воно повинно забезпечити дієву систему менеджменту на підприємствах, а також добиватись збільшення їх потужностей для задоволення потреб громадян. Ця ціль

пов'язана з численними організаційними та управлінськими заходами, які разом з модернізацією інфраструктури, передбаченою попередньою ціллю, сприятимуть наданню комунальних послуг на рівні стандартів, встановлених у країнах ЄС.

Оперативна ціль В4.1.

- **Створення конкурентного середовища у сфері надання житлово-комунальних послуг.**

- створення розвинутого конкурентного середовища на ринку обслуговування житла та забезпечення належного функціонування підприємств житлово-комунального господарства;
- розробка та впровадження міської програми реформування житлово-комунального господарства м. Прилуки;
- залучення до надання житлово-комунальних послуг нових суб'єктів підприємницької діяльності.

Оперативна ціль В4.2.

- **Впровадження сучасних інструментів управління на комунальних підприємствах.**

- створення єдиного розрахункового центру по сплаті житлово-комунальних послуг;
- приведення тарифів житлово-комунальних підприємств політики до економічно обґрунтованих розмірів
- підготовка програм розвитку та інвестиційних програм для залучення інвесторів у житлово-комунальне господарство міста;
- залучення інвестицій для розвитку комунальних підприємств.

Оперативна ціль В4.3.

- **Запровадження ефективних моделей управління житловим фондом (ОСББ).**

- проведення інформаційної кампанії щодо можливостей і переваг створення та функціонування об'єднань співвласників багатоквартирного будинку;
- здійснення консультативної-дорадчої та роз'яснювальної роботи серед мешканців багатопверхових будинків щодо створення ОСББ;
- проведення роз'яснювальної роботи з демонстрацією кращих практик уже існуючих ОСББ;
- методологічна, організаційна та матеріальна підтримка об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та органів самоорганізації населення.

Оперативна ціль В4.4

• Модернізація та удосконалення житлово-комунальних послуг

- розробка міської програми реформування житлово-комунального господарства м. Прилуки до 2026 року;
- продовження реалізації проекту «Розширення парку комунальної техніки» для всіх комунальних підприємств міста: «Прилукижитлобуд», «Послуга», «Прилукитепловодопостачання», «Міськвітло», комбінату шкільного харчування «Шкільний»;
- постійне здійснення аналізу кращих практик у сфері надання житлово-комунальних послуг та їх використання;
- залучення до удосконалення системи надання житлово-комунальних послуг приватних коштів у рамках державно-приватного партнерства;
- пошук та залучення донорських коштів у сферу житлово-комунального господарства;
- створення єдиного розрахункового центру для всіх надавачів комунальних послуг;
- створення електронного ресурсу з метою налагодження ефективного зворотного зв'язку між споживачами та установами, що надають послуги;
- проведення аудиту (інвентаризації) житлового фонду міста з подальшою публікацією отриманих результатів.

Оперативна ціль В4.5.

• Якісна та доступна питна вода.

- підвищити рівень дотримання санітарно-гігієнічних вимог до якості води, що використовується для потреб питного водопостачання міським населенням;
- до 2026 року розширити міжнародне співробітництво і підтримку діяльності та впровадження програм у галузі водопостачання й водовідведення, включаючи підвищення ефективності водокористування, очистку стічних вод і застосування технологій рециркуляції та повторного використання;
- підтримувати і зміцнювати участь територіальних громад у поліпшенні водного господарства;
- модернізація мережі, оновлення матеріально-технічної бази комунального підприємства «Прилукитепловодопостачання», інші заходи задля зменшення втрат води і підвищення її якості;
- поетапна модернізація комунальних інженерних мереж Прилук, буріння двох нових свердловин;

➤ розширення і модернізація мережі водопровідних і каналізаційних систем.

Оперативна ціль В4.6.

• **Забезпечити перехід до моделей збалансованого споживання та виробництва.**

➤ розробити та впроваджувати програму переходу до використання моделей збалансованого споживання та виробництва:

а) упродовж усього терміну до кінця 2024 року поступово підвищувати ефективність використання ресурсів у системах споживання і виробництва;

б) забезпечити повне та всеохоплююче впровадження систем обліку і регулювання споживання води, тепла та енергоресурсів в місті;

в) забезпечити системне інформування споживачів і виробників щодо значення та переваг збалансованого споживання та виробництва;

г) запровадити інформаційно-просвітницьку роботу щодо формування сучасної культури споживання, зокрема ощадливого використання ресурсів;

➤ до 2022 року активізувати міжнародну співпрацю з метою залучення інвестицій у розвиток інфраструктури і технологій виробництва екологічно чистої енергії;

➤ впровадження програм і заходів, спрямованих на підвищення енергоефективності секторів економіки;

➤ забезпечити впровадження програм і заходів, спрямованих на енергозбереження в комунальному та приватному секторах;

➤ оснащення житлового фонду міста тепловими лічильниками;

➤ стимулювати енергозбереження та зменшення витрат на опалення житла, водозабезпечення та утилізацію відходів;

➤ підвищення ефективності комунальних підприємств та зменшення асигнувань з міського бюджету на забезпечення їхньої діяльності.

Стратегічна ціль В5.

• **Зручна та високорозвинена міська інфраструктура**

Мобільність стосується як життя суспільства, так і економіки. Формування ефективної транспортної системи – один з ключових компонентів підвищення стандартів якості життя, оскільки вона підвищує доступність будь-яких об'єктів на території міста і розширює можливості взаємодії та спілкування людей. Тим самим підвищення мобільності сприятиме зростанню економічного потенціалу міста та створенню нових робочих місць. Дуже важливо також, щоб Прилуки в аспекті мобільності підтримувала свою конкурентоспроможність як сучасного регіонального центру.

Саме забезпечення високої мобільності має бути ключовим моментом у вдосконаленні транспортної системи. Доступ до соціальних структур та усіх життєво необхідних процесів для усіх мешканців міста має важливе значення для забезпечення можливостей обміну новою інформацією. Мобільність усіх категорій мешканців є фактором зниження соціального розшарування і недопущення соціальної ізоляції. Тому мобільність є суттєвим компонентом розвитку соціальної взаємодії в громаді і збільшення соціального капіталу.

Досягнення цієї мети передбачає формування доступної для громади, сучасної транспортної системи, яка б забезпечувала високий рівень якості транспортних послуг та відповідала б екологічним вимогам.

Оперативна ціль В5.1.

• Розвиток та удосконалення вулично-дорожньої мережі міста із забезпеченням безпечного руху.

- розробка перспективного плану розвитку транспортної інфраструктури м. Прилуки (дорожньої мережі, вело доріжок, тротуарного покриття, тощо);
- продовження обраного курсу розбудови дорожньо-транспортної інфраструктури (вул.: 1-го Травня, Козача, Андріївська, Іванівська, Миколаївська, Ярмаркова, Пушкіна, Котляревського, Пирятинська, Перемоги та інших);
- розвиток транзитного та логістично-транспортного потенціалу міста;
- продовження впровадження проекту «Будівництво об'їзної дороги»;
- подальша реконструкція, підтримка в належному стані міських доріг, будівництво нових доріг на місці наявних з ґрунтовим покриттям у кожному мікрорайоні міста;
- розробка і запровадження концепції оптимізації дорожнього руху, що враховує:
 - а) аспекти безпеки та надійності роботи транспортної системи;
 - б) модернізацію системи дорожніх світлофорів;
 - в) формування сучасної системи паркування в громадських місцях;
 - г) оновлення системи дорожніх знаків;
 - д) здійснення заходів щодо забезпечення безпеки дорожнього руху на особливо небезпечних ділянках автомобільних доріг;
 - е) підвищення рівня пропускної спроможності вулично-шляхової мережі;
- розбудова тротуарної мережі в місті, у тому числі з освітленням;
- застосування новітніх технологій при виконанні поточного/капітального ремонтів доріг, їх реконструкції - додавання поверхнево активних речовин для зміцнення покриття дороги та підвищення теплової стабільності асфальтобетону, укладання геосітки, застосування технологи холодного ресайклінгу;
- проведення обстеження стану конструкцій мостів та шляхопроводів, за результатами обстежень організація робіт з поточного/капітального ремонтів,

реконструкції мостів та шляхопроводів;

- створення максимально адаптованої інфраструктури для велосипедистів, пішоходів та людей з особливими потребами;
- впровадження сучасної системи обслуговування доріг у зимовий час;
- будівництво ливневих каналізацій;
- підвищення ефективності системи організаційно-планувальних та інженерно-технічних заходів, спрямованих на вдосконалення організації руху транспорту та пішоходів, створення безпечних і комфортних умов руху, зокрема на пішохідних переходах.

Оперативна ціль В5.2.

- **Забезпечити доступ до безпечних територіально доступних та сталих транспортних систем.**

- підвищення ефективності системи організаційно-планувальних та інженерно-технічних заходів, спрямованих на вдосконалення організації руху транспорту та пішоходів, створення безпечних і комфортних умов руху, зокрема на пішохідних переходах;
- проведення цілеспрямованої політики, спрямованої на захист пішоходів і популяризацію пішохідного руху;
- проведення оцінки необхідності встановлення додаткових світлофорних об'єктів з урахуванням потреб людей з обмеженими фізичними можливостями.

Оперативна ціль В5.3.

- **Вдосконалення транспортної системи, як запоруки високого рівня мобільності.**

- трансформація системи громадського транспорту: заміна транспортних засобів, оптимізація міських маршрутів, мінімізація негативного впливу на навколишнє середовище;
- удосконалення системи транспортних маршрутів міста з урахуванням потреб жителів;
- здійснення контролю за діяльністю СПД - перевізників;
- виділення дотацій з місцевого бюджету на пільгове перевезення містян;
- до 2022 року забезпечити всім можливість користуватися безпечними, доступними транспортними системами на основі підвищення безпеки дорожнього руху, зокрема розширення використання громадського транспорту, приділяючи особливу увагу потребам тих, хто перебуває в уразливому становищі, жінок, дітей, інвалідів і літніх осіб:

а) розвиток транспортної інфраструктури використання громадського транспорту;

б) задля безпеки дорожнього руху встановлення нових світлофорів, пішохідних переходів та сучасних захисних елементів;

➤ розширити доступ до інформаційно-комунікаційних технологій і сприяти забезпеченню загального і недорогого доступу до Інтернету та запровадження складових «розумного міста»;

➤ на основі ретельного аналізу транспортної системи Прилук має бути сформований документ, який міститиме конкретні інноваційні заходи, спрямовані на поліпшення роботи громадського транспорту, розроблений у відповідності до принципів сталого розвитку та просторової стратегії розвитку міста;

➤ удосконалення системи оплати проїзду у міському транспорті:

а) впровадження електронного квитка;

б) автоматизованої системи оплати проїзду;

➤ впровадження автоматизованої системи електронного контролю (управління) громадським транспортом шляхом впровадження сучасних систем відстеження роботи міського транспорту:

а) системи GPS-моніторингу для пасажирів: за допомогою інформаційних табло на зупинках або телефонів у режимі он-лайн можна відстежити місцезнаходження автобусу та отримати прогноз часу його прибуття на зупинку, також за допомогою системи можливе оголошення зупинок;

б) системи GPS-моніторингу для пасажироперевізників: контроль роботи водіїв, контроль перевищення швидкості;

➤ реконструкція та благоустрій автобусних зупинок;

➤ встановлення в місті «розумних» автобусних зупинок;

➤ моніторинг і контроль безпеки та якості громадського транспорту;

➤ оптимізація маршрутів громадського транспорту;

➤ облаштування інфраструктури громадського транспорту;

➤ створення комунального автобусного парку;

➤ розробити та впровадити ІТ системи ідентифікації/валідації проїзних квитків (е-квиток);

➤ упорядкування та облаштування стоянок таксі.

Оперативна ціль В5.4.

- Оптимізація міста для людей з особливими потребами.

У сучасних тенденціях розвитку світової спільноти важливе місце посідає створення комфортного середовища для людей з інвалідністю, яке сприятиме засвоєнню ними знань, умінь, навичок, формуванню розумових, соціальних і професійних здібностей з метою максимальної реалізації їх особистого потенціалу.

Інваліди є членами нашого суспільства і мають право залишитись жити у

своїх громадах. Вони повинні одержувати підтримку, якої потребують, у рамках звичайних систем охорони здоров'я, освіти, зайнятості та соціальних послуг.

На сьогодні в місті особливо гостро стоїть проблема реабілітації молодих інвалідів: немає цілісного та системного підходу до питання реабілітації та професійної орієнтації дітей-інвалідів віком від 14 років. Фактично, досягнувши цього віку і залишивши Центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів, вони часто залишаються відстороненими від суспільного життя, повністю не сформувавшись як особистість. Та найважливіше – саме після 14 років для цієї категорії дітей важливо проводити заходи із професійної орієнтації. Адже саме в цей час діти з інвалідністю визначаються у своїх професійних схильностях та пріоритетах. І наше завдання як влади – сприяти інтеграції у суспільство усіх дітей з інвалідністю, не обмежуватися віковими рамками, а навпаки, допомогти їм зорієнтуватися у виборі професії та отримати її.

Досягнення цілі буде відбуватися через впровадження наступних завдань та заходів:

- дотримання містобудівних умов під час будівництва нових об'єктів та
- реконструкції діючих з урахуванням потреб людей з обмеженими можливостями /зокрема в частині будівництва пандусів, тротуарів, стоянок;
- створення служби "соціального таксі" для перевезення пасажирів з обмеженими фізичними можливостями;
- адаптація міського простору для людей з особливими потребами та людей похилого віку, що передбачає: облаштування входів до будівель і транспорту для людей з обмеженою рухливістю, відсутність бар'єрів на пішохідних переходах, тощо;
- сприяння залученню молоді з обмеженими можливостями до молодіжних заходів різного спрямування;
- організація безкоштовних лекцій для населення людей різних вікових категорій з важливих питань збереження здоров'я у старшому віці, зокрема особливостей харчування, фізичної активності в старшому віці.

СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМОК С:

- **Розвиток адміністративних та соціальних послуг, орієнтованих на громадян, правопорядок**

Громада стає більш вимогливою щодо підвищення якості надання різних адміністративних та соціальних послуг органами місцевого самоврядування. Від модернізації управління у цій сфері у великій мірі залежить якість життя громадян у межах місцевої громади в цілому. Тому необхідно продовжити вдосконалення системи надання адміністративних та соціальних послуг, приділяючи головну увагу потребам людей і громади. Це серед іншого вимагає подальшої зміни установок посадовців.

Прилуки і надалі шукатимуть нові підходи до того, як наблизити надання

адміністративних та соціальних послуг до вимог мешканців та посилити здатність громади контролювати їх якість. Міська влада має постійно вдосконалювати політику надання громадських послуг, модернізувати технологічні системи і покращувати практику управління задля ефективнішого надання громадських послуг.

Стратегічна ціль С1.

- **Забезпечення системного і комплексного підходу у вирішенні питань охорони здоров'я населення міста.**

Турбота про здоров'я населення є одним із показників ставлення держави до людей, але стан справ у цій сфері викликає занепокоєння. Бюджет галузі охорони здоров'я має тенденцію до збільшення, однак ця сфера не забезпечена необхідними ресурсами. Стан здоров'я населення міста, зумовлений негативними факторами соціально-економічного, екологічного та психоемоційного характеру, погіршується.

Одним із найважливіших завдань у зв'язку з цим є збільшення активного періоду життя громадян шляхом забезпечення умов для повноцінного фізичного розвитку, популяризації фізичної культури та спорту і здорового способу життя. Однак, на даний час рівень фізичної культури і аматорського спорту не відповідає сучасним вимогам і не може задовольнити потреби населення. Мало уваги приділяється фізичному вихованню в сім'ях, загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладах.

Недостатньо задовольняється природна біологічна потреба дітей, учнівської і студентської молоді в руховій активності, що негативно позначається на їх здоров'ї.

Незадовільним є нинішній стан утримання і використання матеріально-технічної бази фізичної культури і спорту, який нагально потребує покращення. Через відсутність стабільних джерел фінансування діюча система спортивних споруд не повною мірою відповідає санітарно-гігієнічним і технічним вимогам.

Зазначені проблеми розвитку фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи призводять до значного погіршення фізичного стану працездатної частини населення, зростанню захворювань, тощо.

Одним із основних заходів, що запобігає захворюванням, є пропагування серед широких верств населення здорового способу життя, неприйняття громадою куріння, вживання наркотиків та алкоголю серед молоді.

Оперативна ціль С1.1.

- **Створення умов для надання ефективної, доступної та якісної медичної допомоги.**

➤ підвищення якості та доступності надання первинної медичної допомоги:

а) реалізація масштабного проекту з термомодернізації мережі закладів охорони здоров'я, що надають первинну медичну допомогу;

б) дооснащення медичних закладів первинної ланки сучасною апаратурою та обладнанням відповідно до табеля оснащення, автотранспортом;

в) забезпечення молодих спеціалістів первинної ланки надання медичної допомоги належним соціальним захистом, умовами праці та житлом;

г) впровадження та розвиток системи е-медицини;

➤ підвищення рівня ефективності використання ресурсів, якості та доступності вторинної медичної допомоги:

а) модернізація системи медичної допомоги;

б) розвиток діагностично-лікувальної бази для надання медичної допомоги на вторинному рівні;

в) підвищення якості медичних послуг;

г) впровадження та розвиток системи е-медицини;

д) розвиток системи паліативної допомоги відповідним категоріям населення міста.

➤ профілактика та забезпечення раннього виявлення захворювань, проведення інформаційних заходів зі стимулювання населення до активної профілактики захворюванням.

Оперативна ціль С1.2.

- **Забезпечення загального доступу до послуг з охорони репродуктивного здоров'я, зокрема, у сфері планування сім'ї, інформування та освіти.**

➤ створення єдиного медичного центру надання допомоги дітям і жінкам, які планують вагітність, що буде орієнтований на роботу з дітьми, народженими від ВІЛ-інфікованих жінок, хворих на туберкульоз, гепатит та інші соціально небезпечні захворювання.

Оперативна ціль С1.3.

- **Скоротити загальний показник немовлячої смертності при пологах, що не перевищує 0,07%.**

➤ впровадження новітніх перинатальних технологій при наданні медичної допомоги вагітним та новонародженим;

Оперативна ціль С1.4.

- **Забезпечити доступ усіх категорій населення до послуг з охорони здоров'я, а також до безпечних, дієвих, якісних та доступних основних медичних препаратів та вакцин.**

- проведення профілактичних оглядів населення з метою раннього виявлення соціально небезпечних хвороб, захворювань серцево-судинної системи;
- реалізація заходів та використання можливостей АЗПСМ спрямованих на попередження профілактику ВІЛ/СНІД- інфекції, ко-інфекції та туберкульозу, боротьба з онкологічними захворюваннями та іншою патологією;
- проведення активної диспансеризації населення;
- оптимізація мережі та ліжкового фонду закладів вторинного та третинного рівнів з урахуванням реальних потреб населення та з реальною можливістю ефективного надання цілодобової ургентної допомоги;
- розробка та впровадження маршрутів пацієнтів з метою своєчасного направлення на консультації та лікування до спеціалістів закладів вторинного та третинного рівнів медичної допомоги;
- упровадження інформаційних технологій у сферу надання медичних послуг, "електронної" медицини (електронний моніторинг медичних послуг, е-рецепти та інше);
- покращення спеціалізованої комплексної профілактики та лікування серцево-судинних і судинно-мозкових захворювань та підвищення якості життя населення міста;
- створення системи паліативної допомоги на дому з відкриттям паліативного центру й хоспісу;
- забезпечення своєчасним санаторно-курортним лікуванням та літнім оздоровленням дітей, постраждалих від соціально небезпечних захворювань;
- упровадження системи постійного моніторингу ступеня задоволеності якістю одержувачів медичних послуг;
- наближення надання медичних послуг до населення через розширення мережі амбулаторій загальної практики сімейної медицини, денних стаціонарів при АЗПСМ.

Оперативна ціль С1.5.

- **Формування навичок та створення умов здорового способу життя.**

- активізація санітарно-освітньої роботи в місцевих ЗМІ, з метою профілактики та ранньої діагностики захворювань;

- покращувати профілактику та лікування залежності від психоактивних речовин, а також наркотичних засобів та алкоголю, налагодити механізми запобігання поширенню наркозалежності серед молоді;
- забезпечити загальне охоплення послугами охорони здоров'я, а також захист від фінансових ризиків, доступ до якісних базових медико-санітарних послуг і до безпечних, якісних і недорогих основних лікарських засобів і вакцин для всього населення;
- до 2022 року забезпечити загальний доступ до послуг з охорони сексуального та репродуктивного здоров'я, включаючи послуги з планування сім'ї, інформування та просвіту, враховуючи питання охорони репродуктивного здоров'я в національних стратегіях і програмах;
- налагодити інформаційно-просвітницьку роботу серед населення щодо усвідомлення необхідності та поширення стандартів здорового способу життя (раціональне харчування, дозовані фізичні навантаження, відповідальна сексуальна поведінка, відмова від шкідливих звичок);
- проведення інформаційно-просвітницьких заходів щодо попередження соціально небезпечних хвороб, профілактики шкідливих звичок (тютюнопаління, алкоголізму, наркоманії), збереження репродуктивного здоров'я, формування здорового способу життя серед молоді.

Оперативна ціль С1.6.

• Розвиток інфраструктури для занять спортом і активного відпочинку усіх категорій мешканців та гостей міста.

- проведення ремонту спортивних залів та оновлення спортивного інвентарю в ЗЗСО міста;
- реконструкція території Прилуцької дитячо-юнацької спортивної школи;
- продовження реконструкції міського стадіону з будівництвом бігових доріжок:
 - добудова західної трибуни;
 - благоустрій прилеглої території до стадіону;
 - будівництво мультифункціонального поля зі штучним покриттям;
 - будівництво літнього рингу для боксу під накриттям;
- розбудова майданчика для пляжного волейболу;
- розширення мережі майданчиків для занять спортом у кожному мікрорайоні;
- відкриття секції з біатлону;
- зміцнення матеріально-технічної бази дитячо-юнацької спортивної школи;
- оснащення та оновлення наявних спортивних майданчиків відповідним інвентарем із забезпеченням широкого доступу до них містян;
- створення умов для залучення осіб з обмеженими фізичними

можливостями до занять фізичною культурою і спортом

Оперативна ціль С1.7.

- **Розширення мережі спортивно-оздоровчих організацій та установ.**

- розширення мережі спортивних клубів;
- розширення мережі спортивних гуртків та секцій у закладах загальної середньої освіти, дитячо-юнацькій спортивній школі;
- створення школи гімнастики на місці магазину «Біла акація»;
- реконструкція та відкриття дитячого оздоровчо-відпочинкового комплексу «Берізка».

Оперативна ціль С1.8.

- **Популяризація традицій фізкультурно-спортивного руху.**

- проведення фізкультурно-масових заходів з метою пропаганди здорового способу життя;
- проведення показових змагань та виступів з різних видів спорту серед молоді і підлітків;
- проведення міських спартакіад серед школярів, дошкільнят та студентів;
- участь у обласних, всеукраїнських та міжнародних спортивних змаганнях;
- проведення спортивних змагань «Козацький герць», «Джура»;
- проведення інформаційно-оздоровчих заходів у постійній взаємодії закладів охорони здоров'я, освіти, органів місцевої влади, засобів масової інформації та громадських організацій;
- розробка та видання соціальної реклами оздоровчого спрямування;
- організація та проведення інформаційно-просвітницької кампанії щодо соціально небезпечних хвороб, формування здорового способу життя, профілактики шкідливих звичок з орієнтацією на формування стійкого неприйняття вживання алкоголю та наркотиків серед дітей, учнівської та студентської молоді;
- поширення соціальної реклами оздоровчого спрямування із залученням молоді до її розробки на конкурсних засадах та її поширенням за найбільш поширеними серед дітей і підлітків каналами комунікації.

Стратегічна ціль С2.

- **Покращання матеріально-технічної бази закладів соціальної сфери.**

Оперативна ціль С2.1.

- **Модернізація закладів соціальної сфери.**

- покращення якості стаціонарної допомоги шляхом впровадження новітніх лікувальних та діагностичних технологій;
- покращення матеріально-технічної бази КНП «Прилуцька центральна міська лікарня»;
- постійне підвищення кваліфікації персоналу, участь у з'їздах, конференціях, стажуваннях у провідних клініках України та за кордоном;
- модернізація матеріально-технічної бази закладів культури і мистецтва (технічне переобладнання сховищ бібліотек та музеїв, оновлення парку музичних інструментів у мистецьких колективах, закладах мистецької освіти);
- проведення реконструкції та ремонту будівель (зокрема, ремонт дахів, утеплення приміщень), систем комунікацій, заміна вікон, організація LED-освітлення, організація розвивального середовища в навчальних кабінетах школи I ступеня, покращення матеріально-технічної бази навчальних кабінетів природничих наук (відповідно до Концепції НУШ) та створення навчальних кабінетів з предмету Захист Вітчизни (відповідно до Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді) у загальноосвітніх навчальних закладах міста;
- завершення процесу автономізації закладів освіти;
- переоснащення комп'ютерного обладнання в усіх комунальних закладах міста;
- благоустрій прилеглих до навчальних закладів територій;
- упровадження енергозберігаючих технологій у закладах дошкільної освіти міста (заміна вікон, дверей на енергоефективні, утеплення стін та дахів);
- створення належних умов для здійснення корекційно-розвиткової роботи та забезпечення корекційним та реабілітаційним обладнанням дітей з особливими освітніми потребами;
- модернізація будівель та приміщень закладів дошкільної та загальної середньої освіти, в яких навчаються діти з особливими освітніми потребами, особливо з порушеннями опорно-рухового апарату, та тих, що пересуваються на візках, та з вадами зору в навчальних закладах міста;
- створення сучасного освітнього середовища у закладах дошкільної та загальної середньої освіти;

- модернізація харчоблоків навчальних закладів з упровадженням енергоефективного обладнання;
- забезпечення первинної ланки надання медичної допомоги новим автопарком;
- модернізація обладнання амбулаторій загальної практики сімейної медицини (оснащення сучасним медичним обладнанням);
- капітальний ремонт приміщень та відновлення роботи санаторію “Берізка”.

Стратегічна ціль С3.

- **Подальший розвиток послуг у соціальній сфері, впровадження нових технологій та методик.**

Оперативна ціль С3.1.

- **Запровадження системи загального соціального захисту та сталого рівня забезпеченості усіх категорій населення.**

- підвищення якості та числа послуг, які надають територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Прилуцької міської ради та центру комплексної реабілітації дітей з інвалідністю «Світанок»;
- відкриття в місті стаціонарного відділення територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Прилуцької міської ради;
- відкриття на вул. Козачій будинку для літніх одиноких людей, які потребують стороннього догляду (при Територіальному центрі соціального обслуговування населення (надання соціальних послуг));
- реалізація проєкту “Соціальне таксі” на базі Територіального центру соціального обслуговування населення (надання соціальних послуг);
- відкриття Центру комплексної реабілітації для людей з інвалідністю на базі садка №7;
- забезпечення комплексу послуг із соціальної адаптації та професійної орієнтації дорослого населення та дітей з інвалідністю;
- забезпечити гарантований захист прав учасників АТО/ООС та членів їх сімей;
- розвиток служб соціального та медичного патронажу сімей, у яких є літні люди, що потребують догляду, та особи з інвалідністю;
- забезпечення фінансування міських цільових програм, спрямованих на соціальний захист та підтримку мешканців м. Прилук;
- створення сприятливих умов для молодих сімей.

Оперативна ціль С3.2.

• Розвиток соціальної сфери міста

- підтримка розвитку та розширення у місті послуг соціальної допомоги;
- розвиток міжвікової інтеграції;
- подолання дискримінації та підвищення інтеграції людей з найбільш уразливих груп населення.

Оперативна ціль С3.3.

• Удосконалення роботи Центру надання адміністративних послуг

- встановлення інформаційних терміналів, які містять вичерпну інформацію, необхідну для одержання адміністративних послуг;
- обладнання сектору очікування автоматизованою системою керування чергою та системою звукового інформування;
- упровадження технологій електронного врядування у сфері надання публічних послуг та розвиток електронної демократії за принципами відкритого врядування;
- розробити якісну та зручну у використанні інформаційну систему для взаємодії користувачів та організацій, що надають адміністративні послуги.

Стратегічна ціль С4.

• Покращення системи освіти.

Освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави.

Формування цілісної всебічно розвиненої особистості, здатної до критичного мислення, патріота з активною життєвою позицією, інноватора, здатного розбудовувати економіку за принципом сталого розвитку повинно відбуватися на рівнях дошкільної та загальної середньої освіти. Розвиток здібностей дітей та молоді забезпечують заклади позашкільної освіти шляхом надання первинних професійних знань, вмінь і навичок, необхідних для соціалізації дітей та молоді, подальшої їх самореалізації та професійної діяльності.

З метою реалізації державної політики у сфері освіти, забезпечення ефективного використання матеріально-технічних, кадрових, фінансових та

управлінських ресурсів необхідно забезпечити впровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа».

Оперативна ціль С4.1.

• Доступна якісна освіта.

- впровадження в м. Прилуки моделі Нової української школи, яка працює на засадах «педагогіки партнерства»;
- забезпечити право особи здобувати початкову та базову середню освіту у закладі освіти, за яким закріплена територія обслуговування, на якій проживає ця особа;
- забезпечити рівні можливості для здобуття якісної початкової, базової та профільної середньої освіти кожною дитиною, незалежно від стану її психічного та фізичного розвитку, місця проживання та статків родини;
- забезпечити рівний та справедливий доступ до якісних систем розвитку, догляду та дошкільного навчання для всіх дітей, незалежно від стану психічного та фізичного розвитку, місця проживання та статків родини;
- створювати умови для здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами з урахуванням індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів, а також усувати фактори, що перешкоджають реалізації прав і задоволенню потреб таких осіб у сфері освіти;
- сприяння волонтерській діяльності іноземних викладачів і студентів у навчальному процесі в закладах освіти міста;
- стимулювання розвитку он-лайн-освіти на базі вищих навчальних закладів міста;
- сприяння впровадженню системи альтернативної освіти, що передбачає сприяння відкриттю, функціонуванню та розвитку освітніх закладів, які діють за експериментальними програмами, сформованими як альтернатива до існуючих;
- сприяння підвищенню рівня професійної майстерності та кваліфікації педагогічних працівників (шляхом підтримки, організації та проведенню релевантних тренінгів, майстер-класів, форумів, конференцій, фестивалів і т.п.), а також міжнародному стажуванню;
- створення умов для активного використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у освітньому процесі;
- створення сприятливого клімату та мотивування вчителів до генерації і впровадження педагогічних інновацій в освітній процес;
- поглиблення принципів індивідуалізму та дитиноцентризму в освітньому процесі;
- сприяння активнішій участі педагогічних працівників і учнів закладів освіти міста у загальноукраїнських заходах і конкурсах з метою самовдосконалення, розвитку контактів та підвищення іміджу шкільної освіти й

інтелектуального потенціалу на рівні країни в цілому;

➤ підтримка ініціатив та надання допомоги в організації й проведенні на базі закладів освіти міста заходів із розвитку педагогічної майстерності учителів (регіонального та національного рівнів);

➤ удосконалення інструментів матеріальної та моральної мотивації педагогічних працівників і учнів міста;

➤ розвиток мобільності школярів завдяки налагодженню та розширенню масштабів міжнародного співробітництва;

➤ оптимізація рівня наповнюваності груп і класів у закладах освіти міста; відкриття додаткових груп на базі діючих закладів дошкільної освіти і груп подовженого перебування дітей тощо;

➤ підвищення якості дошкільної освіти шляхом підвищення кваліфікації вихователів закладів дошкільної освіти, зокрема, у напрямі розвитку навичок використання інформаційно-комунікаційних технологій, ігропрактик та ін. сучасних методів організації освітнього характеру.

Оперативна ціль С4.2.

• Модернізація мережі закладів дошкільної, позашкільної та загальної середньої освіти.

➤ здійснення аналізу мережі підпорядкованих закладів освіти із урахуванням їх кадрового потенціалу та рівня матеріально-технічного забезпечення;

➤ удосконалення мережі закладів освіти, визначення закладів освіти для створення академічного лицю;

➤ проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед громади міста стосовно реформування галузі освіти;

➤ розробити проекти ремонту та технічного оснащення приміщень закладів освіти із врахуванням спеціалізації із урахуванням сучасних реальних потреб;

➤ забезпечити санітарний, протипожежний та енергетичний аудит приміщень, підготовку планів їх модернізації;

➤ поліпшення варіативності навчання, якості освітніх послуг, у тому числі через взаємодію з закладами позашкільної освіти, установами культури, соціальної сфери, тощо;

➤ збереження мережі закладів позашкільної освіти для забезпечення рівного доступу дітей з урахуванням їх особистісних потреб.

- **Забезпечення молоді та дорослих відповідними професійно-технічними знаннями і навичками, з метою їх працевлаштування та залучення до господарської діяльності.**

- забезпечити для всього населення впродовж усього життя рівний доступ до недорогої та якісної професійно-технічної та вищої освіти:
 - а) розвивати сучасні форми навчання, засновані на використанні інформаційно-комунікаційних технологій, і розширити доступ населення до цих технологій;
 - б) створення доступних для всіх курсів з підвищення кваліфікації, перекваліфікації чи здобуття нового фаху не залежно від віку, статі чи соціального становища;
- в сфері розширення можливостей для навчання у ВНЗ (2-4 рівнів акредитації):
 - а) проведення «Ярмарки вакансій» для організації зустрічі випускників 9-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів міста з представниками навчальних закладів 3-4 рівнів акредитації;
 - б) поглиблення співпраці ЗОШ міста з вищими навчальними закладами Києва, Чернігова та Сум;
- впровадження в програму навчальних закладів міста курсу за вибором «Фінансова грамотність»;
- до 2024 року істотно збільшити кількість молодих і дорослих людей, які володіють затребуваними навичками, зокрема професійно-технічними навичками, для працевлаштування, отримання гідної роботи та занять підприємницькою діяльністю;
- дослідження сучасного стану та перспективних потреб регіонального ринку праці;
- удосконалення мережі професійно-технічних навчальних закладів та задоволення потреб молоді і дорослого населення у здобутті якісної професійної освіти;
- впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, доступність та ефективність освіти, підготовка молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві;
- удосконалення системи профорієнтаційної роботи;
- запровадження соціальної реклами престижності робітничих професій, формування позитивного іміджу професійно-технічних навчальних закладів, проведення регіональних ярмарок-виставок робітничих професій;
- проведення інформаційної кампанії з метою популяризації та підвищення престижу робітничих спеціальностей у суспільстві (і передусім,

серед молоді);

- навчання безробітних інтегрованим робітничим професіям, підтримка людей зрілого віку, яким складно конкурувати на ринку праці;
- впровадження освітніх програм для осіб передпенсійного та пенсійного віку;
- розробка та впровадження програми для підтримки підприємницького духу серед молоді;
- удосконалення підходів до організації та впровадження сучасної методики здійснення профорієнтаційної роботи серед молоді із залученням кваліфікованих і досвідчених тренерів;
- створення умов для розвитку підприємницьких якостей молоді шляхом сприяння проведенню фахових лекцій профільними спеціалістами, майстер-класів провідними бізнесменами, тренінгів з бізнесу та підприємництва, проведення конкурсів молодіжних бізнес-проектів тощо;
- підвищення рівня обізнаності молоді з питань організації та провадження підприємницької діяльності;
- поширення принципів навчання протягом життя серед учнів і студентів як запоруки збереження та підвищення рівня їх конкурентоспроможності на сучасному динамічному ринку праці;
- підвищення рівня поінформованості молоді про способи й інструменти фандрейзингу для реалізації соціальних і комерційних проектів;
- пропагування ідей соціального підприємництва та соціальної відповідальності бізнесу серед молоді.

Стратегічна ціль С5

- **Підвищення рівня культури, просвітницької та виховної роботи.**

Через фінансово-економічну нестабільність, нерівномірність бюджетних витрат культурні потреби жителів міста забезпечені недостатньо. Переважна більшість закладів культури і мистецтв потребує капітального ремонту і технічного переоснащення, комп'ютеризації та підключення до мережі Інтернет.

Загальна спрямованість модернізації галузі культури міста полягає у приведенні її у відповідність до потреб сучасного життя, цілеспрямованої орієнтації на задоволення культурних запитів жителів Прилук, наближення до європейських стандартів.

У процесі формування в Україні єдиної політичної нації стає актуальним патріотичне виховання, спрямоване на забезпечення цілісності, соборності України, що є серцевиною української національної ідеї. При цьому важливо, щоб об'єднання різних етносів і регіонів України задля національного відродження, розбудови й вдосконалення суверенної правової держави і

громадянського суспільства здійснювалось саме на базі демократичних цінностей, які, у свою чергу, мають лежати в основі патріотичного виховання.

Виходячи з цього, виховання патріотизму у населення міста сьогодні є нагальною потребою, оскільки його високий рівень здатен забезпечити соціально-політичну стабільність суспільства, яке зацікавлене в тому, щоб саморозвиток особистості, становлення її патріотичної самосвідомості здійснювався на моральній основі.

Оперативна ціль С5.1.

• Створення умов для творчого, культурного та духовного розвитку молоді.

- підтримка фестивального руху в Прилуках;
- забезпечення ефективного функціонування всіх закладів культури міста;
- капітальний ремонт міського Будинку культури;
- придбання для проведення шкільних свят музичної та звукопідсилюючої апаратури, надувні конструкції;
- реалізація проекту “Жива музика” з придбання музичних інструментів у заклади культури;
- завершення капітального ремонту Будинку офіцерів — філії МБК у військовому містечку №12;
- розширення мережі гуртків художньої самодіяльності та декоративно-вжиткового мистецтва у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах;
- запровадження роботи над новою науково-методичною темою в закладах освіти міста «Формування національної свідомості та патріотизму особистості в навчально-виховному процесі»;
- популяризація народних традицій, звичаїв, культурної спадщини (музейної спадщини) навчальних закладах міста;
- функціонування українських світлиць в навчальних закладах міста;
- участь творчих колективів у молодіжних та фольклорних фестивалях різного рівня;
- підтримка розвитку та вдосконалення мережі початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів, навчальних програм, забезпечення їх доступності для дітей і молоді різних верств населення, забезпечення музичними інструментами позашкільних мистецьких навчальних закладів;
- підтримка центрів і клубних гуртків з навчання дітей і молоді художнім промислам, вивчення та збереження народних традицій і фольклору;
- проведення заходів, спрямованих на військово-патріотичне виховання дітей та молоді;
- проведення оглядів-конкурсів за жанрами та видами самодіяльного

мистецтва;

- підвищення інформаційних можливостей бібліотек, розвиток бібліотечної справи; поповнення бібліотечних фондів книжковими виданнями та періодикою, орієнтованою на молодь;
- створення на базі бібліотек сучасних освітніх та культурних центрів й соціокультурних просторів;
- започаткування проведення молодіжного фестивалю з популяризації національних традицій і мистецтв пам'яті загиблого земляка, учасника АТО, Революції Гідності — Григорія Матяша;
- відкриття центру національно-патріотичного виховання на базі музею ліцею №10;
- забезпечення доступу до культурного та медіа-простору міста, зокрема мініатюрних копій пам'яток культури для людей з вадами зору, телепередач, що супроводжуються жестовою мовою;
- заохочення недержавних незалежних культурно-мистецьких організацій (спілок, фондаций, професійних гільдій, творчих колективів тощо) до розвитку культури в місті;
- залучення дітей та молоді до сучасних популярних форм дозвілля;
- сприяння розвитку підприємницької діяльності, пов'язаної з організацією закладів дозвілля та розваг мешканців: спортивні клуби, ковзанки, басейни, зоопарки, ігротеки та ін.

Оперативна ціль С5.2.

• Змістовне дозвілля.

- розширення мережі туристично-краєзнавчих гуртків;
- проведення туристичних експедицій, екскурсій по видатним місцям Прилуччини, Чернігівської області та України;
- розробка планів адаптації об'єктів туризму до сучасних вимог проведення дозвілля;
- розробка плану по створенню нових об'єктів для проведення дозвілля (сучасних громадських просторів із застосуванням вуличних меблів та інсталяцій, арт-просторів, коворкінг-просторів, кінотеатрів на відкритому повітрі, ландшафтних скверів та парків, клубів, спортивних майданчиків, тощо);
- сприяння організації активного дозвілля та проведенню місцевих культурних і спортивних акцій для людей різних вікових категорій;
- сприяння створенню молодіжних центрів, коворкінгів, центрів національно-патріотичного виховання молоді;
- розбудова скейт-парку та створення майданчика для WORKOUTу;
- організацію акцій вихідного дня для людей різних вікових категорій, зокрема кіносеансів, екскурсійних програм.

Оперативна ціль С5.3.

• Розвиток інтелектуальних та творчих здібностей молоді

- розвиток і системна робота з обдарованою і талановитою молоддю;
- організація відкритих майданчиків креативної молоді;
- заохочення учнів до підготовки науково-дослідницьких робіт при Малій академії наук України та запровадження з цією метою викладання в загальноосвітніх навчальних закладах факультативного курсу «організація науково-дослідницької роботи учнів»;
- залучення учнів до участі в міжнародних конкурсах з базових дисциплін;
- створення та поповнення бази даних обдарованих школярів;
- створення умов для збереження інтелектуального потенціалу міста та зорієнтування його на інноваційний розвиток м. Прилуки;
- залучення молоді міста (у тому числі, студентства) до процесів ініціації, концептуалізації, організації та проведення культурно-мистецьких, спортивних та інших заходів у місті, а також до процесів вирішення локальних проблем.

Стратегічна ціль С6.

• Прилуки – місто дружнє до дитини.

Діти – привілейована категорія мешканців міста, і вони заслуговують особливої уваги з боку всіх членів територіальної громади. Головна мета цієї цілі – включення прав дітей в якості ключового компонента у цілі, політики, програми і організаційні заходи у системі місцевого самоврядування.

Як місто, дружнє до дітей, міська влада бере на себе зобов'язання втілювати в життя на місцевому рівні засади Конвенції ООН «Про права дитини», серед яких ключовими є:

- неприпустимість дискримінації за будь-якою ознакою та надання переваг дітям вразливих категорій;
- принцип найкращого забезпечення інтересів дитини;
- право на життя та розвиток;
- повага до точки зору дітей, включаючи право бути почутим на будь-якому адміністративному та правовому рівнях.

Реалізуючи цей підхід, місто постійно підвищує обізнаність громади про права дітей, покращує власний потенціал для моніторингу їх дотримання та реалізує суть дружнього ставлення міста до дітей через розробку та впровадження різноманітних програм, орієнтованих на безпеку, розвиток та самореалізацію дітей.

У фокусі уваги міста, згідно з цією ціллю, буде прагнення зробити дітей

активними учасниками міського життя, враховувати їх думки та ідеї при прийнятті рішень місцевого значення. Прилуки намагатимуться створити безпечне середовище та найкращі умови для навчання та виховання, всебічного розвитку та самореалізації, комунікації та взаємодії, забезпечити соціальну та психологічну підтримку для дітей усіх вікових категорій.

Оперативна ціль С6.1.

• Забезпечення соціально-правового захисту дітей.

- реалізація права кожної дитини бути рівноправним членом міської громади, що має доступ до кожної з основних послуг;
- про підвищення якості охорони здоров'я дітей, освіти, забезпечення їх права жити в належних умовах;
- розширення можливостей для дітей висловити свою думку про їх власне місто та його розвиток, мати вплив на прийняття рішень щодо його сьогодення та майбутнього;
- забезпечення права дитини бути захищеними від експлуатації, насильства та жорстокого поводження.

Оперативна ціль С6.2.

• Підтримка сімейних цінностей та профілактика соціального сирітства.

- приділення особливої уваги дітям з сімей, які опинились у складних життєвих обставинах, дітям з обмеженими фізичними можливостями та тим, які живуть без адекватної підтримки сім'ї;
- розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- запровадження нових форм надання допомоги сім'ям, які опинились у складних життєвих обставинах;
- підтримка багатодітних родин;
- попередження дитячої бездоглядності та безпритульності.

Стратегічна ціль С7.

• Підтримка соціально-вразливих груп молоді, соціально-правовий захист та профілактика злочинності серед молоді.

Оперативна ціль С7.1.

• Попередження поширення шкідливих звичок, наркоманії та ВІЛ/СНІД в молодіжному середовищі.

- проведення профілактичних заходів у навчальних закладах та висвітлення відповідної інформації у засобах масової інформації;
- вивчення курсу за вибором «Школа проти СНІДУ» в навчальних закладах міста;
- співпраця з місцевим осередком людей, які живуть з ВІЛ/СНІДом;
- проведення у навчальних закладах інформаційних заходів з профілактики негативних явищ у дитячому та молодіжному середовищах у прийнятних, цікавих та зрозумілих для відповідної цільової аудиторії форматах;
- підтримка та широке інформування громадськості про роботу благодійних консультаційно-діагностичних центрів соціальної та психологічної допомоги населенню;
- організація та поширення інформації про центри надання консультативної, психолого-педагогічної допомоги неповнолітнім та молоді;
- проведення інформаційних заходів, націлених на формування толерантного ставлення до ВІЛ-інфікованих людей.

Оперативна ціль С7.2.

• Проведення профілактичних заходів з соціально-правового захисту та попередження злочинності в молодіжному середовищі.

- проведення профілактичної роботи серед дітей, сімей та осіб, які перебувають в складних життєвих обставинах;
- проведення профілактичної роботи щодо попередження насильства булінгу серед дітей та молоді;
- забезпечення діяльності мобільної бригади соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі;
- попередження девіантної поведінки молоді;
- проведення місячника правових знань у навчальних закладах міста;
- реалізація заходів, спрямованих на поліпшення становища і соціального захисту дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування;
- реалізація у місті державної політики у сфері соціально-правового захисту дітей, профілактики негативних проявів у їх середовищі, запобігання дитячій безпритульності, бездоглядності та вчиненню правопорушень дітьми;
- організація та проведення рейдів «Діти вулиці», «Вокзал», «Родина», операції «Урок»;
- перевірка торгових точок в частині виявлення фактів незаконного

розповсюдження неповнолітнім алкогольних напоїв та тютюнових виробів;

➤ проведення засідань міжвідомчих нарад по взаємообміну інформацією з питань подолання негативних проявів у дитячому та молодіжному середовищі;

➤ проведення засідань постійної комісії з питань захисту прав дитини.

Стратегічна ціль С8.

• **Забезпечення безпеки громадян міста**

Оперативна ціль С8.1.

• **Бездоганна робота поліції та цілодобова робота патрульно-постової служби.**

➤ запровадження патрулювання вулиць міста, створення технологічно оснащених мобільних груп швидкого реагування;

➤ здійснення превентивної і профілактичної діяльності із недопущення правопорушень;

➤ удосконалення системи відеоспостереження в місті та ефективного її використання на благо громади.

Оперативна ціль С8.2.

• **Забезпечення права людини на захист та доступу до правосуддя.**

➤ значно скоротити поширення усіх форм насильства та знизити показники насильницької смертності шляхом забезпечення належної охорони правопорядку в середовищах проживання, праці та дозвілля громадян України з акцентом на попередження правопорушень;

➤ впровадження ефективного механізму запобігання та протидії насильству жінок та дівчат;

➤ викоринити усі форми жорстокого поводження з дітьми та нехтування інтересами і потребами дитини;

➤ створення системи всебічної допомоги постраждалим від конфліктів;

➤ сприяння встановленню верховенства права та забезпечити рівний

доступ кожного до отримання правової допомоги;

➤ забезпечити надання громадянам України рівного доступу до захисту їхніх прав, протидіяти корупції, зловживанню з боку посадових осіб і жорстокому та принизливому поводженню шляхом реформування системи судочинства та забезпечення правопорядку;

- популяризація сімейних цінностей та національних родинних традицій, підвищення престижу багатодітної сім'ї, створення умов для зміцнення її як соціального інституту;
- підготовка молоді до подружнього життя, відповідального батьківства та материнства;
- попередження загрози та надання допомоги постраждалим від ґендерно-обумовленого насильства та дискримінації створення умов для збалансованої участі жінок і чоловіків у громадсько-політичних процесах, прийнятті суспільно важливих рішень запобігання торгівлі людьми, її первинна профілактика захист та допомога особам, які постраждали від торгівлі людьми.

СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМОК Д:

- **Поліпшення навколишнього середовища та ефективне використання ресурсів**

Місто Прилуки має цілу низку екологічних завдань, які можуть бути вирішені тільки спільними зусиллями громади та органів влади всіх рівнів.

Одним з першочергових завдань є покращення очистки стічних вод шляхом модернізації діючих очисних споруд та відновлення системи біоставків, що суттєво покращить гідрохімічний стан р. Удай. Для вирішення цього завдання необхідні значні обсяги капіталовкладень.

Аналіз ситуації у сфері поводження з відходами свідчить, що у місті основну масу відходів складають відходи IV класу небезпеки (тверді побутові відходи), які, в основному, видаляються на полігон. У зв'язку з цим постало питання будівництва нового та рекультивації, після закриття, існуючого полігону. Необхідно продовжувати розвиток мережі поводження з ресурсно-цінними відходами, як складової твердих побутових відходів.

Еколого-просвітницька робота з молоддю та громадськістю, привернення уваги до енергоощадності та раціонального використання природних ресурсів, збереження об'єктів та розширення площ природно-заповідного фонду вкрай необхідне для сталого розвитку міста. Створення і збереження чистого та здорового міського середовища – основне завдання, яке міська влада буде розглядати в подальшому розвитку. Місто повинно дати гідну відповідь на екологічні виклики, які стосуються повсякденного життя його мешканців.

Стратегічна ціль Д1.

- **Чисте довкілля**

Оперативна ціль Д1.1.

• **Захист водних об'єктів від виснаження та забруднення.**

- недопущення забруднення довкілля недостатньо очищеними стічними та зливовими водами;
- використання новітніх технологій водопідготовки та очистки вод.

Оперативна ціль Д1.2.

• **Поліпшення стану рекреаційних зон**

- впорядкування територій рекреаційного призначення;
- дослідження екологічного стану водних об'єктів та рекреаційних зон;
- завершення реалізації проекту з розчищення річки Удай з облаштуванням сучасних зон відпочинку;
- облаштування оздоровчих, паркових зон та об'єктів природного середовища, створення штучних ландшафтів;
- створення зон відпочинку на території рекреаційних зон;
- реалізація організаційних, технічних і біотехнологічних заходів, спрямованих на відновлення, поліпшення стану порушених земель.

Оперативна ціль Д1.3.

• **Створення системи екологічного оздоровлення території міста.**

- упорядкування (створення) ділянок екомережі – екостежок для екскурсій;
- створення нових ландшафтних куточків відпочинку на території міста;
- збільшення площ зелених насаджень;
- поступове зменшення протяжності зношених і аварійних водопровідних мереж;
- поступове зменшення протяжності зношених і аварійних каналізаційних мереж;
- реконструкція та модернізація системи діючих очисних споруд;
- захист поверхневих вод шляхом модернізації системи зливової каналізації.

Оперативна ціль Д1.4.

- **Ліквідація стихійних сміттєзвалищ.**

- ведення інформаційно-роз'яснювальної роботи та постійного моніторингу щодо утворення несанкціонованих звалищ промислових і побутових відходів з метою вжиття заходів згідно чинного законодавства;
- продовжити запровадження проведення прибирань вулиць та прибудинкових територій власними зусиллями мешканців та суб'єктів господарювання (відповідно до Правил благоустрою території м. Прилуки (у новій редакції)).

Оперативна ціль Д1.5.

- **Забезпечення відкритості, безпеки, екологічної стійкості міста.**

- забезпечити загальний доступ до безпечних, доступних і відкритих для всіх зелених зон та громадських місць, особливо для жінок і дітей, літніх людей та інвалідів:
 - а) провести інвентаризацію зелених зон, забезпечити їх збереження (реновація) та розширення;
 - б) забезпечити розвиток зон публічного простору (створення умов для прогулянок та відпочинку, творчості та освіти, спілкування, дозвілля).
- використання інноваційних технологій для створення комфортних умов життя мешканців та гостей міста.

Стратегічна ціль Д2

- **Створення ефективної системи управління відходами.**

Оперативна ціль Д2.1.

- **Розвиток об'єктів інфраструктури поводження з твердими побутовими відходами.**

- покращення збору відходів, впровадження міської системи управління;
- твердими побутовими відходами, яка забезпечить як ефективний збір, транспортування та утилізацію сміття, так і можливе виробництво енергії з відходів;
- вирішення організаційних питань облаштування нового полігону ТПВ;

- будівництво смітєприймальних пунктів та встановлення контейнерів в мікрорайонах міста;
- створення комплексної системи управління відходами (будівництво смітєпереробного заводу);
- реконструкція міського смітєзвалища;
- до 2026 року суттєво зменшити обсяг відходів шляхом вживання заходів щодо запобігання їх утворенню, скорочення кількості, підвищення рівня перероблення та повторного використання:
 - а) створити сучасну інфраструктуру збирання, заготівлі та утилізації відходів як вторинної сировини, залучення інвестицій у сферу поводження з відходами;
 - б) здійснити заходи щодо ліквідації найбільш екологічно небезпечних об'єктів зберігання токсичних відходів;
 - в) забезпечити утилізацію промислових відходів;
 - г) стимулювати використання побутових відходів в якості альтернативного палива.

Оперативна ціль Д2.2.

- Упровадження роздільного збирання побутових відходів та подальша їх переробка.

- оновлення машинного складу спеціалізованої техніки для збирання, вивезення та знешкодження твердих побутових відходів;
- будівництво об'єктів приймання, переробки та утилізації ТПВ, розширення сфер їх використання як вторинної сировини;
- придбання обладнання для забезпечення роздільного збору побутових відходів на території міста.

Оперативна ціль Д2.3.

- Створення системи управління і привабливого бізнес-середовища у сфері поводження з відходами.

- розробка бізнес-проектів у сфері поводження з відходами;
- інформування зацікавлених суб'єктів господарювання щодо можливостей реалізації проектів.

Оперативна ціль Д2.4.

- Зменшення обсягів промислових відходів.

- вивчення світового та вітчизняного досвіду у сфері утилізації промислових відходів на територіях міст;

- упровадження заходів з максимальної утилізації промислових відходів, реалізації чи передачі їх іншим споживачам або підприємствам, установам і організаціям, що їх збирають, обробляють і утилізують;
- вишукування шляхів/методів комплексного промислового перероблення, повторного використання та утилізації промислових відходів.

Стратегічна ціль Д3.

- **Запобігання виникненню катастроф техногенного та природного характеру.**

Оперативна ціль Д3.1.

- **Зниження ризиків та мінімізація наслідків підтоплення території міста.**

- розробка міської цільової програми з реалізації заходів із запобігання виникненню катастроф техногенного та природного характеру на окремих територіях міста;
- здійснення інженерних заходів щодо запобігання виникненню катастроф.

Оперативна ціль Д3.2.

- **Зменшення кількості потерпілих внаслідок природних та техногенних катастроф, зменшення економічних збитків, спричинених ними.**

- ревізія і створення сучасної системи сповіщення населення, захисних споруд;
- проведення навчань, тренувань з питань цивільного захисту, контроль готовності сил цивільного захисту до виконання завдань щодо попередження та ліквідації наслідків НС;
- інформування через ЗМІ, пропаганда знань у сфері цивільного захисту через різні навчальні матеріали (брошури, плакати, фільми, тощо).

Стратегічна ціль Д4.

- **Енергоефективність та сталий енергетичний розвиток.**

Зростання цін на енергоносії – загальна тенденція на світовому ринку. Вона впливає і на рівень цін на енергоносії на внутрішньому ринку. Тому

місцеві громади з метою зниження негативного фінансового ефекту від зростання цін на енергоносії змушені ініціювати заходи щодо раціонального використання енергії на власному рівні. З іншого боку раціональне використання енергії є ефективним способом підвищення надійності енергопостачання та зниження викидів парникових газів та інших забруднювачів навколишнього середовища.

Зменшення споживання енергії є найкращою раціональною реакцією на тенденції зростання цін на енергоносії в довготривалій перспективі. У 2009 році Прилуки приєдналася до Угоди мерів – найширшої в Європі ініціативи місцевих громад, спрямованої на вирішення ключових енергетичних проблем, викладених у стратегічних цілях ЄС щодо енергетичної політики в Європі. Суть цієї ініціативи полягає в підвищенні енергоефективності в рамках досягнення мети «20-20-20», а саме: економія 20% споживання енергії та скорочення викидів двоокису вуглецю на 20% до 2020 року.

Виклик полягає у тому, щоб зменшення споживання енергії та викидів шкідливих речовин здійснювалось без погіршення, а навпаки з покращенням забезпеченості усіма видами комунальних послуг та підвищенням якості життя городян. Вирішення цієї задачі передбачає впровадження сучасних енергозберігаючих технологій та інновацій, залучення інвестицій у модернізацію усіх систем забезпечення життєдіяльності міста на економічно вигідних умовах.

Оперативна ціль Д4.1.

• Упровадження енергозберігаючих технологій у житловому господарстві.

- підготовка програм щодо зменшення витрат тепла в житлових будівлях міста (утеплення дахів, стін, ізоляція);
- стимулювання впровадження енергозберігаючих технологій та використання альтернативних джерел енергії;
- упровадження механізмів стимулювання об'єднань співвласників багатоквартирного будинку та інших юридичних осіб до реконструкції й капітального ремонту житлових будинків із застосуванням енергозберігаючих технологій та обладнання;
- установлення засобів обліку води й тепла;
- підвищення ефективності використання енергоносіїв, підвищення енергоефективності будинків, створення стимулів та умов для переходу економіки на раціональне використання та економне витрачання енергоресурсів.

Оперативна ціль Д4.2.

- Упровадження енергоефективного зовнішнього освітлення міста.

- впровадження «розумного» освітлення вулиць;
- розробка та впровадження на території міста енергоефективного зовнішнього освітлення, у тому числі з використанням альтернативних джерел енергії.

Оперативна ціль Д4.3.

- Упровадження енергозберігаючих технологій на об'єктах комунальної власності.

до 2022 року модернізувати інфраструктуру і комунальні підприємства, зробивши їх збалансованими за рахунок підвищення ефективності використання ресурсів і ширшого застосування енергоефективних та екологічно безпечних технологій чистого виробництва та інтегрованих систем управління згідно з вимогами міжнародних стандартів.

- реконструкція систем водопостачання та водовідведення з застосуванням енергозберігаючого обладнання;
- популяризація економічних, екологічних, соціальних та інших переваг ефективного та ощадливого споживання паливно-енергетичних ресурсів;
- провадження енергоефективних технологій та устаткування, вдосконалення обліку та контролю витрачання енергоресурсів;
- вітчизняне та міжнародне співробітництво щодо забезпечення використання технологій у сфері відновлювальної енергетики та залучення інвестицій в енергетичну інфраструктуру;
- модернізація об'єктів житлово-комунального господарства з використанням сучасних енергозберігаючих технологій та альтернативних джерел опалення;
- будівництво об'єкта "Самопливний каналізаційний колектор".

Стратегічна ціль Д5.

- Екологічно свідоме населення

Оперативна ціль Д5.1.

- Формування екологічної свідомості та екологічної культури громадян.

- покращення освітнього рівня, обізнаності населення та інституційну спроможність щодо зменшення наслідків зміни клімату, адаптації до них та їх ліквідації;
- поширення інформації серед мешканців та суб'єктів господарювання стосовно необхідності дотримання вимог чинного законодавства у сфері благоустрою населених пунктів;
- проведення просвітницьких заходів щодо дбайливого ставлення до навколишнього середовища та ресурсозбереження;
- залучення молоді до громадсько-корисних робіт щодо озеленення та благоустрою міста;
- створення можливостей для розвитку міських інновацій та інноваційного підприємництва напрямку екосистеми із залученням талановитої молоді (стартапи, хакатони, програми навчання, лабораторії, конкурси ідей та проектів);
- проведення роз'яснювальної кампанії серед мешканців міста щодо необхідності сортування сміття;
- популяризації екологічної та енергозберігаючої поведінки шляхом проведення заходів, що популяризують та заохочують населення, особливо дітей і молодь, до ощадливого ставлення до природи ("Зробимо Україну чистою", "День довкілля", "Чиста Україна — чиста земля", Всесвітня акція "Година Землі", сезонні заходи з благоустрою та санітарної очистки міста тощо);
- розбудова системи інформування населення про стан довкілля та сприяння ефективній участі громадськості в обговоренні питань розміщення, будівництва й реконструкції об'єктів, що можуть негативно впливати на стан навколишнього природного середовища;
- популяризації велосипедного руху через підтримку вело-культури та розбудова сучасної вело-інфраструктури міста.

Оперативна ціль Д5.2.

• Популяризація та заохочення екологічної енергозберігаючої поведінки мешканців міста.

- проведення просвітницьких акцій (семінарів, фестивалів, "круглих столів"), що популяризують та заохочують населення, особливо дітей і молодь, до ощадливого ставлення до природи ("Дні енергії", "Зелена толока", "День Землі" тощо);
- навчання населення у сфері енергозбереження, поводження з побутовими відходами та раціонального використання природних ресурсів;
- запровадження роздільного збору твердих побутових відходів у приватному секторі.

Оперативна ціль Д5.3.

- **Розбудова системи інформування населення про стан довкілля.**

- створення Центру екологічного моніторингу;
- інформаційно-просвітницька робота по збереженню та охороні довкілля;
- удосконалення системи управління екологічною інформацією;
- забезпечення інформування громади щодо моніторингу стану довкілля;
- сприяння ефективній участі громадськості в обговоренні питань розміщення, будівництва й реконструкції об'єктів, що можуть негативно впливати на стан навколишнього природного середовища.

Оперативна ціль Д5.4.

- **Забезпечення підтримки та посилення участі міської громади у вирішенні питань щодо покращення управління у сфері благоустрою.**

- ведення місцевими ЗМІ рубрики про найбільш неохайні місця/підприємства міста;
- проведення конкурсу на кращу малу архітектурну форму біля магазину, офісу, установи, закладу;
- проведення конкурсів на кращий двір, забезпечення охочих розсадою, саджанцями.

Оперативна ціль Д5.5.

- **Популяризація велосипедного руху.**

- створити проект вело-інфраструктури міста та впровадити його до 2026 року;
- популяризувати та підтримати вело-культуру міста.
- реалізація міської ініціативи щодо використання велосипеда як альтернативного, екологічно безпечного виду міського транспорту;
- розробка та впровадження концепції велосипедного руху, велоінфраструктури;
- облаштування велосипедних доріжок і велосипедної інфраструктури відповідно до сучасних стандартів;
- розробка програми спільного використання пішохідної частини дороги велосипедистами та пішоходами.

Ефективне врядування залежить від стану комунікації в громаді між її секторами. Необхідно впроваджувати принцип - не тільки місто для людей, але й мешканці для міста, наприклад, через проекти, що заохочують бережливе ставлення до інфраструктури, підтримку ініціатив, формування культури громадянської свідомості та запровадження практики партиципаторної участі громадян міста в процесі його розбудови.

Сучасні "практики врядування" дозволяють фізичним особам вступати в більш тісний контакт з органами місцевого самоврядування, висловлювати думку з різних питань, координувати зусилля й впливати на системи контролю дії влади. Тісна комунікація вплине на ідентичність людей і дозволить громаді піднятися на новий рівень суспільної свідомості, в основі якої доля людей, які живуть поруч.

Територіальна особливість міста ускладнює забезпечення рівного доступу громадян до публічних, зокрема адміністративних послуг. Необхідно забезпечити технічну та фінансову підтримку процесу переходу на електронне врядування в органах влади та на підприємствах комунальної власності міста, що сприятиме підвищенню ефективності надання послуг і зростанню внутрішнього попиту на ІТ-послуги, що визначені одним з пріоритетних напрямів диверсифікації економіки міста. Важливим для міста є перехід на надання електронних послуг освітній, медичній, соціальній та інших сферах обслуговування жителів міста, що дозволить спростити їх отримання. Це передбачає використання високошвидкісних послуг мережі Інтернет, як домогосподарствами, так і суб'єктами надання послуг.

Забезпечити більш якісне виконання своїх повноважень та функцій в інтересах місцевих громад та із широким залученням мешканців міста – головна вимога до будь-якого органу місцевого самоврядування. І питання не тільки в підвищенні рівня відповідальності місцевої влади. Перш за все органи місцевого самоврядування повинні досягти значно більшої прозорості при здійсненні своїх повноважень, пов'язаних із задоволенням потреб мешканців міста. З іншого боку, мова йде про те, щоб забезпечити право мешканців міста брати участь у громадському житті і добиватись більшої ефективності виконання владою своїх обов'язків.

Місто не здатне зростати без розвитку соціального капіталу. Енергія людей важлива для реалізації позитивних змін. Без їх участі зміни неможливі. Виключеність громадян із процесів змін у місті та політики розвитку посилює негативні установки й оцінки актуального соціально-економічного становища та є причиною поширення патерналізму, пасивності, низької громадянської активності, браку ГО. Необхідні активна участь і згуртованість мешканців міста задля подолання слабкості та несформованості інститутів громадянського

суспільства. Ключовий напрям змін у місті – формування потужної міської громади, зростання ГО та створення реальних умов для залучення громадян і ГО до управління містом і вплив на місцеве самоврядування.

Залучення й відданість з боку громади міста, окремих громадян та їх груп/об'єднань є одним із ключових факторів успіху для ефективного й дієвого руху щодо реалізації Стратегії.

Згуртованіше, сильніше й активніше громадянське суспільство сприяє підвищенню ефективності, прозорості підзвітності влади та посилює їх взаємодію.

Виходячи з цього, до 2026 р. м. Прилуки має стати місцем, де буде створено потужну громаду, а громадяни стануть важливими учасниками суспільно-політичних і соціально-економічних змін. Буде забезпечений багатосторонній процес ухвалення рішень у місті, створено реальні інструменти та механізми для участі громадян в ухваленні рішень, стратегічному плануванні та контролі за діями влади.

Буде створено нові можливості для підвищення освітнього рівня та креативного потенціалу, соціальної активності городян. Зазначені перетворення стануть основою для створення в місті ефективного та проактивного громадянського суспільства.

Влада Прилук повинна сприяти встановленню максимально прозорих та довірливих стосунків "влада – громада" та залученню до активної участі членів територіальної громади у місцевому розвитку.

У цьому процесі ключову роль відіграють інституції громадянського суспільства, зокрема громадські організації, сприяючи узгодженню громадських і політичних процесів, вибудові структурованого цивілізованого діалогу між міською владою і громадою. Для Прилук також є дуже важливим розвивати більш глибоку співпрацю міської влади з тими інституціями громадянського суспільства, які підтверджують власною діяльністю свій потенціал та досвід успішної роботи. Їх співучасть здатна підвищити ефективність вирішення значної кількості місцевих проблем та завдань.

Стратегічна ціль Е1.

- **Розширення зв'язків та співпраці на міжрегіональному та міжнародному рівнях.**

Переваги міжрегіонального і міжнародного співробітництва отримали широке визнання в усьому світі. Об'єднання зусиль допомагає передавати досвід, ділитися історіями успіху і поширювати кращі практики між органами місцевого самоврядування.

Місто має зосередитися на співпраці з різними зацікавленими сторонами на регіональному, національному і міжнародному рівнях і прагнути долучатись до різноманітних існуючих мереж для співпраці чи ініціювати їх створення. Такі мережі допомагають випробувувати інноваційні ідеї. Вони також сприяють

впровадженню нових політик та розробці нових програм на основі кращих практик інших органів місцевого самоврядування, тим самим підвищуючи інноваційний потенціал місцевих влад у сферах їх компетенції. Окрім того, об'єднання зусиль громад і узагальнення їх кращого досвіду може сприяти формуванню нових політик в сфері місцевого самоврядування на національному рівні.

Досягнення цілі буде відбуватися через впровадження наступних завдань та заходів:

- розширення співробітництва з іншими органами місцевого самоврядування та регіональними органами влади в області та Україні, зосереджуючись на спільних для учасників такої співпраці актуальних проблемах та перспективних темах;
- розвиток та поглиблення співпраці з містами-побратимами через реалізацію спільних проектів у різних сферах;
- пошук нових міст-партнерів через взаємодію з іноземними посольствами в Україні, а також дипломатичними представництвами України в інших країнах;
- участь громади в європейських та міжнародних ініціативах, проектах, які спрямовані на сталий розвиток;
- розширення партнерства та реалізація спільних проектів, залучення нового досвіду та додаткового фінансування від міжнародних організацій;
- сприяння популяризації ідеї євроінтеграції та прискоренню євроінтеграційних процесів;
- налагодження партнерських відносин з провідними європейськими та іншими вищими навчальними закладами;
- сприяння розвитку міжрегіонального та міжнародного партнерства громадських організацій.

Стратегічна ціль E2.

- **Формування громадянської свідомості та активної життєвої позиції у населення.**

Даний напрямок націлений на створення інфраструктури для створення й посилення місцевої громади, розвитку громадянського суспільства та сприяння соціальним інноваціям та інтеграції. У сучасному світі місцеві громади та громадянське суспільство відіграють ключові ролі в розвитку одного як один із ключових елементів ефективних соціально-економічних змін. У Прилуках є активні люди, зацікавлені в участі в розвитку міста, формується міська громада в рамках реформи місцевого самоврядування. Однак поки що більшість людей доволі пасивні, незадоволені, зневірені та не мають досвіду громадської діяльності. Саме тому необхідно допомогти громаді та громадянам стати більш

організованими, отримати ефективні інструменти для здійснення змін у місті. Стратегічна ціль безпосередньо пов'язаний із баченням міста до 2026 року, згідно з яким Прилуки стануть привабливим для життя містом та осередком потужного самоврядування й розумних громадян. Місто буде відкритим і доброзичливим до проявів креативності серед громадян та підприємців, підтримуватиме нові ідеї та інновації, а громадянське суспільство стане більш сильним, незалежним і активним учасником і рушійною силою змін у місті.

До 2026 р. модель міського управління має змінитися з парадигми централізованого одностороннього управління суспільним розвитком на проактивну, яка будується на взаємодії та партнерстві із суспільством. Органи влади мають стати сучасними та готовими до викликів глобальної економіки XXI сторіччя. Ефективна й дієва влада активно взаємодіятиме з городянами та бізнес-середовищем (зокрема підприємництво), і організовуватиме багатосторонній процес ухвалення рішень підтримуватиме міські ініціативи та соціальну активність. Застосування принципів розумного управління містом – більш інтегрованої, прозорої системи ухвалення рішень на основі широкого використання даних, раціонального використання ресурсів міста та побудови більш партнерських відносин між усіма зацікавленим суспільними групами в місті.

Оперативна ціль E2.1.

- Підтримка ініціативи громади з метою вирішення спільних проблем.

- створення координаційних центрів по вирішенню проблем громад, в якому б накопичувався досвід по вирішенню проблемних питань громадами та надавались консультативні послуги;
- проведення навчальних заходів, семінарів, тренінгів для керівників територіальних громад з метою налагодження контактів та обміну досвідом;
- забезпечення реалізації соціальних проектів, розроблених громадськими організаціями та творчими спілками;
- підвищення ролі громадських організацій у формуванні, впровадженні та контролю за реалізацією пріоритетних напрямів розвитку міста;
- покращення інструментів взаємодії громад для спільного вирішення проблемних питань;
- створення сприятливих умов для внесення громадянами на розгляд ради місцевих ініціатив з вирішення важливих для громади питань;
- підтримка роботи Громадської ради при виконавчому комітеті Прилуцької міської ради та інших консультативно-дорадчих органів;
- підтримка волонтерських організацій;

- розробка та впровадження загальної системи підтримки громадянського суспільства в м. Прилуки на основі прозорих правил (Меморандум «влада – суспільство – бізнес»);
- заохочення появи нових неурядових організацій, їхньої активності, зусиль до проведення діяльності.

Оперативна ціль E2.2.

- **Забезпечення розширення прав, можливостей та заохочення соціальної, економічної та політичної інтеграції мешканців міста.**

- розвиток і закріплення нормативними актами широкого залучення членів територіальної громади для здійснення функцій місцевого самоврядування, в тому числі через різні форми демократії участі;
- створення та забезпечення діяльності Школи лідерства для підготовки лідерів місцевих громадських об'єднань, органів самоорганізації населення, кандидатів на посади в органи місцевого самоврядування, тощо;
- створення інноваційних міських платформ для залучення громадян до конкретних проектів і розробки міських програм і проектів.

Оперативна ціль E2.3.

- **Формування механізмів залучення мешканців для вирішення місцевих проблем.**

- упровадження різних форм взаємодії та структурованого суспільного діалогу міської влади з інституціями громадянського суспільства для розвитку політичного і соціального діалогу;
- стимулювання розвитку інституцій громадянського суспільства;
- розробка та впровадження механізмів оперативного реагування та залучення членів територіальної громади для здійснення функцій місцевого самоврядування;
- забезпечення відповідного рівня загальної обізнаності усіх прилучан про сталий розвиток та відповідний спосіб життя;
- проведення конкурсів проектів (програм, заходів) інститутами громадянського суспільства міста, участь у реалізації цих проектів;
- сприяння створенню органів самоорганізації населення та об'єднань багатоквартирних житлових будинків;
- розробка та впровадження методів, як залучати громади до впровадження Стратегії сталого розвитку міста (стратегія стає інструментом, який сприяє здійсненню громадянської діяльності).

Оперативна ціль E2.4.

• Підвищення рівня громадської активності серед молодіжних формувань.

- проведення опитування школярів учбових закладів міста, щодо напрямків молодіжної політики;
- впровадження у робочі навчальні плани загальноосвітніх навчальних закладів міста предметів “Вчимося бути громадянином”, “Громадянська освіта — основа демократії”, “Ми громадяни України”, “Рівний-рівному”;
- реорганізація Учнівської ради міста в учнівський парламент міста;
- формування у молодого покоління почуття патріотизму, національної культури та екологічної свідомості;
- створення Креативної зони для формування креативного середовища та реалізації креативних ідей і проектів в місті, освітніх програм для дітей та молоді;
- підтримка громадської активності та розвитку культури участі серед молоді – розвиток громадських і студентських організацій;
- підтримка молодіжних стартапів (створення центру молодіжних ініціатив);
- розвиток громадянської активності, ініціативності й відповідальності молоді міста, стимулювання до участі в розвитку м. Прилуки;
- підтримка молодіжних ініціатив, орієнтованих на вирішення локальних проблем міста, організації та проведення заходів культурно-розважального, просвітницького, спортивного характеру, різноманітних фестивалів і т.п. задля створення реальних передумов повної реалізації творчого потенціалу молоді міста;
- сприяння адаптації молоді до принципів громадянського суспільства та до активного залучення до його розвитку;
- організація заходів з розвитку лідерських якостей молодіжних громадських активістів міста;
- сприяння розвитку міжнародного молодіжного співробітництва;
- підтримка діяльності молодіжних громадських організацій, волонтерських організацій, органів учнівського та студентського самоврядування;
- сприяння розвитку міжрегіональної комунікації молоді.

Стратегічна ціль E3.

• Створення системи інформування населення та отримання зворотного зв'язку

Оперативна ціль ЕЗ.1.

• Ефективна взаємодія з організаціями громадянського суспільства.

- впровадження різних форм взаємодії та структурованого суспільного діалогу міської влади з інституціями громадянського суспільства для розвитку політичного і соціального діалогу;
- створення і закріплення локальними актами процедури консультацій з інституціями у життєво важливих для територіальної громади питаннях;
- забезпечити відповідальне прийняття рішень органами влади на всіх рівнях за участю всіх верств суспільства;
- запровадити механізми широкого громадського обговорення проектів нормативно-правових актів і рішень органів влади та місцевого самоврядування, які є значущими для громади та суспільства загалом, та впровадження цих рішень;
- сприяння реалізації статутної діяльності інститутів громадянського суспільства міста;
- сприяння інститутам громадянського суспільства у проведенні громадського моніторингу, здійсненні громадських експертиз;
- сприяння поширенню в місті меценатства;
- формування платформи для міських експертів і обміну досвідом, інформацією та навчання з міських проблем (онлайн);
- організація відкритих дебатів, що стосуватимуться ключових рішень, ухвалених органами державного управління;
- заохочення людей, включно з дітьми у школах і студентами вишів, брати активну участь у соціально-економічному житті міста;
- розвиток активності територіальної громади, зокрема через проведення конкурсів проектів громадських ініціатив;
- створення та реалізація міських проектів, сформованих на принципах краудфандінгу;
- розробка та реалізація проекту, створення дієвого механізму (ідея або мотивація) для розвитку волонтерства;
- розробка проектів, що забезпечать підтримку та адаптацію членів громади, які зазнали стресів, соціальну адаптацію й інтеграцію з громадою вимушених переселенців, учасників антитерористичної операції на сході України та членів їх сімей.

Оперативна ціль ЕЗ.2.

• Покращення доступу населення до публічної інформації.

- налагодження ефективних механізмів комунікації між органами місцевого самоврядування та інститутами громадянського суспільства;
- забезпечення належної інформованості жителів через створення

системи інформування та забезпечення її постійного та ефективного функціонування з наступних напрямків:

- основні положення Генерального плану м. Прилуки;
 - детальних планів території міста;
 - перелік суб'єктів господарювання комунальної форми власності;
 - фінансова звітність суб'єктів господарювання комунальної власності;
 - перелік об'єктів комунальної власності;
 - перелік об'єктів комунальної власності, переданих в оренду чи інше право користування (зданими про умови передачі);
 - перелік незадіяних земельних ділянок і майнових об'єктів (приміщень) комунальної форми власності, які можна передати в користування;
 - реєстр боргових зобов'язань суб'єктів господарювання комунальної власності територіальної громади;
 - відомості про комплексні схеми розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності;
 - перелік розповсюджувачів реклами, які отримали дозвіл на розміщення зовнішньої реклами;
 - інформацію про рекламні засоби;
 - перелік земельних ділянок, які пропонуються для забудови;
 - перелік укладених договорів.
- створення інформаційно-ресурсних центрів доступу до соціально значущої інформації (у т.ч. на базі бібліотек);
 - розвиток інформаційного простору та підвищення спроможності місцевих ЗМІ;
 - забезпечення інформаційної підтримки діяльності інститутів громадянського суспільства;
 - забезпечити доступ громадськості до інформації і захистити основні свободи відповідно до національного законодавства і міжнародних угод;
 - запровадження регулярного видання інформаційного бюлетеня з текстами новоприйнятих актів та забезпечення безкоштовного ознайомлення з ним;
 - організація навчання громадян, які цього потребують, використання інтернет-ресурсів для доступу до актів органів місцевого самоврядування та онлайн-трансляцій засідань міської ради;
 - проведення семінарів, засідань за «круглим столом», інших заходів з метою підвищення професійного рівня журналістів та осіб, відповідальних за зв'язки з громадськістю;
 - стимулювання критичного мислення та критичного сприйняття інформації, підтримка свідомого медіаспоживання;
 - забезпечення широкої присутності місцевих органів влади в Інтернет-просторі та забезпечення комунікації з громадянами через інші Інтернет-інструменти, відмінні від офіційних сайтів (нові медіа, соціальні мережі).

Стратегічна ціль E4.

- Підвищення ефективності управління містом та дієвості місцевого самоврядування.

Муніципальне управління має бути сучасним, відкритим і прозорим, спиратися на принципи розумного управління. Без переходу до розумного управління, без сучасної та гнучкої міської влади, без участі у процесі вироблення ключових рішень у місті зацікавлених суспільних груп, без прозорого та інтегрованого менеджменту будь-які соціально-економічні зміни є нестійкими в довгостроковій перспективі. Сучасна й модернізована міська влада означає, що публічні кошти витрачаються ефективно, стратегічні цілі/завдання виконуються, громадські/комунальні послуги мають кращу якість, а місто економічно розвивається, зростає рівень життя, також активно підтримується громадянське суспільство та підприємництво.

Система муніципального управління має першочергове значення для належного функціонування міста, тому вона повинна бути ефективна, прозора та підзвітна. До того ж, саме міська рада (виконавчий комітет) є тим основним інструментом, за допомогою якого взаємодіють влада, громадянське суспільство та приватний сектор. Удосконалення роботи мерії означає зміни в організаційній і процесуальній структурі, управлінні персоналом, фінансовому управлінні тощо, а також забезпеченні більш високої продуктивності роботи міськвиконкому.

Основний метод, який використовується для зміни парадигми функціонування міської влади – це збалансована система показників. Відповідно до цієї системи, Прилуки розглядається як місто із системою стратегічного планування та управління, яка широко використовується по всьому світу з метою узгодження підприємницької діяльності з баченням і стратегією розвитку міста, поліпшення внутрішніх і зовнішніх комунікацій і контролювання ефективності функціонування влади відповідно до стратегічних цілей.

Оперативна ціль E4.1.

- Удосконалення системи муніципального управління.

- впровадження інформаційних технологій і розвиток інтегрованої системи муніципального управління;
- підвищити результативність і підзвітність діяльності органів місцевого самоврядування на основі інформатизації процесів прийняття рішень, надання адміністративних послуг, поетапного впровадження системи електронного урядування;
- впровадження та вдосконалення технології електронного урядування у різних сферах життєдіяльності міста для підвищення якості та прискорення

підготовки рішень (реалізація програм на основі інформаційних технологій (ГІС, мультисервісна мережа, автоматизована система керування дорожнім рухом (АСКДР, системи “Безпечне місто”, “Прозоре місто”, “Електронна картка прилучанина”, “Електронна медична картка”, тощо);

- реалізація в місті Прилуки концепції “Розумне місто” (SMART CITY), що покращить управління містом, благоустрій, сприятиме безпеці та підвищенню рівня життєвих стандартів містян;

- реалізація проєкту “Сонячне місто” зі встановлення сонячних панелей у закладах бюджетної сфери;

- розробка і впровадження моделі ефективного здійснення органами місцевого самоврядування більш широкого кола повноважень у сферах надання адміністративних та соціальних послуг, охорони здоров’я, освіти, містобудування, організації транспорту та дорожнього руху, енергоефективності та захисту навколишнього середовища, водних ресурсів, тощо;

- розробка та впровадження методики вимірювання дієвості міської ради та її виконавчих органів при розробці, реалізації місцевої політики, рівня компетенції посадовців місцевого самоврядування, ефективності виконання ними своїх обов’язків на основі об’єктивних індикаторів;

- оновлення, оптимізація та модернізація засад управління;

- підвищення рівня компетентності чиновників, введення системи оцінювання роботи місцевих посадовців;

- продовження реалізації напрямку «Розумне місто», яке ґрунтується на впровадженні сучасних інтелектуальних рішень у пріоритетних сферах життєдіяльності міста;

- підвищення рівня покриття власних зобов’язань міста власними доходами;

- забезпечення проведення прозорих державних закупівель згідно з принципами сталого розвитку;

- створення онлайн-бюджету з 2019 року;

- розвиток е-демократії та інноваційних форм участі для жителів міста.

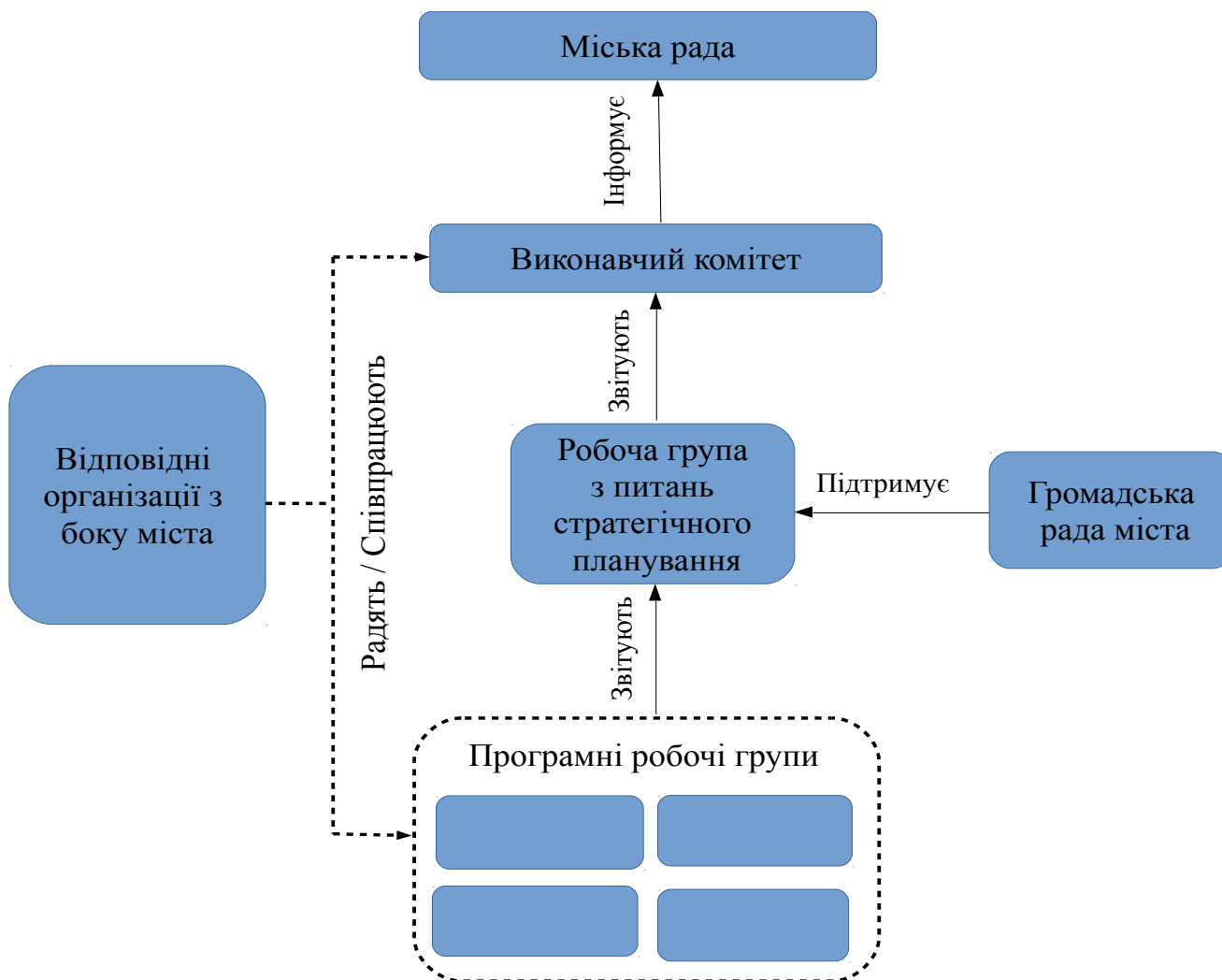
Фінансування заходів Стратегічних цілей буде здійснюватися в рамках наявного фінансування з міського бюджету та інших джерел, незаборонених чинним законодавством.

У розробці Стратегічного плану розвитку міста брали участь представники бізнесу, органів місцевого самоврядування, освітніх установ, громадських та інших організацій задля забезпечення його реалістичності та довіри до нього громади. Після ухвалення Стратегічного плану розвитку міста міською радою документ має бути конкретизований у щорічних цільових і галузевих програмах розвитку окремих сфер міського господарства. Діючі галузеві програми мають бути приведені у відповідність до Стратегічного плану розвитку міста. Оперативні цілі знайдуть відображення в конкретних заходах, проектах, запропонованих фахівцями відділів, управлінь та інших виконавчих органів міської ради в формі карток проектів. Вони міститимуть алгоритм виконання кожного проекту Стратегічного плану розвитку міста із зазначенням відповідальних, строків виконання та джерел надходження ресурсів для досягнення оперативних цілей.

Тому реалізація Стратегії сталого розвитку м. Прилуки до 2026 року буде відбуватись через програму соціально-економічного розвитку м. Прилуки, плани діяльності комунальних підприємств міста на наступні роки, а також окремо підготовлені цільові проекти та програми.

Особливістю системи моніторингу Стратегії від інших проектів (програм) є те, що система створюється на основі існуючих структурних одиниць міської ради та її виконавчого комітету з тим, щоб досягнути максимального поєднання вимог і процедур встановлених нормативними документами з найбільш ефективними підходами організаційної підтримки і моніторингу виконання Стратегії, які беруть на себе зобов'язання щодо її виконання, контролю за її реалізацією та результатами.

Головним органом в системі моніторингу виконання Стратегії є Прилуцька міська рада. Вона слідкує за дотриманням обраного напрямку розвитку міста, здійснює нагляд і оцінює процес реалізації Стратегії.

Супроводженням процесу впровадження Стратегії та моніторингу її результатів буде займатись новостворена робоча група з питань стратегічного планування, в разі необхідності у відповідності до кожного стратегічного напрямку будуть створені відповідні підгрупи.

Основні завдання діяльності робочої групи:

- визначення процедури виконання операційних цілей: складання короткострокових планів виконання завдань, розподіл обов'язків з координації дій по виконанню завдань, визначення фахівців та зацікавлених осіб, а також необхідних ресурсів;
- здійснення контролю за виконанням операційних цілей;
- підготовка звітів про ступені виконання операційних завдань, а в разі невиконання – причин їх невиконання;
- підготовка пропозицій щодо внесення змін та доповнень до завдань та операційних цілей;

Засідання робочої групи з стратегічного планування буде відбуватися не рідше ніж 1 разу на півріччя.

Структурні підрозділи виконавчого комітету Прилуцької міської ради повинні забезпечувати реалізацію затверджених радою програми економічного і соціально розвитку міста, міських цільових програм, виконання рішень ради, а також координувати дії підприємств, установ та організацій, що належать до

комунальної форми власності в напрямку реалізації Стратегії.

Для розробки міських програм з реалізації заходів Стратегії розпорядженнями міського голови створюються робочі групи. Очолюватиме робочу групу міський голова або заступник міського голови відповідно до функціональних обов'язків. З метою більш глибокого аналізу та врахування реальних потреб громади до складу робочих груп крім представників відповідних структурних підрозділів можуть входити представники громадських організацій, освітніх закладів, бізнесових кіл.

Обов'язки робочих груп:

- участь в розробці програми економічного і соціально розвитку міста, розробка міських цільових програм або інших стратегічних документів за завданнями міського голови, виконавчого комітету та міської ради;

- унесення на погодження даних програм виконкому, профільним депутатським комісіям і прийняття програм на сесії Прилуцької міської ради;

- забезпечення виконання прийнятих програм;

- звітування перед радою і виконавчим комітетом про стан виконання поставлених завдань.

Звіти поділяються:

- Щомісячні звіти: інформація та аналіз будуть зосереджені на виконанні плану реалізації; виявленні та викладенні ризиків, очікуваних у процесі реалізації; проблемах, що виникають; і конкретних висновках і пропозиціях щодо змін. Крім фактичного аналізу останніх подій, звіт також міститиме очікувальний аналіз, максимально можливе передбачення, майбутні події, сигналізуючи про важливі аспекти, які повинні відбуватися відповідно до плану, чи про потенційні ризики й методи їх зниження.

- Квартальні звіти: інформація та аналіз у першу чергу охоплюватимуть звіт про результати останнього кварталу на основі щомісячних звітів, а також оцінку наступного кварталу з позиції основних подій, ризиків, інформацію стосовно вибраних показників, за наявності даних, висновки та рекомендації до робочих груп. Квартальні звіти також можуть служити корисною формальною платформою для обміну інформацією та досвідом між розробниками й рештою партнерів.

- Річні звіти: повинні містити загальний підсумок річної діяльності з основними досягненнями. Якщо якийсь позитивний ефект видимий, він повинен бути зафіксований та показаний у даному звіті. Прогноз діяльності, заходів і планів на наступний рік також має бути описаний. Звіт може також охоплювати питання, пов'язані з коштами, виділеними для реалізації Стратегії: скільки було витрачено, які суми та з яких джерел, чи є незадоволені фінансові потреби, яких заходів було вжито для задоволення цих потреб, фінансовий план на наступний рік та заходи його реалізації. Він має бути публічно доступним для всіх зацікавлених партнерів.

- Звіти про оцінювання: необхідне проведення двох незалежних оціночних досліджень у період реалізації Стратегії. Перший – середньостроковий – звіт має бути зроблений у 2020 році, як підсумок перших

чотирьох років реалізації Стратегії. Другий повинен бути підготовлений у 2026 році, він має охоплювати весь період її реалізації.

Запровадження ефективної системи оцінювання результатів реалізації Стратегії стане вагомим інструментом для прийняття необхідних рішень, здійснення узгоджених кроків і ефективної координації дій всіх елементів реалізації Стратегії.

Зважаючи на ключову роль робочих груп у процесі реалізації Стратегії, а також на їхній різноманітний склад при необхідності вироблення єдиної узгодженої політики, важливо забезпечити якісну міжвідомчу координацію та поточний моніторинг, щоб мати можливість впливати на ефективність їх діяльності. Застосування чітких механізмів для оцінки впливу роботи міста в рамках реалізації і регулярне донесення конкретних результатів до широкого загалу забезпечать публічність і сталість процесу реалізації Стратегії.

Механізми забезпечення публічного моніторингу з боку громади міста:

- річні звіти про прогрес реалізації, які повністю або частково доступні для ключових зацікавлених сторін і широкого загалу;
- щорічні зустрічі з ключовими учасниками процесу реалізації та зацікавленими сторонами на рівні міста;
- публічні обговорення, наприклад, дебати та круглі столи, з напрямків реалізації Стратегії;
- висвітлення прогресу реалізації в ЗМІ на основі інформації, взятої із звітів.

Завдяки поточному моніторингу виконавці, члени виконкому, депутати отримують можливість поточного корегування планів дії для кращого виконання стратегічних завдань. Надзвичайно важливу роль в процесі моніторингу відіграє участь представників громадськості в робочих групах, що з одного боку дозволяє використовувати більший експертний ресурс, а з іншого боку слугує цілям громадського контролю та прозорості управління.

Інституційну підтримку реалізації Стратегії будуть здійснювати Громадська рада м. Прилуки, громадські організації, формування та установи, які вже діють на території міста, а також ті, які будуть створені впродовж 2020-2026 років

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Приймаючи Комплексну стратегію розвитку міста, Прилуцька міська рада та її виконавчі органи починають довгостроковий проект зі стратегічного управління, цілі та пріоритети якого визначені цим документом. Однією з життєво важливих умов успішної реалізації проекту є прив'язка планів дії, описаних в стратегічних програмах, до реальних джерел фінансування і регулярний моніторинг виконання із залученням представників професійних середовищ та депутатського корпусу.

Даний проект необхідно розглядати як неперервний процес.

Використання процесного підходу дозволяє набагато якісніше виконувати заплановані дії, тому що дає можливість оперативно реагувати на зміни і досягати поставлених цілей навіть за умов суттєвих змін в зовнішньому середовищі. Необхідним кроком в реалізації цього принципу буде аналіз та доопрацювання Програми економічного і соціального розвитку м. Прилуки та міських цільових програм на наступні роки.